P. G. Wodehouse

Pupák Csodaországban

CICERÓ

P. G. Wodehouse

PUPÁK CSODAORSZÁGBAN

Ciceró Könyvstúdió
Budapest

A mű eredeti címe
Barmy in Wonderland

Fordította
Kövesdi Miklós Gábor

Kiadja a Ciceró Könyvstúdió Kft.
www.cicerokonyvstudio.hu
Felelős kiadó: Földes Tamás
Felelős szerkesztő: Till Katalin
A könyv megrendelhető a gabo.hu webáruházban.
ISBN 978 963 432 042 5
Copyright © by the Trustees of the Wodehouse Estate
© Kövesdi Miklós Gábor
Hungarian translation, 2017
© Ciceró Könyvstúdió, magyar kiadás, 2017
A könyv bármely részletének közléséhez a kiadó előzetes hozzájárulása szükséges.

1. fejezet

J. G. Anderson felvette a telefont.

– Kérem, kapcsolja nekem a recepciót! – mondta.

Kapcsolták neki a recepciót.

– Halló! – mondta a recepció.

– Phipps? Itt Mr. Anderson.

– Lám, lám, lám – vakkantotta a recepciós, mint egy elégedett véreb, ha szagot fog. – A jó öreg Anderson! A nagyszerű Anderson! Virágos jó reggelt magának, édes drága J. G. Csakhogy itt nem Phipps beszél! Phipps elugrott, hogy borogatást tegyen a fejére. Beteget jelentett. Itt Potter beszél, öregem. P, o, t, t, e, r. Potter.

– Potter! – mormolta Mr. Anderson fogcsikorgatva, mintha a név fájó sebeket tépne fel. Letette a kagylót, és hátradőlt a székén. Lehunyta a szemét. Úgy tűnt, imádkozik.

Minden évben, amikor beköszönt a nyár a virágokkal és a méhekkel, a heves vérű amerikai férfiak gondolatai a cinóbervörös zakók és a tarkabarka, rövid sportnadrágok körül járnak, ugyanakkor feleségeik az egyrészes fürdőruhák felé kacsingatnak. Mr. J. G. Anderson, a bessemeri Hotel Washington tulajdonosa pedig rendszerint Maine államba utazik, hogy tehetségét és tudását legújabb szerzeménye, a Skeewasett városától néhány kilométerre lévő Lakeside Inn vezetésének szentelje. Hogy segítségére legyen ebben a küldetésben, házi személyzetével együtt idén először magával vitte népszerű recepciósát, Cyril („Pupák”) Fotheringay–

Phippset, azt a fiatalembert, aki borogatást akart tenni sajgó fejére.

Ha véletlenül egy finnyás madár a Lakeside Inn fölött szállva éles madárszemével körülnézne, nagyot füttyentve elismerné, hogy amikor Mr. Anderson ebbe a csodálatos birtokba fektette készpénzét, a lehető legokosabban járt el. ‚Az ő része kies helyre esett" mondaná magában, „nyilván szép örökség jutott néki."[1] A hatalmas, gyönyörűséges tó kétségtelenül sokat ért, de ráadásul rétek, fák, virágoskertek, teniszpályák, golfpályák és nyári színház is tartozott hozzá. Az egész területet lakályos bungalók pettyezték az olyan vendégek számára, akik jobban szeretik a magányt a szállodai élet bajtársiasabb légkörénél. A madárka azt is megállapíthatná, hogy az említett bungalók egyike nem is olyan rég leéghetett, mert a helyén csak füstölgő romok maradtak.

A nap sütött, a tó csillogott, a fák susogtak, minden talpalatnyi helyen virágok pompáztak, és minden szobát borsos áron kivettek. Mindezek alapján azt várhatnánk, hogy Mr. Anderson, jóllehet, elvesztett egy bungalót, mégis vidám és gondtalan, és egész álló nap jó sorsát áldja. Ehhez képest szemöldökét ráncolva, komoran ült irodájában ezen a késő augusztusi reggelen. Mr. Anderson jobb napjain is úgy nézett ki, mint egy különösen csúnya lefolyású influenza melléktermék, ma pedig nagyon rossz napja volt. Éjszaka megzavarták, és sehogy se bírt megszabadulni attól az elkeserítő gondolattól, hogy ugyanazon a bolygón él, mint Mervyn Potter és Cyril Fotheringay– Phipps. J. G. Anderson épp annyira utálta Mervyn Potter és Cyril Fotheringay– Phipps képét, amennyire csak egy jóravaló keresztény úriember

[1] A 16. zsoltár és Károli Gáspár fordítása alapján.

utálhatja két másik jóravaló keresztény úriember képét. Ha valaki azzal próbálná vigasztalni, hogy rámutat: csupán egyetlen Mervyn Potter és egyetlen Cyril Fotheringay– Phipps létezik, azt felelné, hogy már ennyi is túl sok.

Kopogás zökkentette ki merengéséből. Az a fajta életerős, kitartó kopogás volt, amely tulajdonképpen már dörömbölés. Még mielőtt Mr. Anderson azt mondhatta volna, „Szabad”, egy furcsa alak lépett be a szobába. Ha Mr. Andersonnak történetesen nem patyolattiszta a lelkiismerete, össze is rezzent volna. Látogatója ugyanis rendőr egyenruhát viselt sapkával, övvel és pisztollyal kiegészítve, ahogy kell.

A sapka alatt található arc feltűnően szép, markáns és sármos volt. A jelenleg kissé véreres szempár több nőt ejtett rabul, mint bármely szempár a néhai Valentino óta. A látogató ugyanis maga Mervyn Potter volt, a filmvászon világhírű csillaga, akit mindenki imádott, J. G. Anderson kivételével. A színész otthagyta Hollywoodot, és hamarosan a Broadwayen készült fellépni egy színdarabban. Jelenleg immár két hete vendégeskedett a Lakeside Innben, jóllehet, Mr. Andersonnak sokkal hosszabb időnek tűnt. Ez utóbbi szentül meg volt győződve róla, hogy az összes hibbant, meggondolatlan istencsapás közül, akiket csak a kifürkészhetetlen végzet küldhet, hogy hófehérre fesse egy tiszteletreméltó szállodatulajdonos haját, ez a jóvágású ripacs volt a legrosszabb.

Ha Marvyn Potter valamelyik hölgy rajongója így, testközelből láthatja bálványa arcát, alighanem habzó szájjal elalél. De minimum elragadtatva pillantott volna rá. Mr. Anderson pillantásából azonban teljes mértékben hiányzott az elragadtatás. Modora zord volt, már-már ellenséges. Említettük az imént, hogy éjszakai szendergését megzavarták. Az zavarta

meg, hogy hajnali három órakor a hálószobájában megjelent Mervyn Potter és Cyril Fotheringay– Phipps, a recepciós. Azért jöttek, mint mondták, hogy kifejezzék iránta érzett nagyrabecsülésüket. Majd miután Mr. Potter, aki szemmel láthatóan kinevezte magát ceremóniamesternek, mondott néhány kedves szót, Cyril Fotheringay– Phipps Mr. Anderson kezébe nyomott egy nagy, nyálkás, ficánkoló békát.

Ezután boldogan nevetgélve távoztak, mint két részeg nagykövet, akik átnyújtották megbízólevelüket az uralkodónak, és most mennek, hogy gyorsan igyanak még valamit, mielőtt bezár a kocsma.

Nagyon elnéző munkaadónak kell lennie, aki képes szemet hunyni az imént vázolt magatartás fölött a személyzete egy alsóbbrendű tagjánál. Cyril Fotheringay– Phipps kiváló recepciós volt. Udvarias, lelkiismeretes, a modora kifogástalan. De kétévnyi makulátlan előélet sem menthette meg őt Mr. Anderson haragjától az éjszakai események után. A törvény nem engedte Mr. Andersonnak, hogy azt tegye, amit szeretne – megnyúzni Cyril Fotheringay– Phippst egy rozsdás késsel, és forró olajba mártani de lehetőségeihez mérten szeretett volna igazságosan bánni a fiúval.

A szállodatulajdonos és a vendég kapcsolata lehetetlenné tette, hogy ugyanígy járjon el Mervyn Potterrel szemben is, de ettől még nézhetett rá csúnyán, és meg is tette. Pillantásával Edgar Allan Poe-i hangulatot varázsolt a szobába, süvöltő széllel és családi átkokkal.

– Jó reggelt! – mondta kimérten.

– Jó reggelt, jó reggelt, jó reggelt, jó reggelt – viszonozta Mervyn Potter. Leült, elvett egy szálat Mr. Anderson cigarettájából, és gomblyukába tűzött egy rózsát a Mr.

Anderson asztalán álló vázából. Ha volt is boldogabb ember a Lakeside Inn ötven kilométeres körzetében, mint ez a hollywoodi szökevény, sokáig kellett volna keresni. – Ugye, milyen szép a világ? Nem nagyon láttam még szebbet. De ön nyilván kíváncsi rá, miért is vagyok itt, noha örül, hogy láthat. Tudja, amikor az imént beszéltünk telefonon… milyen pompás találmány ez a telefon! Mindig is mondom, ha valaki szóba hozza Alexander Graham Bell nevét, hogy mekkora koponya… Eszembe jutott, hogy mondani akartam valamit önnek. Nem azt, hogy szép a világ. Valami mást. Egy kis titkot akartam megosztani önnel. Úgyhogy idejöttem, hipp és hopp.

Mr. Andersonnak aggasztó gondolata támadt.

– Ebben az öltözetben ült a recepciós pult mögött?

– Úgy bizony! – felelte az ember alakját öltő napsugár, vidáman füstkarikát eregetve. – Óriási sikerem volt! Öröm volt látni az emberek lelkesedését! Begörcsölt a kezem a sok autogramtól! Ez a hacuka fontos része a történetemnek. Anderson, szegény csórikám, önt nagy gyász érte. Tegnap éjjel leégettem a bungalómat.

Mr. Anderson merev arckifejezése, ha lehet, még ridegebb lett. Mintha csak Gutzon Borglum[2] szoborta volna egy hegyoldalba. Mint Mervyn Potter társaságában oly sokszor, Anderson most is elgondolkozott, kire emlékezteti a helyzete. Aztán rájött. Jóbra. Jóbra, miután elvesztette az összes tevéjét, és szert tett azokra a kelésekre. Nem mintha Jób szenvedéseit össze lehetne hasonlítani ama férfiú kínjaival, aki kénytelen elviselni Mervyn Potter társaságát.

– Értesültem róla – közölte kurtán a szállodatulajdonos.

---

[2] Gutzon Borglum (1867-1941) amerikai szobrász volt. Ő az, aki négy amerikai elnök fejét faragta a Dél-dakotai Rushmore-hegy oldalába.

– Ó, nem titkolóznak ön előtt, mi? Azonnal a főnökhöz szaladnak az apró-cseprő problémáikkal, igaz? Nagyszerű, nagyszerű. Tetszik ez a bizalmas, őszinte légkör.

– Nyilván dohányzott az ágyban.

– Ez nagyon is helytálló következtetés a tények tükrében – ismerte el Mervyn Potter, miközben megigazította a gomblyukában virító rózsát, és újabb cigarettát vett Mr. Anderson készletéből. – Ezenkívül megkockáztatom a feltételezést, hogy meglehetősen spicces voltam. Tegnap eljegyeztek, és tudja, milyen az, amikor a szív ifjú, és a pajkos szerelemisten teszi a dolgát. Táncolsz. Énekelsz. Mulatós kedved támad. Fenékig üríted a Hippokréné vizét, és addig ünnepelsz, míg csillagokat látsz. Ah, szerelem, szerelem! – kiáltotta Mervyn Potter. – Van bármi ehhez fogható, J. G. Anderson? No de igazán nem rabolhatom az idejét egy szerelmes ifjú tirádáival. Nyilván tűkön ül, hogy megtudja, hogy esett a dolog a leégett bungalóval. A pőre tényekre szorítkozva, mellőzve az unalmas előzményeket, pihentető szunyókálásomból arra ébredtem, hogy valóságos tűzvész tombol körülöttem, engem pedig felnyalábol Cyril Phipps, az a csodálatos fiatalember.

– Az a mi? – kérdezte Mr. Anderson.

– A szobája ablakából észrevette, mi történt, és jobbnak látta a segítségemre sietni. Nem sokon múlott! Most, hogy ráérek végiggondolni a dolgokat, emlékszem, hogy amikor felébredtem, éreztem ugyan a meleget, és feltűnt, ahogy a lángok mind magasabbra csapnak a szobámban, de nem láttam be, mit tehetnék ellene. így hát visszafeküdtem, és már-már ismét elaludtam, amikor beviharzott alkalmi tűzoltóm, és kihúzott a takarómból, mint dugót az üvegből. Még az is rémlik,

hogy Schumann vidám földművesével ellentétben kifejezetten morcos voltam. Én nem szeretek korán kelni. De most már látom, mekkora szerencse volt!

– Még hogy szerencse! – dohogott Mr. Andreson.

– Még egy-két perc, és elveszít engem!

– Pont ez az – mondta Mr. Anderson.

Mervyn Potter újabb cigarettát vett.

– Bár az mindenképp a javamra szól – folytatta –, hogy ilyen körülmények között is nagy lélekjelenlétről tettem tanúbizonyságot. Sok ember, ha azon kapja magát, hogy épp ropogósra sül, mint a nyúlpecsenye, elveszíti a fejét, de én nem estem pánikba, és megmentettem néhány üveg whiskey-t. A ruháim persze porrá égtek a tűzpokolban. Amikor Isten kezétől sallert kapsz, nem pazarolod az idődet zoknikra és nadrágokra. Úgy voltam vele, mint Macbeth: nem fontos a rangsor, menjetek mind![3] így a rózsaszín pizsamámban távoztam. Ezért hiheti most úgy, hogy jelmezbálba készülök. Betörtem a nyári színházba, és kölcsönvettem ezt a jelmezt az egyik öltözőből. Ezután visszavonultunk Phipps budoárjába, és nekiestünk egy puncsos tálnak. Vannak pillanatok, amikor az embernek innia kell. Persze, ha jobban belegondolok, vannak pillanatok, amikor nem kell. Szóval így állunk, aranyoskám – fejezte be Mervyn Potter, és felállt. – Csak ezt akartam mondani.

Állatias morgás tört fel Mr. Andersonból. Csöndben hallgatta látogatója mondandóját, mert Pottert nem egykönnyű félbeszakítani. De most, hogy lehetőséget látott a szólásra, megragadta.

– Valóban? Pedig azt hittem, azért jött, hogy magyarázatot adjon az éjszakai viselkedésére.

---

[3] Szabó Lőrinc fordítása.

– Éjszaka? Viselkedés?

– Talán elfelejtette az incidenst? – kérdezte Mr. Anderson enyhe fogcsikorgatással. – Hogy felfrissítsem az emlékezetét, ma hajnalban, három órakor, ön betört a szobámba a recepciósom társaságában, és átadtak nekem egy békát.

Mervyn Potter arca felderült.

– Ja, persze! Most már emlékszem! Drága barátom, köszönetet akartunk mondani. Tartsa meg a békát, J. G. Anderson, sose váljon meg tőle. Phipps remekül nézett ki. Maga szerint is?

– Hogy mit parancsol?

– Tegnap éjjel. Majd kicsattant! A maine-i levegő és az ön atyai gondoskodása csodát tett vele. Amikor két éve megismertem Londonban, kimondottan sápatagnak tűnt. Épp filmet forgattam odaát, és a Parazita Klub vacsorát adott a tiszteletemre, amin Phipps elnökölt. Természetesen összebarátkoztunk. Remekül kijöttünk egymással, mint két Warner testvér. Elragadó fickó. A neve igazából Fotheringay–Phipps. Tudta? Az is olyan kötőjeles izé. Amúgy maguk hogy találtak egymásra? A maine-i Skeewassett elég messze esik Londontól.

Mr. Andersonnak semmi kedve nem volt Mervyn Potterrel éppen Cyril Fotheringay–Phippsről társalogni. Kevés gyomorforgatóbb témát tudott elképzelni, és ez még ridegebbé tette a modorát.

– Miután annyira érdekli, és úgy tűnik, rengeteg ideje van felhőtlen csevegésre, ami, csak jelzem, rám nem igaz… izéé…

– Fusson neki még egyszer – javasolta Mervyn Potter.

Mr. Anderson lassan tízig számolt. Az orvosa javasolta ezt a stratégiát stresszhelyzetekre, mivel aggódott a vérnyomásáért.

A legjobb, amit tehetsz, amikor valami istencsapása sarokba szorít, izzadni kezdesz a gallér alatt és fejedbe megy a gőz – mondta Mr. Anderson orvosa –, hogy megnyugszol… megnyugszol. Máskülönben – magyarázta tovább máskülönben szétszakadsz a varrás mentén, agyvérzést kapsz, és mielőtt annyit mondanál, „Hahó”, kulcsba harapsz. Ezek az egészségügyiek már csak ilyen furán beszélnek.

– Két évvel ezelőtt – kezdte Mr. Anderson megfontoltan, hogy mondandója világos legyen, és ne kelljen megismételnie – összeismerkedtem Phipps nagybátyjával, Lord Binghamptonnal. Lord Binghampton – folytatta Mr. Anderson továbbra is megválogatva a szavait – sziámi macskákat tenyészt. Abban az évben Bessemerben tartották az Amerikai Sziámimacska-tenyésztők éves kongresszusát. Lord Binghampton, aki épp New Yorkban járt az apósánál, úgy döntött, részt vesz a kongresszuson. Az én hotelemben szállt meg.

– Gondolom, a többi hotel már tele volt, mi? – szúrta közbe Mervyn Potter, mivel más magyarázatot nem talált erre az excentrikus viselkedésre.

Mr. Anderson ismét tízig számolt, ám ezúttal lassabban, mint az első alkalommal.

– Összeismerkedtünk. Elmondta, hogy van egy unokaöccse Angliában, akinek állást keres, és meggyőzött, hogy alkalmazzam recepciósnak – mondta Mr. Anderson, és arca elsötétült, amint arra az elhamarkodott tettre gondolt, amire a sima nyelvű brit rábeszélte. Mint oly sok elhamarkodott tett, ez is egy jó vacsorából fakadt, amely megpuhította, készségessé tette, és most épp azon töprengett, hogy volt képes ennyire

megpuhítani és ennyire készségessé tenni őt akár a legmennyeibb, lucullusi lakoma is.

Mervyn Potter bólintott.

– Értem. Tehát így történt. Meglepett, hogy itt találtam.

– Már nem sokáig találja itt – jegyezte meg Mr. Anderson, és a telefonért nyúlt. – A recepciót kérem… Phipps? Itt Mr. Anderson. Azonnal jöjjön az irodámba!

Mervyn Potter a fejét rázta.

– Mit akar Phippstől? Semmit se tud a történetemhez tenni. Amúgy is teljes pihenésre van szüksége ma délelőtt. Fáj a feje.

– És ez csak rosszabb lesz! – közölte Mr. Anderson, és komoran visszahelyezte a kagylót.

A filmcsillagnak most először tűnt fel beszélgetőtársa komorsága.

– Visszafogott viselkedése azt sugallja, hogy Phipps kellemetlenséget okozott önnek.

– Okozott.

– Úgy érzi, kicsit túl közvetlen volt az éjjel?

– Úgy.

– Az elbocsátását fontolgatja?

– Gatom.

Mervyn Potter jóízűen felnevetett.

– Fenyegetésed nem rémít, J. G. Anderson; mert Phipps oly erősen fegyverzett becsületében, hogy mellettem elszáll, mint lenge szél, mellyel nem gondol. Méghogy elbocsátani! Lehet, hogy épp úton van ide, hogy szembeköpje és benyújtsa a felmondását. Pénzhez jutott.

– Hogyan?

– Valami elhunyt nagyapától, ha jól értettem a sztorit. Egy milliomos, azt hiszem. Úgyhogy megértheti, miért vetkőzött ki

magából ennyire múlt éjjel. Délután kapta a hírt. Miután pedig én ugyanezen a délutánon eljegyeztem magam egy lánnyal, akit meglehetősen alulbecsülnénk, ha szépnek hívnánk, megértheti, miért bújtam ki a bőrömből. Remélem, hogy tudott követni. Minden világos? Phipps, egyfelől, örül a hirtelen jött vagyonnak. Én, másfelől, boldog vagyok, mert szerelmem révbe ért. Mindketten irtó boldogok vagyunk.

Ha a madár, melyről korábban szót ejtettünk, ezt a pillanatot választja, hogy letelepedjen Mr. Anderson ablakpárkányára, és bepillant, megfigyelhette volna, hogy a szállodatulajdonos arcán jelentős, méghozzá pozitív változás ment végbe a „pénzhez jutott" szavak hallatán.

A szoborszerű küllem tovatűnt, és egy lágyabb, kedvesebb J. G. Andersont hagyott hátra.

– Mik vannak! – búgta, mint egyik gerlice a másiknak. – Tényleg? Pénzhez jutott? Mennyi?

– Ha jól értettem, kimondhatatlanul sok. Ezért adta önnek azt a békát. „Látod, Potter?" mondta Phipps, miközben egy bokor alá bújt és a kétéltűvel bukkant fel ismét, már ha a kétéltű szót keresem. „Szép béka. Még jól fog jönni." „Meg akarod tartani?" kérdeztem. „Még szép, hogy megtartom!" felelte, hozzátéve, hogy megtanítja néhány egyszerű trükkre, és bemutatja a tévében. Lebeszéltem róla. „Minek neked idomított béka, Phipps?" érveltem. „Gazdag vagy. Légy nagyvonalú! Oszd meg, amid van. Sok szegény ember örülne ennek a békának. Szórd szét kincseidet, Phipps!" mondtam. Némi vita után belátta, hogy igazam van, és miután valahogy az ön neve is szóba került, arra jutott, hogy önnek adja a békát. Azt mondta, hogy maga egy oltári vén csaló, akit egy kevésbé toleráns társadalomban más réges-rég lelőttek volna, de magának

nagyobb szüksége van a békára, mint neki. Szerintem ez is azt mutatja, milyen aranyszívű. De most már tényleg indulnom kell! Skeewassettbe megyek, hogy pótoljam a ruhatáramat. Említettem már – tette hozzá Mervyn Potter, miközben felemelkedett az asztalról, amin ült –, hogy milyen szép a világ? Igen? Akkor nincs több mondanivalóm. További szép reggelt önnek, J. G. Anderson.

2. fejezet

Néhány perccel azután, hogy látogatója távozott, Mr. Anderson töprengve foglalt helyet. Habár Cyril Fotheringay– Phippsen járt az esze, ezúttal nem tapasztalta azt a gyomorszorító rettegést, amit korábban a Cyril Fotheringay– Phippsről való töprengés okozott. Most nem érezte úgy, amikor Cyril Fotheringay– Phipps lelkét vizsgálta, hogy holmi sötét mélységbe tekint, melynek kígyók tekergőznek a fenekén. Az a kósza gondolat röppent át agyán, mint libbenő bogáncspihe, hogy ha ügyes, végre itt a nagy lehetőség, hogy elvágja kötelékeit az ohióí Bessemerben található Hotel Washingtonnal.

Az ohióí Bessemerhez hasonló városokkal nincs semmi baj, ha szereted az ohióí Bessemerhez hasonló városokat. Csakhogy megvan az a hátrányuk, hogy a téli hónapokban hajlamosak kihűlni, és Mr. Anderson, ahogy múltak az évek és hígult a vére, egyre inkább úgy érezte, jobb lenne melegebb éghajlatra költözni. Ha megszabadulhatna a Washingtontól, vehetne egy kedves kis hotelt valahol Floridában, ahova visszavonulhat, amikor esni kezd a hó. A Lakeside Inn nyáron, és a kis, kedves, floridai hotel télen… kívánhat-e kellemesebb életet egy fagyosszent? Na, és ki lenne megfelelőbb, hogy átvegye tőle a Washingtont, mint egy ambiciózus, ifjú recepciós, aki most örökölt egy rakás pénzt? Aznap reggel először érezte úgy, hogy egyetért valamiben Mervyn Potterrel, mégpedig abban, hogy a

világ szép. Úgy találta, Mervyn Potter kicsit sem túlozta el a világ erényeit.

Épp önfeledt álmodozásba merült, és kevés hiányzott, hogy rágyújtson egy vidám dalra, amikor, ahogy az korábban is történt, kopogás zavarta meg merengését. Ezúttal azonban félénk, bocsánatkérő kopogással volt dolga. Kutyák szoktak így kopogni a családi lak ajtaján, miután hazatérnek az egész éjszakás csavargásból. Cyril Fotheringay– Phipps oldalgott be, térdét kissé berogyasztva, mint mindig, ha a nagyfőnök színe elé járult. Bármilyen mesés vagyont is örökölt Cyril Phipps, J. G. Anderson akkor is a frászt hozta rá.

Cyril Phipps magas volt és sudár. Afféle tipikus angol fiatalember, akikkel tele volt a Parazita Klub a londoni Dover Streeten, amely intézménynek főhősünk annak ellenére tagja maradt, hogy immár két éve Mr. Anderson zászlaja alatt szolgált. Szeretetre méltó benyomást keltett. Búzaszőke haja volt, és olyan nyílt, megnyerő arca, amitől a nőkben felébred az anyai ösztön. Ugyanakkor, miután az ilyesmi mindig kétélű fegyver, azokat a hímnemű munkaadókat, akiket reggelente néha májbaj gyötört, olykor ingerlékennyé és gorombává tette. A rosszabb napokon J. G. Anderson elviselhetetlennek találta eme szelíd, tiszteletteljes arc látványát, és ki is tért erre a tényre beszélgetés közben.

A jobb napokon képes volt türtőztetni magát. Ilyenkor felidézte, hogy jóllehet az ő meglátása szerint recepciósa egy hangyányival retardáltabb, mint egy alulfejlett kagyló – például egy olyan kagyló, amit kiskorában fejre ejtettek –, de legalább dekoratív.

Cyril Phipps ugyanis tagadhatatlanul dekoratív volt, ami pedig a szellemi képességeit illeti, ő lenne az első, aki

elismerné, hogy nem tartozik azon okostojások közé, akiknek hátul kidudorodik a feje. Némelyik tojásé dudorodik, némelyiké nem, és el kell ismerni – mondaná hogy ő olyan tojás, akinek nem dudorodik. Etonban mindenki Pupáknak hívta. Oxfordban mindenki Pupáknak hívta.

Még a Parazita Klubban is többnyire Pupáknak szólították, ahol pedig igazán nem magas az intelligencia-hányados. Aki ránézett, azonnal megértette, mennyire magától értetődő ez a név. A mot juste, mondhatta magában.

Mr. Andersonnak nehezére esett jókedvűen mosolyogni. Máshoz szokott ajkait úgy kényszerítette, hogy felöltsenek valamit, ami legalább nyomokban emlékeztet egy jókedvű mosolyra. Kis híján kudarcot vallott, amikor eszébe jutott, hogy ez a fiatalember oltári vén csalóként emlegette őt, de újból erőt vett magán. Akkor is kedvességet és vidámságot fog árasztani, ha belehal.

– Fáradjon be, Phipps, fáradjon be – kiáltott ömlengve. – Hallom, ma reggel fejfájás gyötörte. De kár, de kár. Vegyen ki szabadnapot. Foglaljon helyet, Phipps, foglaljon helyet! Beszédem van magával, drága barátom!

Pupák leült. Félt, hogy a lábai felmondják a szolgálatot. Ez a soha nem tapasztalt, túláradó kedvesség letaglózta. Még mindig beleborzongott, ha a múlt éjszaka kihágásaira gondolt, és őszintén szólva lényegesen neheztelőbb magatartásra számított főnöke részéről a következő találkozásukkor. Ugyan nem tudott jelen lenni a Bikini-atollnál végzett atombomba-kísérletnél, de olvasott róla, és valami ahhoz hasonlót képzelt el magában.

Mert nézzük a tényeket. Kétévnyi szüntelen hajbókolás után, kétévnyi „Máris, Mr. Anderson”, „Igenis, Mr. Anderson”, „Azonnal, Mr. Anderson” és „Ó, hogyne, Mr. Anderson” után

olyannyira megfeledkezett az önmagától elvárt alázatos viselkedésről, hogy nemcsak rátört főnökére szunyókálás közben, de békákkal traktálta, holott semmi oka nem volt azt feltételezni, hogy feljebbvalója kedveli eme élőlényeket. „Miként estél alá az égről fényes csillag, hajnal fia?”[4] Phipps lelki szemei előtt ezt mondta Mr. Anderson. Többek között.

Erre itt ez az elképesztő szívélyesség! Cyril Phippsnél erősebb embert is elhagyna az ereje.

– Cigarettát, fiam? – kérdezte Mr. Anderson rövid csönd után, amely alatt a hotel tulajdonos szörnyen bánta, hogy alkalmazottja elképesztő vagyona miatt nem vághatja a fejéhez az asztalán díszelgő ezüst tintatartót, pedig az megtanítaná rá, hogy ne tartsa tátva a száját.

– Ó, köszönöm, igenis, köszönöm – fogadta el Pupák a békepipát.

Phipps azon egyszerű lelkek közé tartozott, akik készségesen reagálnak a kedvességre, és azonnal megnyugszanak tőle. Elengedte a Parazita Klubtól kapott egyen-nyakkendőjét – mindig azzal babrált, ha ideges volt –, és készen állt a beszélgetésre. Immár belátta, hogy tévedett, amikor úgy ítélte, főnöke azért hívatja irodájába, mert puszta kézzel szeretné kizsigerelni. A beszélgetés alakulásából sokkal inkább úgy tűnt, hogy Mr. Anderson magányosnak érezte magát, ahogy az mindannyiunkkal megesik időként. Vágyott valakire, aki felvidítja, és miután végigpörgette fejében az ismerőseit, így szólt magában: „Phipps! Ő az én emberem! Mindig derűs és vidám! Mindig árad belőle a szórakoztató csevej. Felhívom Phippset, és nevetek egy jót! Mondjon mindenki, amit akar, a jó öreg Phippsnek nincs párja!”

---

[4] Károli Gáspár fordítása.

– Egy italt? – kérdezte Mr. Anderson, akinek változatlanul nehezére esett a könnyed kedvesség.

Pupák enyhén összerezzent.

– Borzasztóan köszönöm, de nem – felelte.

Egy ilyen gyenge fiatalember nem lumpolhat hollywoodi módra egy Mervyn Potterrel anélkül, hogy másnap meg ne érezné a következményeit. Jobban örült volna, ha nem említik a jelenlétében az „ital” szót. Jóllehet, bárki is próbált izzó szegeket kalapálni a koponyájába, átmenetileg felhagyott a tevékenységével, de még így is hosszú utat kell megtennie, amíg ismét képes lesz felszisszenés nélkül gondolni az alkoholtartalmú frissítőkre.

– Akkor térjünk a tárgyra – javasolta Mr. Anderson, aki nem szeretett köntörfalazni. – Potter mondta, hogy pénzhez jutott.

– Igen, uram.

– Sok pénzhez.

– Igen, uram. Anyai nagyatyámtól. Múlt szerdán megszűnt ketyegni.

– Nagy kár.

– Igen, uram.

– Ugyanakkor, mind porrá leszünk.

– Igen, uram.

– Meghalni, elszunnyadni, semmi több[5], ahogy az a fickó mondta. A nagyapja amerikai volt?

– Igen, uram. Ó, de mennyire. Echte amerikai. Úgy hívták, P. Middlemass Poskitt, és miután jól megszedte magát kivágható papírminták árusításából – bár ha megölnek, se tudom, hogy az ördögbe lehet ezzel pénzt keresni –, volt ideje

[5] Arany János fordítása.

két leányt nemzeni, Emeraldot és Rubyt. Emerald hozzáment az én Theodore nagybácsimhoz – amire engem a világ minden pénzével se tudnának rávenni, mert egy harapós pokróc, és Anglia-szerte csak mint a Keleti Megyék Átkát ismerik.

– Ő lenne az általam ismert Lord Binghampton?

– Igen. El is felejtettem, hogy haverok. Biztos csodás fickó, amikor a fiúkkal lazul. Én sose láttam ezt az oldalát. Számomra gyerekkorom óta olyan volt, mint azok a gazemberek, akikről a rémtörténetekben lehet olvasni. Senkinek sem tűnne fel, ha megjelenne egy Edgar Wallace-regényben.

– Tudja, hogy van: amelyik kutya ugat, az nem harap.

– Lehetséges. Azt el kell ismernem, hogy az agg rokon soha nem harapott meg. Nem mondom, hogy időnként nem járt közel hozzá, de eddig mindig megúsztam. De épp magyaráztam valamit, ugye?

– Arról beszélt, hogy a nagyapjának két lánya volt.

– Á, igen. Szóval a másik, Ruby, hozzáment az apámhoz, és egy fiút szült. Dióhéjban, engem. Tudja, fura dolog ez – jegyezte meg Pupák, aki mostanra visszanyerte veleszületett beszédességét, és immár úgy tekintett J. G. Andersonra, mint öreg barátra –, de senki se hitte, hogy sokra viszem. A nagyapámat tizennégy éves, bokszeralsós, pattanásos korom óta nem láttam, és semmi jelét nem adta, hogy tudna a létezésemről. Nem hiszem, hogy egy buki többre becsülte volna az esélyeimet, mint harminc az egyhez. Milyen az élet, nem igaz? Ugye elgondolkoztató?

Mr. Anderson azt kívánta, bárcsak fiatal vendége elhallgatna, hogy végre lehetőséget kapjon a tárgyra térni, de ezeknek a nagytőkéseknek a kedvében kell járni, így hát elismerte, hogy elgondolkoztató.

– Mondok még valami furcsát – tette hozzá Pupák, aki immár a parti lelkévé vált. – Hisz ön a hogyishívjákban?

– Hm?

– A jóslásban?

– Ó, a jóslásban? Nem, nem hiszek.

– Akkor maga első osztályú tökfej, drága, öreg hoteltulajdonos barátom, ha nem haragszik. Csodálatos dolog. Mielőtt eljöttem Angliából, ellátogattam egy jótékonysági vásárba a Wimbledon sétányra. Volt ott egy jóssátor is. Miután szorítani kezdett a cipőm, és semmi más lehetőséget nem láttam rá, hogy kicsit levegyem a terhet szegény lábaimról, mint hogy öt shillingért igénybe veszem a magát Cigány Sybilnek nevező jósnő szolgáltatásait, beszüremlettem a sátorba. Ott ült maga Sybil egy asztal mögött, előtte kristálygömb. Lehuppantam a vendégeknek fenntartott székre. Örültem, hogy megpihentethetem a virgácsaimat. Sybil bezsebelte az öt shillingemet, a tenyerébe köpött, és munkához látott. Figyel rám egyáltalán?

Mr. Anderson azt mondta, csupa fül, ami tulajdonképpen igaz is volt.

– Nem leszek hosszú. Most jön a lényeg. Ez a Cigány Sybil belenézett a kristály gömbbe, és azt mondta, ritka spirituális természetem van, és nagy egyéni bájjal rendelkezem, bár első találkozásunkkor az emberek többnyire nem értékelnek, mert olyan mélyre rejtem a kincseimet. Azután rátért a jövőre, és ekkor hozta be az öt shillingem az árát. Azt mondta, nemsokára hosszú útra kelek, találkozom egy szőke lánnyal, bajba kerülök egy sötét hajú férfi miatt, és – most figyeljen – szerzek egy rakás pénzt. Megtettem a hosszú utat, és megszereztem a rakás pénzt. Úgyhogy jöhet a szőke lány, nem igaz?

Mr. Anderson nagy önuralommal rávette magát, hogy azt felelje:

– Ahogy mondja!

– A sötét hajú férfi nem igazán érdekel, bár gondolom, a sötét hajú férfiak nagyon kellemetlenek tudnak lenni, ha felpiszkálod őket. De a szőke lánnyal szívesen találkoznék. Persze semmi konkrétum nem derült ki, de Cigány Sybil azt éreztette, hogy a lány odalesz értem. A karjaimba veti magát, és azt kiáltja: „Szerelmem!” meg ilyenek. Ez tökéletesen megfelel a terveimnek. Mire vágyna az ember, ha nem szőke lányokra, akik a karjába vetik magukat és azt mondják, „Szerelmem!”. Maga másképp látja?

Mr. Anderson, aki rendőrt hívna, ha egy szőke lány akár egyetlen lépést is tenne felé, azt felelte, milyen igaz, és kihasználva az alkalmat, hogy ifjú barátja elmerengett, és csillogó szemmel nézett a semmibe, témát váltott, és az üzletre terelte a beszélgetést.

– Mondja – kezdte. – Mihez szándékozik kezdeni azzal a rengeteg pénzével?

Pupák összerezzent. Gondolatban óvatosan eltávolította az ölében ülő, haját csavargató, szőke lányt.

– Mi? A pénzemmel? Ó, mármint a pénzemmel. Hogy mihez szándékozom kezdeni vele? Azt az áldóját, igazán nem is tudom!

– Én tudom – közölte Mr. Anderson vidáman. – Meg fogja venni a Washingtont!

– A Washingtont? – kérdezte Pupák. Ma reggel nem fogott túl jól az esze.

– Úgy bizony!

– A Washington Hotelt?

Mr. Anderson egy pillanatra majdnem megfeledkezett a jó modorról. Kis híján közölte, hogy nem, majd a Washington emlékművet, maga fafejű félnótás, hogy azzal a lendülettel áttérjen a tavalyi kosok problémájára, akiknek értelmi képességei a béka feneke alatt vannak. És ha már a békáknál tartunk…

A roham elmúlt. Anderson ismét elrendezte arcán a vidám mosolyt, és erőnek erejével ott tartotta, mintha csak gombostűvel maradna a helyén.

– A Washington Hotelt. Elég sokat dolgozott ott, hogy tudja, micsoda aranybánya. A legtöbben azt mondanák, bolond vagyok, amiért megválok tőle, de ez a helyzet. Szeretném a teleket délen tölteni, úgyhogy azt tervezem, veszek egy hotelt Floridában. Palm Beachen, Miamiban, vagy ahol találok. De hogy megtehessem, előbb meg kell szabadulnom a Washington Hoteltől, és senkinek sem adnám el olyan boldogan, mint önnek. Egy ifjúnak, akit magam tanítottam.

Mr. Anderson észrevette, hogy beszélgetőtársa még mindig úgy tátja a száját, mint egy hasbeszélő bábuja. Megértette, hogy időbe fog telni, amire Pupák elméje – és itt most nagyon tág értelemben használjuk az „elme” szót – képes az imént vázolt terv minden pontját felfogni.

– Természetesen nem várom – folytatta tehát a hoteltulajdonos –, hogy most, azonnal döntsön. Menjen csak, és gondolja végig, aztán jöjjön vissza, és újból elbeszélgetünk.

3. fejezet

Pupák kavargó gondolatokkal, de felhevült vérrel lépett ki a szabadba. Mr. Anderson ajánlata kitágította előtte a látóhatárt, és új távlatokat nyitott. Amióta csak megkapta az ügyvéd levelét, amely értesítette újsütetű gazdagságáról, most először öntötte el a nagy vagyonnal járó hatalommámor.

Igaz, a fejfájás nem is engedett neki túl sok töprengést, de egészen mostanáig úgy gondolta, a sok pénzzel nem tehetsz mást, mint hogy szépen lekötöd kamatozni, aztán visszamész az első mezőre, és ugyanúgy ülsz a pult mögött, mint eddig, hogy átnyújtsd a szállodavendégeknek a kulcsukat és a leveleiket. Már rég belátta, hogy nincsenek különleges adottságai. Sokkal inkább egy a sok közül, aki örülhet, hogy egyáltalán talált valamilyen állást, és díjnyertes ökör, ha nem ragaszkodik hozzá foggal-körömmel. A végzet recepciósnak szánta, így hát recepciósnak is kell maradnia.

De Mr. Anderson ráébresztette, hogy ez lagymatag hozzáállás, nem méltó egy vállalkozó szellemű férfiúhoz. J. G. Anderson csodás ajánlatától lehullott a szeméről a hályog. A tisztánlátás magával hozta az ambíciókat és a vágyat, hogy kiszabaduljon a taposómalomból, és olyan nagy lábon éljen, mint Mervyn Potter. Igaz, nem sokszor találkozott Mervyn Potterrel londoni összeismerkedésük óta, de ennyi idő alatt is sikerült meggyőződnie róla, hogy kevesen élnek olyan nagy lábon, mint ő.

Pupák épp kilépett a hotel főbejárata előtti murvára, amikor a nevét hallotta, és ahogy fölnézett, Marvyn Pottert pillantotta meg. A filmcsillag a kocsija kormánya mögött ült, és autogramot osztott néhány rajongójának.

– Halihó! – köszönt, amikor Pupák odalépett. – Hogy van a fejed?

– Hm? Sokkal jobban, köszönöm. Jelentősen csökkentek a kínjaim.

– Örömmel hallom. De a fejfájás hiánya önmagában nem indokolja azt az átszellemült kifejezést, ami az arcodon ült, amikor kiléptél a hotelből. Olyan voltál, mint Jeanne D' Arc Orleans-ban. Miért mászkálsz átszellemült kifejezéssel az arcodon, Phipps, öreg barátom?

– Csak elgondolkodtam.

– Ugyan, min?

Pupák boldogan bizalmába avatta ezt az okos embert. Tudat alatt másra se vágyott, mint egy együttérző tanácsadóra, akinek bízhat az ítéletében. Nem is sejtette, hogy Amerika tele van olyan csődbe ment emberekkel, akik Marvyn Potter tanácsát kérték, mi több, meg is fogadták. Előadta hát J. G. Anderson ajánlatát, de Mervyn Potter csupán gúnyosan kikacagta a gondolatot, hogy bárki is megvásárolja az ohióí Bessemerben lévő Washington Hotelt.

– Megvenni a hotelét? – kérdezte Mervyn Potter.

– Ezt javasolta.

– Semmi szükséged vacak hotelekre!

– Nincs?

– Persze hogy nincs! Ostobaság lenne. Pénzkidobás. A hoteltulajdonosok mind az ingyenkonyha előtti sorban kötnek ki, lyukas zokniban. A rezsi az, ami betesz nekik. Nincs az a

feneketlen pénztárca, ami kibírja, hogy folyamatosan pótolja a sok-sok szappant és a törölközőt, amit a vendégek magukkal visznek. Meg lennél lepve, Phipps, ha elmondanám, mennyi szappant és törölközőt csórnak el évente a hotelekből. Én magam is elloptam a szappant és a törölközőt minden hotelből Massachusetts sziklás partjaitól az aligátor-lakta floridai Everglades-mocsárig, pedig én kispályásnak számítok. Nem-nem, valami jobbat kell kitalálni, mint a hotel. Nem akarom, hogy egy nap, amint a Bowery streeten sétálok, meglássak egy rongyos alakot ébredezni az árokban, és riadtan az én jó öreg Phipps barátomra ismerjek benne. Megmondom, én mit tennék, ha olyan gazdag lennék, mint te.

Ez meglepte Pupákot.

– Miért, nem vagy?

– Dehogy vagyok! Mi, hollywoodi őrültek nem vagyunk gazdagok, Phipps. Néhány boldog pillanatra annak képzeljük magunkat, amikor fizetésnapon megszámoljuk a boríték tartalmát. De ekkor kopogtatást érzünk a vállunkon. Ott áll mellettünk egy bajszos úriember, ugrásra készen, hogy ha kell, hátracsavarja a karunkat, és mindet elveszi. Teljesen megkopaszt.

– Az adókra gondolsz?

Mervyn Potter összerezzent.

– Ki se ejtsd ezt a szót, Phipps. Akaratlanul is fájó sebet téptél fel. Igen, az adókra gondolok, ha mindenáron tudni akarod.

– Képzelem, milyen magasak.

– Irtó magasak. Aztán ott vannak a nyugati aranyélet járulékos költségei. Lovak, jachtok, medencék, feleségek… összeadódik. Átmenetileg kénytelen voltam elhagyni

Hollywoodot, hogy rendezzem az anyagi körülményeimet. New Yorkban, ahol Hollywood költséges kísértéseitől távol élhetek, talán sikerül félretennem egy kis pénzmagot. Nemsokára szerepelni fogok egy színdarabban.

– Igen, már hallottam hírét. Biztos siker lesz.

– Ez magától értetődő.

– Úgy értem, sok a rajongód.

– Rengeteg. És gyakorlatilag mind nő. Szeretnek a nők, Phipps, és ki hibáztathatja ezért szegény párákat?

– Gondolom, a színházban ez az, ami számít.

– Csak ez számít. Győzd meg a nőket, és nyert ügyed van. Szék nem marad üresen, szem szárazon, és a többi. Ezzel pedig vissza is érkeztem ahhoz, amit mondani akartam. Egyértelmű, mihez kell kezdened a vagyonoddal. Fektesd be az említett színdarabomba. Kedvellek, Phipps, és örülnék, ha megduplázná – nem, megtripláznád – a vagyonodat, hogy a kései éveimben, mikor hajam megőszül és arcomat néhány plusz toka csúfítja el, hozzád fordulhassak megélhetésért. A Lehmac Production Inc. viszi a vállalkozást, bár én inkább nevezném aranybányának, mint vállalkozásnak. Biztos vagyok benne, hogy Lehman örömmel elad neked egy tulajdonrészt. Menj New Yorkba, és beszélj vele. Olyan leszel, mint egy igazgató. Nem lesz más dolgod, mint hátradőlve nézni, ahogy mások dolgoznak, és csinos hasznot hoznak neked. Ez az ideális élet, ha engem kérdezel. Úgyhogy menj csak fel szépen Andersonhoz, és mondd meg neki, nem áll az üzlet, mert úgy döntöttél, hogy inkább drámába fekteted a millióidat. Most pedig – tette hozzá Mervyn Potter – itt kell hagyjalak. Skeewassettbe megyek, hogy annyi puccos ruhát vásároljak, amennyit csak találok. Viszlát, Phipps. Philippinél találkozunk.

A menyasszonyommal ebéd után New Yorkba repülünk, mert máris elkezdődtek a próbák, és nekem is ott a helyem. Remélem, amikor viszontlátlak, már teljes állású menedzser leszel! Kalapot kell majd emelnem, és uramnak szólítanom.

Még adott néhány autogramot az arra járó rajongóinak, aztán Mervyn Potter vidáman integetve elhajtott.

Pupák még percekkel későbbi is ott állt mozdulatlanul a murván, és mérlegelte a hallottakat. Mr. Andersonhoz hasonlóan Mervyn Potter is kiszélesítette a látómezejét. Új távlatokat nyitott előtte. A mozicsillag szónoklata alatt Pupákot tagadhatatlanul elfogta a lelkesedés. De most kezdett alábbhagyni.

Végtére is, okoskodott, a Washington az otthona. Egy biztos menedék. Nem volna őrültség elhagyni a járt utat a járatlanért? Úgy döntött, hogy az lenne. Miközben ismét elindult Mr. Anderson irodája felé, újfent megerősödött abbéli szándékában, hogy kezet ad a főnöke ajánlatára. Mervyn Potter szállodaiparról adott sötét elemzése először megingatta, de a józan ész immár visszatért trónjára.

Pupáknak úgy tetszett, Mervyn Potter rosszul értesült. Elég régen állt J. G. Anderson alkalmazásában ahhoz, hogy tudja, roppant tehetős úriember. Valakinek, aki két éve tölti be a recepciós posztját ebben a kócerájban, nyilvánvaló volt, hogy a szappan- és törölközőveszteség dacára is van mit J. G. Andersonnak a tejbe aprítania. Drága ételeket evett, drága ruhákat hordott, drága autókat vásárolt, és márkás szivarokat szívott. Kétség sem férhetett hozzá, hogy a pasas sínen van, és bárki is lesz az utódja a Washington Hotel élén, úgyszintén sínen lesz.

Mr. Anderson akkor is épp egy márkás szivarral pöfékelt, amikor Pupák belépett az irodájába. Újra a korábbi barátságos derűvel tekintett fel.

– Á, Phipps. Visszajött?

– Igen, uram.

– Jobban érzi magát?

– Igen, uram.

– Helyes. Pont jókor kapott el, fiam. Skeewassettbe kell mennem az ügyvédemhez. De mielőtt elindulok, még megosztanék önnel néhány kimutatást. Ez a tavalyi kimutatás december 31-ig bezárólag – magyarázta Mr. Anderson, és gejzírként kezdte ontani a számokat.

Pupák számára a számok az égvilágon semmit sem mondtak, de miután főnöke úgy forgatta őket a szájában, mint a nemes portóit, feltételezte, hogy jót jelentenek, és minden aggálya tovaszállt. Amikor Mr. Anderson elhallgatott, leeresztette a papírt, amiről olvasott, és azt kérdezte:

– Nos?

Pupák habozás nélkül rávágta:

– Ó igen! Nagyszerű!

– Nem rossz, ugye? – mondta Mr. Anderson.

– Marhajó! – felelte Pupák.

– Meg akarja venni a Washingtont?

– Ó, de mennyire!

– Íme, az ajánlatom. Megkaphatja százezer dollárért.

Pupák úgy érezte magát, mint akit váratlanul vizes törölközővel arcul csaptak, ami nem túl kellemes tapasztalat. Emellett úgy is érezte, mintha hasba rúgta volna egy átlagnál izmosabb hadi öszvér. Felnyögött, gurgulázott, megtántorodott, és piszkálni kezdte a Parazita Klub-os nyakkendőjét.

– Százezerért?

– Százezerért.

– Na, de az ördögbe is! Nincs százezer dollárom!

– Mennyije van?

– Huszonkétezer dollár és tizennyolc cent.

Mr. Anderson minden ízében remegni kezdett. Eltűnt a jókedve. A szeretetvendégség véget ért. Immár azzal a szemrehányó tekintettel nézett recepciósára, amivel egy szállodatulajdonos oly előszeretettel néz recepciósára, aki a bolondját járatta vele, lopta az idejét, és nagy reményekkel kecsegtette, csak hogy aztán minden reményét sárba tiporja. J. G. Anderson még akkor sem érzett ekkora megvetést alárendeltje iránt, amikor hajnali három órakor átvette tőle a békát.

– Huszonkétezer? – ismételte az igazgató rekedten.

– És tizennyolc cent! Tudja – magyarázta Pupák –, természetesen Theodor bácsikám kapta a főnyereményt. A kincsesláda zöme neki jutott. Elvégre, mégiscsak az öregúr veje volt, és mindig körüllegyeskedte a nagyapámat. Rendszeresen New Yorkba látogatott, hogy hátba veregesse és rákösönjön, ugyanakkor…

Mr. Anderson lassan számolt.

– Tíz! – mondta, amikor ehhez a számhoz ért. Aztán meglepően visszafogottan azt mondta. – Phipps!

– Mizújs?

– Elfoglalt?

– Ó, nem különösebben.

– Akkor meg szeretném kérni valamire.

Mr. Anderson egy gyors kézmozdulattal a nyitott ablakra irányította Pupák figyelmét. Csodás kilátást nyújtott a Skeewassett-tóra.

– Nem fog sokáig tartani. Látja a tavat?

Pupák azt felelte, hogy látja a tavat.

– Azt szeretném, hogy fogjon egy csónakot, és menjen ki a tóra. Evezzen úgy háromszáz méterre a parttól. Ugye, ott mély víz?

– Ó, de mennyire. Nagyon mély.

– Helyes. Tehát evezzen ki úgy háromszáz méterre a parttól. Ha odaért, kössön valami nehéz tárgyat az istenverte nyakába, ugorjon be, és fulladjon meg! Jó napot! – tette hozzá Mr. Anderson, és elhagyta a szobát. Már így is késésben volt az ügyvédjétől.

Pupák kihúzta magát. Bár többnyire mindenki visszafogott úriembernek ismerhette, de volt valami Mr. Anderson szavaiban – talán a hangnem, ahogy kiejtette őket –, ami bántotta. Amikor főnöke hirtelen ismét feltűnt az ajtóban, a szemei nem szórtak ugyan villámot, mert az a típus volt, akinek a szemei nem szórnak villámot egykönnyen, de a modora hűvös volt.

– Valami elfelejtettem – közölte Mr. Anderson. – Ki van rúgva! Ha még egyszer meglátom itt, megölöm, még ha csak egy dugóhúzó áll is rendelkezésemre hozzá.

Pupák élesen felkacagott. Különös fény gyulladt a szemében. Döntött. Elhatározta, hogy megfogadja Mervyn Potter kedves tanácsát, és a színház jótevője lesz. Csodálkozott, miként is térithette el az a bolondos ötlet, hogy szállodatulajdonossá váljon, amikor egy másik, sokkal fényesebb út is nyitva áll előtte?

– Így állunk? – kérdezte. – Kirúg? Mondok valamit, tökfej! Az előbb, amikor elszaladt, mint a hasmenéses nyúl, épp be akartam adni a felmondásomat. Ha tudni akarja, belőlem…

– Nem akarom.

– …belőlem menedzser lesz.

– Szállodamenedzser?

– Színházi menedzser. A show-bizniszbe megyek!

– Isten óvja a show-bizniszt! – felelte Mr. Anderson, és ismét távozott, ezúttal végleg.

4. fejezet

Az iménti fájdalmas epizódra egy hétfői napon került sor, és Pupák, aki nagyon helyesen úgy érezte, nem marasztalja semmi, az esti vonattal elhagyta Skeewassettet. Kedd reggel még pont időben érkezett New Yorkba egy kései reggelire a külső Madisone Avenue-n lévő hotelbe, amely első otthona volt, amikor két éve Amerikába érkezett.

Az út, mint minden amerikai vonatút, zötyögős volt, ezért sajgó tagokkal, meggyötörten szállt le a vonatról. Átaludta a délutáni, és frissítő zuhanyt vett. Csak ezután érezte úgy, hogy készen áll megnézni a nevezetességeket.

Miután útra kelt, jóformán az első nevezetesség, amit meglátott, Mervyn Potter volt. A mozgófilm-sztár a Madison Avenue és a Hatvanötödik utca sarkán állt, és épp autogramot adott egy copfos kislánynak.

– Á, Phipps – köszönt szívélyesen, amikor meglátta Pupákot közeledni. – Felugrottál hozzánk? Azt hiszem, korábbi beszélgetésünk során említettem, hogy a világ gyönyörű. Attól olyan gyönyörű, hogy ontja magából a Phippseket. Bárhová is mész – északra, délre, keletre vagy nyugatra –, ott találod Cyril Fotheringay-Phippset. Azonnal rendelkezésedre állok!

Befejezte az írást a viharvert albumba, és a kislány eltipegett az ismeretlenbe. Mervyn Potter fáradtan törölte meg kezével a homlokát.

– A közönség, Phipps, a közönség! – sóhajtotta. – Nagy teher megbirkózni a rajongók folyamatos ostromával. Nem

mintha bajom lenne a rajongóimmal. Viszont szívesen belecsempésznék valami távol-keleti mérget azoknak a birkáknak a tejturmixába, akik azért kérnek tólem autogramot, mert Gregory Pecknek néznek. Ha jól tudom, egy eredeti Gregory Peck-aláírás negyven centért megy el a feketepiacon, míg én csupán negyed dollárt érek, és sért, hogy milyen arcot vágnak ezek az ifjú hiénák, amikor látják, mit kaptak. De hagyjuk ezt az ízléstelen témát! Szóval, itt vagy New Yorkban. Á, New York! A világegyetem közepe! Én voltam New York koronájának legcsillogóbb ékköve, mielőtt Hollywoodba mentem, és remélem, ismét az leszek, ha majd dicsfényben fürdőzik a darabom.

– Gondolom, próbáltál?

– Egész nap. Ez is nagy teher. A próba unalmas munka.

– Képzelem, milyen rémes!

– Kissé egyhangú. Az embernek mindig résen kell lennie, hogy módot találjon az egyhangúság oldására. De azt hiszem, végre felcsillant a remény. Ma volt ott egy kövér úriember, aki hangosan átaludta a nagyjeleneteimet. Ha holnap is ott lesz, és megismétli a mutatványát, „befűtök” neki.

– Mit csinálsz?

Mervyn Potter csodálkozott.

– Két éve vagy Amerikában, és nem tudod, hogy kell „befűteni” valakinek? Itt a gyerekek már az óvodában megtanulnak „befűteni”. Ez a legelső, amit megtanítanak nekik. Fogsz egy közönséges gyufát, addig nézelődsz, amíg észre nem veszed, hogy valamelyik barátod vagy ismerősöd másfelé figyel, bedugod a gyufát a zoknija és a cipője közé, meggyújtod, és hagyod, hadd végezze a természet a dolgát. Ilyen egyszerű. Kipróbálhattuk volna J. G. Andersonon. Egyébként hogy

hagytad ott a jó öreg J. G-t? Hanyatt esett, amikor közölted vele, hogy nem veszed meg a szúrágta hoteljét?

– Némileg zaklatottnak tűnt.

– Lefogadom, hogy rohangált, mint a mérgezett egér. Ugye tudod, hogy rohangál az egér, ha mérgezett? Kapcsolatba léptél már Lehmannal?

– Arra gondoltam, majd holnap felhívom.

– Na, és ma este? Mik a terveid ma estére?

– Nem nagyon vannak terveim.

– Kitűnő. Akkor van kedved velem vacsorázni?

– Örömmel.

– A menyasszonyom valami bálba megy, vagy muriba, vagy hepajra King's Pointban, Long Islanden, ahol lakik, úgyhogy pont a te derűs társaságodra van szükségem, hogy felvidíts. Elmegyünk egy csöndes étterembe. Nézz be értem a Renfrew-ba a Keleti Hatvanhatodik utcában, amikor nyolcat üt az óra. Ott vettem ki egy szerény lakást. Ó, Phipps?

– Halló!

– Kaptál már autogramot tőlem? Nem? Enélkül egy fiatalember se vághat neki az életnek. Parancsolj. Hordd a szíved fölött, vagy add el negyed dollárért, ahogy jobban tetszik. Akkor au revoir, Phipps. A Renfrew-ban, pontban nyolckor – ismételte Mervyn Potter. – Csöngess gyorsan háromszor, és fütyüld el a „The Star– Spangled Banner" első három taktusát.

Derűs biccentéssel továbbállt, Pupák pedig folytatta a sétát. Boldogan pöfékelt a szivarral, amit a szálloda recepcióján vásárolt, és élvezte a hűvös áramlatot, ami az este közeledtével lopózott a levegőbe. Nagyon várta már a másnapi beszélgetést Mr. Lehmannal, a Lehmac Productions fejével. Nem tudta biztosan, hánykor illik felhívni a színházi menedzsereket, hogy

időpontot kérjünk, és sajnálta, hogy nem kérte ki Mervyn Potter tanácsát a kérdésben. De úgy vélte, ha bőséges időt akar hagyni Mr. Lehmannak az ebédre, akkor valahol fél három magasságában lehet alkalmas.

Az esti vacsorát is várta Mervyn Potterrel, aki mindig csodálatos társaság. Ha fel is merült benne, milyen veszélyeket rejt magában ezzel az excentrikus alakkal mulatozni, elhessegette. Még maga Mervyn Potter se képes túl sok meglepetést okozni egy csendes vacsorán, gondolta. Még nem tanulta meg, hogy nincs olyan társasági esemény, amelyen ismerőse ne tudna meglepetést okozni.

Idáig jutott sétájában, és épp azon gondolkozott, micsoda remek fickó ez a Mervyn Potter, és hogy minden bizonnyal Mr. Lehman is micsoda remek fickónak bizonyul majd, amikor észrevett valamit, ami teljesen kizökkentette. A szivar odafagyott a szájára, fogékony lelke felforrt, mint a ciszterna vize, ha villámcsapás éri.

– Au! – mondta visszahőkölve.

A látvány, amit megpillantott, egy bézsszínű hacukát viselő lány volt hátulról, aki épp egy kirakatot nézegetett. De milyen volt hátulról! Na, persze, a hátnézet még nem minden, és Pupák is tudta, hogy egy körültekintő ember nem alkot ítéletet, amíg el nem érkezik az a sorsdöntő pillanat, amikor is a célszemély megfordul. Ennek ellenére kővé dermedten, kidülledt szemekkel állt. Elfogta az érzés, amellyel mindannyian találkozunk olykor-olykor: hogy élete fontos pillanatához érkezett, és hogy mindjárt különleges spirituális élményen fog átesni.

Halványan derengett neki, hogy egy ilyen szent pillanatban egy magát kicsit is jó érzésűnek tartó férfiú nem pöfög nagy,

vastag, büdös szivarból. Úgyhogy egy szenvedélyes kézmozdulattal megszabadult a szivarja maradványaitól, és kővé dermedve állt tovább.

– Szent Kleofás! – kiáltott fel.

A lány annyira elmerült a kirakat látványában, hogy nem hallotta a megjegyzést. Egészen a Broadwayről jött idáig, hogy megnézze ezt a kirakatot. Nem hagyhatta, hogy holmi Kleofások emlegetése kizökkentse, legyenek bár szentek vagy sem. Rendíthetetlenül a kirakatüveghez nyomta az orrát.

Eileen („Dinty") Moore a heti ötven és hatvan dollár között kereső lányok azon osztályához tartozott, akik többnyire csupán a szemükkel vásárolnak. Szép estéken, munka után, rendszeresen átsétált a városon, hogy Lázár legyen a Madison Avenue kirakatainak lakomáján. Történetesen épp Noreen O'Hara birodalma előtt ácsorgott, aki kalapokat árult. Epekedve bámult egy csodálatos darabra, amely leginkább egy gyümölcssalátára hasonlított. Épp arról ábrándozott, bárcsak megengedhetne magának egy ilyen szemre való darabot a mostani szerény tökfödő helyett, amikor valaki megbökte a karját, és azt mondta: „Izé". A lány megfordulva egy sudár, vajszőke hajú és nyílt, megnyerő tekintetű fiatalembert pillantott meg.

– Izé – mondta.

– Igen? – kérdezte Dinty.

A hangja ridegen csengett, és szigorú pillantás formálódott a vonzó szemekben. Nem szerette a farkasokat, és bár ez a fiatalember nem tűnt farkasnak, a lány elég régóta kereste már a betevőt New Yorkban ahhoz, hogy tudja: sok farkas – méghozzá a legvérszomjasabb fajta – jár báránybőrbe bújva, nyílt, megnyerő tekintetével becsapva a női szemeket.

Ennek megfelelően Dinty hangja fagyos és fenyegető volt. Sőt, még sokkal fagyosabb és fenyegetőbb is lehetett volna, csakhogy Pupák nyílt, megnyerő tekintete felébresztette a benne szunnyadó anyai ösztönöket. Már említettük volt, hogy barátunk gyakran hatott így a nőkre. Bár Dinty ugyanolyan eltökélten nézett szembe Pupákkal, ahogy Jack Dempsey az ellenfeleivel a ringben, érezte, hogy legszívesebben megsimogatná a buksiját.

Pupák nem ellenezte volna, ha megteszi. Miközben alaposan szemügyre vette a leányzót, érezte, hogy kicsit sem csökken a belsejében dúló vihar. Sőt, erősödött.

Mert bármilyen szenzációs volt is a hátulnézet, az elölnézet felülmúlta. De még hogy! Egyetlen gyors pillantás is elég volt felmérni, hogy az összes lány közül, akire valaha is szemet vetett, ő a Királynő. Még sose esett szerelembe első látásra ilyen szívesen. Még három éve se, amikor Bridmouth-on– Sea-ben betért a fűszereshez Macskakaja Potter-Pirbright társaságában, és meglátta Angelica Briscoe-t a Maiden Eggesford-i plébániáról, amint tizenöt deka szeletelt császárhúst vásárol.

Pupák vehemens érzései sokakat meglepnének Dinty ismerősei között, élükön a főnökével. Ha megkérnék, hogy jellemezze alkalmazottját, Mr. Lehman azt mondaná, hogy nincs benne semmi különös. Csak egy átlagos kölyök. Nagyon csinos, kék szemű, szőke hajú, mint az összes többi kölyök a környéken. Egy a sok közül. De Pupák szemében olyan volt, mint egy égi tünemény, vagy valami hasonló. Miközben bámulta, csak azon csodálkozott, hogy valaha is úgy érezhette, Angelica Briscoe, a Maiden Eggesford-i plébániáról az, akit az orvos rendelt neki szívbajra. Olybá tűnt, hogy ez a lány ott kezdődik, ahol Angelica Briscoe véget ér. Kalapot emelt Cigány

Sybil előtt. Úgy érezte, ez a lány minden szőke lányok legszőkébbike.

Ha mégis valamit kritizálnia kellene a küllemén, Pupák azt mondaná, jó lenne, ha valamivel kevesebb fagyosság lenne a pillantásában. De bármilyen fagyos is volt a lány pillantása, Pupákot így is elbűvölte. Lenyűgözte, ahogy az orra hegye felfelé állt, és ha kapott is a teremtőtől bárki más olyan szájat, mint Dinty, Pupák nem tudott róla.

Ez a száj egyébként képes volt vidáman, baráti melegséggel mosolyogni, de ebben a pillanatban a szóban forgó ajkak szigorú, vékony vonallá zárultak, és csak annyi időre nyíltak szét, hogy megismételje a kérdését.

– Igen? – kérdezte Dinty. – Mit tehetek önért, testvérem? El akarja adni nekem a Brooklyn hidat?

Pupák rájött, hogy valami félreértés történt. Nem rendelkezik a Brooklyn híddal. Ezt szóvá is tette.

– Nem? – csodálkozott Dinty. – Akkor mije van… vastag bőrön kívül?

Pupáknak hirtelen nyugtalanító gondolata támadt. Nem volt különösebben empatikus alkat, de képes volt logikusan gondolkozni és következtetéseket levonni.

– Csak nem morcos, amiért megszólítottam?

– Kissé feszült vagyok.

– Ó, a csudába, szörnyen sajnálom. Nem tettem volna, de egy nagyon fontos esemény történt, és gondoltam, tisztázom a dolgot.

– Kezdje a tisztázást.

Pupák erőltette az agyát, amennyire csak érzelmei engedték.

– Nos, így történt… Egy hotelben lakom, a sarkon túl…

– Kellemes hely?

– Ó, hogyne.

– Kényelmes?

– Ó, hogyne.

– Helyes. Nagyon örülök, hogy ezt megtudtam. Igen? Hol is tartott?

– Nos, sétálni indultam, és vettem egy szivart a recepción…

– Jó szivar?

– Ó, nagyon.

– Remek. Folytassa. Mikor jön a nagy esemény?

– Azonnal odaérek. Tudja, épp ezt a szivart szívtam, majd egy hanyag mozdulattal eldobtam…

– Mint a pasas, aki a malomkővel dobálózott? Ismerik egymást? Repül a nehéz kő, ki tudja, hol áll meg, s kit hogyan talál meg?

– Én aztán nem. De értem, mire gondol. Csakhogy a szivar és a malomkő között van egy fontos különbség, tudniillik a szivaromról tudjuk, kit hogyan talált meg. Az ön kalapjára esett.

Sikerült felkeltenie a lány figyelmét. A története megérintette.

– A kalapomra!

– Így van. Én pedig egyre jobban tartok tóle, hogy kigyullad.

– Úgy érti, bármelyik percben lángokba borulhatok?

– Az sem lepne meg.

– Akkor miért nem szólt rögtön?

– Próbáltam szóba hozni.

– Az ilyesmit nem kell finoman az ember értésére adni. A lányok szeretnek tudni ezekről a dolgokról. Nézze meg – kérte Dinty előrehajolva.

Pupák elvette a szivarját, nekiment egy arra haladó gyalogosnak, bocsánatot kért, majd közölte a híreket.

– Úgy látom, már nem izzik…

– Akkor jó.

– …de attól félek, a jó öreg tökfödő már nem a régi. Katasztrófasújtott terület.

Ekkor a Noreen O'Hara kirakatára esett a tekintete, és megszállta az ihlet.

– Engedje meg, hogy újat vásároljak önnek!

– Ó, nem, semmi baj. Ne fáradjon.

– Hogy érti, hogy ne fáradjak? Nem gyújthatok fel minden kalapot anélkül, hogy ne pótolnám! Ha akarja veszek egy tucattal.

– Ki maga? A Nagy Gatsby?

– Gatsby? Nem. A nevem…

– Úgy értem, milliomos?

– Nos, van egy kis gubám. Mindnyájunk által igen tisztelt anyai nagyapám nemrég kipurcant, és jelentős summát hagyott rám.

– Értem. Így már egészen más, köszönöm szépen. De csak valami olcsót.

– Fenébe az olcsósággal! – közölte Pupák. – A legjobbat, amijük csak van!

Azzal ellentmondást nem tűrőn bekísérte Dintyt Noreen O'Hara kalapszalonjába.

Noreen O'Hara igen készségesnek bizonyult. Amikor Pupák közölte vele, hogy a hölgynek kalapra van szüksége, Noreen azonnal talpra szökkent, és miután barátunk azt is hozzátette, hogy ami az árat illeti, felső határnak nyugodtan tekinthetik a csillagos eget, úgy tűnt, a derék kalaposnő majd kiugrik a

bőréből. Sürögni kezdett. Egymás után hozta elő a darabokat, de végül az nyerte el Dinty szavazatát, amelyik úgy nézett ki, mint egy gyümölcssaláta. A kívánt fejfedővel a fején lépett ki az utcára, és Pupák tetőtől talpig beleremegett, amikor ránézett. Nem hitte, hogy lehetséges még fokozni sugárzó szépségét, de a gyümölcssaláta legalább húsz százalékot dobott rajta.

– Még egyszer nagyon köszönöm – mondta a lány. – Ha tudná, mennyire utáltam a régi kalapomat! Már azt hittem, örökké hordanom kell. Istenem, úgy érzem magam, mint az a lány, aki a Bergdorf Goodman előtt állt, és kapott egy szőrmekabátot, mert azt mondta, „Brrrr!” Nem sajátom a sztori, de örülök, hogy ennyire tetszett – mondta Dinty, amikor észrevette, hogy beszélgetőtársa vidáman kacarászik.

Pupák megmagyarázta jókedve okát.

– Csak egy véletlen egybeesés miatt nevetek. Hirtelen rájöttem, hogy két napon belül másodszor keveredek tűzesetbe.

– Ezt mulatságosnak véli?

– Egy kicsit.

– Magát olyan könnyű megnevettetni, mint egy rádióstúdió közönségét. Mi volt a másik eset?

– Kimentettem egy barátomat az égő bungalóból. Mondhatnánk, megmentettem őt a lángok martalékából.

– Most pedig engem ragadott ki a lángok martalékából. Jobb lesz, ha vigyáz! A végén még rászokik! Nos, most már mennem kell.

– Ó, ne, muszáj?

– Találkám van innen több kilométernyire, a felvégen.

– Ó, a csudába. Jól van, leintek egy taxit.

– Maguk milliomosok! Én nem taxizom. Busszal járok.

Fel is pattant egyre, ami épp akkor állt meg a járda mellett. Pupák tátott szájjal bámult utána. Állkapcsa ugyanúgy fittyedt le, mint amitől J. G. Andersonban oly sokszor felébredt a vadállat. Most jutott csak eszébe, hogy hiába találkozott a szőke lánnyal, ahogy Cigány Sybil megjósolta, csak három dolgot felejtett el elkérni tőle: a nevét, a címét és a telefonszámát. És íme, elment, elfújta a szél, ő pedig soha többé nem látja. Hajók, ha találkoznak az éjszakában, gondolta. Csak két nyamvadt hajó, ha találkozik a nyavalyás éjszakában. A Madison Avenue táncolni kezdett a szeme előtt. Még sose látott ilyen izgága főútvonalat.

5. fejezet

Egy komoly, ábrándos Pupák jelent meg nyolc órakor Mervyn Potter lakása ajtajánál. Egy Pupák, kinek tavasza, vígsága téli búra vált. Minél többet merengett a délután történteken, annál inkább nőtt azon meggyőződése, hogy utálja a végzet sajátos humorát. Úgy vélte, azzal, hogy meglebegtette előtte a legszebb lányt a világon, és amikor már úgy tűnt, sínen van az ügy, elvette tőle, a végzet nagyon olcsó tréfát űzött vele. Most már megértette, hogy érezhette magát ama hattyú Binghampton Hall taván, amelynek tizenkét éves fiúcskaként – miután még nem volt képes a másik helyébe képzelni magát – zsinegre kötözött brióst kínált, és visszahúzta, valahányszor a madár utánakapott. Ettől a hattyú irtó dühös lett, emlékezett vissza Pupák, ő pedig jót nevetett. De most, hogy ő maga is hasonló csíny áldozata lett – még ha csak átvitt értelemben is elpirult, amiért képes volt ilyen galád tettre.

– Na, mindegy – mondta magában, vagy valami hasonlót, és megnyomta a Potter feliratú csöngőt. Lépések hallatszottak, az ajtó kinyílt, és Pupák jobb nadrágszárát azonnal a küszöbhöz szegezte egy nagy, sáfrányszínű kutya, amely egyetlen hang nélkül szivárgott ki a lakásból.

– Au! – kiáltott Pupák meglehetősen feldúltan, de legalább átmenetileg megfeledkezett szerelmi bánatáról.

A jószág nyomában érkező Mervyn Potter szívélyesen köszöntötte barátunkat. Pohár volt a kezében, tele borostyánszínű folyadékkal, és hosszan kortyolt belőle.

– Szióka – mondta. – Fotheringay-Phipps, nemde?

– Úgy van.

– Az a Fotheringay-Phipps, akiről mindenki beszél? A nagy Fotheringay-Phipps? Lám, lám, lám – tette hozzá Mervyn Potter –, ez életem legszebb napja. Gyere be, és igyál valamit.

– Örömmel mennék – felelte Pupák –, de úgy tűnik, egy kutya akaszkodott a lábamra.

Mervyn Potter szemügyre vette a helyzetet.

– Szavamra, igazad van. Ő a tanganyikai oroszlánkutyám, Tulipán. Nagyon jó megfigyelő vagy, Phipps. Sokan észre se vették volna.

Miközben Pupák követte vendéglátóját a nappaliba, azon kapta magát, hogy lelki kínjai mellé egyfajta nyugtalanság társul. Egyértelmű volt számára, hogy a másik, nyilván egy próbákkal töltött, hosszú, fárasztó nap után, megadta magát a bárszekrény hívó szavának, és porszívóként szippantotta magába annak tartalmát. Ha nem is volt mattrészeg, de kétségtelenül elázott. Pupák csak remélhette, hogy barátja nem éri el a kötekedő stádiumot. Az ember nem örül, ha egy akkora szekrényajtó, mint Mervyn Potter, kötekedővé válik a közelében.

Egyelőre barátkozó kedvében volt. Frissítőt tukmált Pupákra, ő maga is újabb jelentős mennyiséget szívott fel, és érdekes dolgokat mesélt a hollywoodi életről. Szórakoztató történeteket a többi filmsztárról meg a stúdióigazgatókról, akikkel találkozott.

– Szorított már téged sarokba egy sebesült stúdióigazgató? Nem? Minden fiatalembernek meg kéne ismernie az érzést. Szélesíti a látókört és edzi a jellemet. Jól emlékszem a napra, amikor gyanútlanul sétáltam a Goldwyn dzsungelében, és

hirtelen Louis B. Mayer vetette rám magát a bozótból. Valahogy sikerült kiszöknie az irodából, amelyben tartották. Ádáz szeméből, habzó szájából láttam, hogy már megkóstolta a vért. Szerencsére nálam volt az elefántölő puskám és hűséges bennszülött kísérőm… – Úgy tűnt, Mervyn Potter figyelme elkalandozik. – Jó éjt mindenkinek – közölte, és elaludt.

Pupák megkockáztatta, hogy megböki a karját.

– Figyelj!

Mervyn Potter kinyitotta a szemét.

– Ott lóg a bőre a falamon Béverly Hillsben – zárta le a történetet.

– Figyelj!

– Igen, Phipps?

– Elég későre jár. Nem gondolod, hogy ideje lenne vacsorázni mennünk?

– *Vacsorázni?* – nézett csodálkozva Mervyn Potter. – Nem akarsz te vacsorázni.

– Dehogynem!

– Nem, nem akarsz. Ülj le! – bömbölte Mervyn Potter mennydörgő hangon,

Pupák leült. Nyilvánvaló volt, hogy vendéglátója eljutott a kötekedő fázisba, hiába remélte Pupák, hogy elkerülhetik, és hirtelen azt kívánta, bárcsak valami nyiszlettebb filmsztárral került volna barátságba.

– Vacsora! – méltatlankodott Mervyn Potter, és még azt is hozzátette, „Piha”. Becsukta a szemét, és újra pihentető álomba zuhant.

Abból, ahogy Mervyn Potter azt mondta, „Vacsora! Piha!”, hősünk megértette, hogy vendéglátója nem tartja nagyra az evést, de ő nem tudta osztani ezt a megvető távolságtartást.

Semmit sem evett kései reggelije óta, és minden egyes perccel egyre jobban tudatára ébredt a táplálék szükséges voltának. A gyomra halk, panaszos zajokat hallatott, és arra gondolt, remek ötlet lenne kihasználni társa szendergését, hogy kiosonjon, és magához vegyen valamit. Ha egy cimbora vacsorázni hív, morfondírozott, természetesen vársz, amíg jelt nem ad, hogy felteheted az abrakos zsákot. De ha egyszer nyilvánvalóvá vált, hogy a házigazdád nem szándékozik kiadni a jelet, és ha rajta múlik, egy kalória nem sok, annyi sem kerülhet beléd, nyugodtan veheted a bátorságot, hogy lelépj és legelnivalót keress. Biztos volt benne, hogy ezt még Emily Post, a híres etikettszakértő se kifogásolhatná.

Épp ezért felkelt, hogy angolosan távozzon, de a szoba azonnal megtelt valami furcsa, morgó hanggal, mintha egy óriás öblögetne a közelben. Pupák és az ajtó között Tulipán, a kutya strázsált sokatmondó tekintettel. Egy kezdő fiziognómus is megmondhatta volna, hogy olyan ebbel került szembe, aki bármikor kész elejét venni a sumák terveknek. És kétségbeejtően nyilvánvaló volt, hogy Pupák terve, miszerint elhagyja a lakást, határozottan a sumákság kategóriájába esett a hű eb véleménye szerint.

Pupák próbált szót érteni a blökivel.

– Jó kutyuli! – mondta. – Elengeded a bácsit?

A jószág egy veszett véreb gyors vonásokkal felvázolt impresszionista képét mutatta, amelynek a torkán akadt egy szálka.

– Ó, jól van – felelte Pupák kényszeredetten. – Már kérdezni se szabad?

Már háromnegyed kilencre járt. Negyed tizenkettőkor Mervyn Potter felült és nyújtózkodott. Frissnek és kipihentnek tűnt.

– Semmi se ér fel egy jó kis alvással – mondta, miközben a dekanterért nyúlt, és felhajtott egy aperitifet. – Kibogozza a gondot, mindig azt mondom.[6] Na, lássuk, hogy van az én Phipps komám?

– Megvagyok – felelte Pupák, bár ez meglehetősen enyhe kifejezése volt a tényeknek.

– Sikerült elfoglalnod magad, amíg szundítottam? Tudtam, hogy így lesz. Nyilván eszmét cseréltetek Tulipánnal erről-arról. Remek kutya, ugye?

– Ó, hogyne. Borzasztóan. Bár kicsit féltem.

– Nem kell. Nem hiszem, hogy akadna olyan tökfej, aki megtámadná Tulipánt. Király légy bár, jöjj és reszketve nézz![7] Nos, Phipps, öreg már az este. Megnézzük, mit tartogat számunkra a város? Azt mondják, érdemes felkeresni a revüt a Piazzában.

– Az megfelel.

– Akkor menjünk. Gyere, Tulipán!

– Nem vihetsz kutyát a Piazzába!

Mervyn Potter arcára baljós kifejezés ült. A szemét összehúzta, mint egy westernfilm hőse, aki szembeszáll a marhatolvajokkal. Semmi nem bosszantja úgy a dölyfös embert, mint ha parancsolgatnak neki.

– Ki mondja, hogy nem vihetek kutyát a Piazzába? Talán te? – méregette feddőn Pupákot.

– Nem, nem.

---

[6] Shakespeare: Macbeth (Szabó Lőrinc fordítása).

[7] P. B. Shelley: Ozymandiás (Tóth Árpád fordítása).

– Meg mernék esküdni rá, hogy valaki azt mondta – közölte Mervyn Potter csodálkozva. – Biztos a rossz akusztika teszi. Tarts velem, Phipps. Utánam, Tulipán! Következő megálló a Piazza!

Jelentős létszámban gyűltek össze a lumpok a revü megtekintésére a Piazza Hotel „Pezsgő” termében, ahol napi két előadást tartottak. Mervyn Potternek azonban személyisége erejével sikerült asztalt szereznie a táncparkett mellett. Tulipánt, az ebet, némi személyeskedéstől sem mentes vita és jelentős borravaló árán a ruhatárban helyezték el. A pincér kihozta az étlapot, és Pupák gyomra elégedetten morgott, mint az olyan gyomrok, amely sejtik a közelgő happy endet.

Mervyn Potter elküldte a pincért.

– Nem eszünk – közölte. – Csak egy üveg pezsgőt kérünk.

Pupák érezte, hogy a gyomra felhúzott szemöldökkel talpra szökken.

– Na de – hebegte. – Nekem jólesne pár szelet vese, egy kis steak, vagy valami.

– Nem esne jól. Vese? Steak? Az után a nagy vacsora után? Ne hagyd, hogy a gyomrod vezessen, Phipps – közölte Mervyn Potter szemrehányóan. – Tegye le úgy, hogy a barátom ne érhesse el – utasította a pincért, aki visszaért a pezsgővel. – Rendes fickó – magyarázta, a rá jellemző sármmal elbűvölve a gyanútlan flótást –, de azok közé tartozik, akik nem ismernek mértéket. Reggel óta vedel. Egy pohár, Phipps, a társaság kedvéért, de nem több.

– Na de…

Ismét az a baljós tekintet ült ki Mervyn Potter arcára.

– Ugye nem akarsz vitatkozni, Phipps?

– Nem, nem.

– Helyes – nyugtázta Mervyn Potter, és elaludt.

Pupák úgy érezte, ideje visszavonulót fújni. Nem látta be, mi haszna vagy öröme származhat abból, ha továbbra is ennek a betintázott mozibálványnak a társaságát gazdagítja. Erős vágyat érzett, hogy végre megszabaduljon tőle.

Visszahúzta az egyik lábát, hogy felálljon, ám egy láthatatlan erő éles fogakkal visszatartotta. Pupák mit sem törődve vele, hogy társa esetleg mérges lesz, ha felkeltik, megrázta vendéglátója karját.

– Igen? – kérdezte Mervyn Potter, és álmában fészkelődön kicsit. – Ó, helló, Phipps. Reméltem, hogy összefutunk. Fotheringay ül melletted? Hogy vagy, Fotheringay? Mindketten figyeljetek. Eszembe jutott valami, ami hasznos lehet. Ha egy stúdióvezető rátok ront, nézzetek balra, de szökkenjetek jobbra! Ez megzavarja a balga jószágot.

Pupák megköszönte, és ígérte, hogy nem felejti el.

– Ha egy percre témát válthatnék – mondta –, a kutyád az asztal alatt van. Elkapta a lábamat.

Mervyn Potter felemelte a terítőt, és szemügyre vette a helyzetet.

– Teljesen igazad van, Phipps. Így van. Szia, Tulipán!

Visszaaludt.

Némi vigaszt jelentett Pupáknak, hogy elkezdődött a műsor. Nagy szükségét érezte, hogy valami elterelje a figyelmét. Az előadást bámulva némileg sikerült figyelmen kívül hagynia a szemrehányó hangokat, amelyeket a gyomra adott ki rendíthetetlenül. Mervyn Potter tovább aludt.

De nem sokáig. Minden valamirevaló revüműsorban szerepel egy olyan zenés szám, amelyben az előadók dobálni

kezdik valamivel a közönséget. A Piazza szervezői sem feledkeztek meg erről. Néhány pillanattal később a „Télidő” című dalbetéthez szorosan kapcsolódó, vattából készült hógolyó pottyant Mervyn Potter egyik lehunyt szemére. Ahogy kinyitotta a szemét, újabb hógolyó landolt az orra hegyén. Ha a görlök azt látják, hogy egy kuncsaft alszik az asztalnál, nem pazarolják a muníciójukat az éber hapsikra.

A „Ne ébreszd fel az alvó oroszlánt” szállóige megálmodója alighanem pont olyan valakire gondolt, mint Mervyn Potter. Mervyn Potter az a férfiú volt, akit ha nem bántasz, ő se bánt. A békét pártolta. De bárki, aki azt gondolta, hogy nincs benne büszkeség és temperamentum, óriásit tévedett.

– Ez nem mehet így tovább – mondta halkan, és bárki, aki ismerte Mervyn Pottert, megmondhatta volna, hogy akkor a legfélelmetesebb, amikor ebben a halk, gyászos tónusban beszél.

Felemelte a terítőt. Egy sáfrányszínű fej bukkant ki alóla kíváncsian. Mervyn Potter a fellépők felé intett, akik épp valami megfejthetetlen tevékenységbe fogtak néhány hócipővel.

– Támadj, Tulipán! – mondta a gazdi.

6. fejezet

Pupák feltápászkodott a Piazza Hotel előtti árokból, és bizonytalan mozdulatokkal megigazította a nyakkendőjét. Nem emlékezett pontosan, hogy került oda, de arra igen, milyen sorrendben koppantak a járdán. Először ő, azután Mervyn Potter, majd végül Tulipán, aki átsiklott a levegőn, és lapockán találta Pupákot. Körülnézve látta, hogy társai közül az előbbi a nadrágját porolja, utóbbi pedig a vezetőséget ugatja. Egyiküket se viselték meg a történtek. Mervyn Potter kifejezetten jókedvűnek tűnt. Az enyhe ingerlékenység, amely az utóbbi órákban jellemezte, teljesen eltűnt.

– És most hová, Phipps? – kérdezte vidáman.

– Az ágyba? – sugallta Pupák.

Mervyn Potter döbbentnek tűnt.

– Ágyba? Ilyenkor? Mikor gyerek még az este? Nem, Phipps. Ennél több is telik tőlünk. Ez a környék hemzseg a revüktől, a szórakozásra vágyónak végtelen a választási lehetősége. Menjünk, mondjuk, a Gyémántpatkóba?

– Köszönöm, inkább nem.

– Vagy a latin negyedbe?

– Nem nekem való.

– Na és a León és Eddie? Vagy a Copacabana? Csak egy szavadba kerül, Phipps. Oda megyek, ahová neked tetszik.

Pupák közölte, hogy úgy általánosságban véve nem szeretne több revüelőadást megtekinteni, Mervyn Potter pedig lehengerlő nyájassággal fogadta el a döntését.

– Akkor megmondom, mit csinálunk. Hé, kocsis! – kiáltott oda egy épp arra hajtó fiákeresnek. – Vigyen minket a King's Pointba, Long Islandre, és ne kímélje a lovakat! Eldumcsizunk kicsit a menyasszonyommal, Phipps.

– Na, de…

Mervyn Potter kedélyessége tovatűnni látszott. Némi fenyegető árnyalat lopózott a hangjába.

– Talán nem szeretnél megismerkedni a menyasszonyommal?

– De, de, csak…

– Ugye semmi kifogásod a menyasszonyom ellen, Phipps?

– Nem, nem, dehogy.

– Remélem is! – mondta Mervyn Potter. – A világ legbájosabb leányzója. A neve Hermione Brimble. A közismert pénzügyi mágnás, C. Hamilton Brimble lánya, és minő véletlen, Mrs. C. Hamilton Brimble-é is. Talán láttad is őt Skeewassett-ben, a hotel körül repdesni. Magas lány. Az arcszíne a csillagfényben fürdő márványé, a szeme pedig úgy csillog, mint a smaragd, ha belesüt a nap. Zöld – magyarázta Mervyn Potter. – Rettentően meg fogod kedvelni, és biztos vagyok benne, Hermione boldogságának is az a záloga, hogy megismerhessen.

– De az ördögbe is, biztos nem az éjszaka közepén szeretne megismerkedni velem!

– Alábecsülöd a vonzerődet, Phipps. Nem fontos, hány óra, a vonzerőd megteszi a magáét. Ha százszor nem hallottam, hát egyszer sem, hogy általam nagyra becsült emberek azt mondják, nem számít, hány órakor dobja be magát Cyril Fotheringay-Phipps, mert mindent összevetve ő mégiscsak Cyril Fotheringay-Phipps. Hajtson, kocsis! Ha King's Pointba érünk, szóval és kézmozdulatokkal irányítom majd tovább.

Ahhoz, hogy az ember a King's Pointba jusson, át kellett kelnie a Triborough hídon, továbbhaladni a Great Necken, és ráfordulni a Middle Neck Roadra. Hosszú és fölöttébb unalmas út is lehetett volna, ha Mervyn Potter nem dobja fel egy-egy dalfoszlánnyal kellemes, könnyed bariton hangján. Amikor megérkeztek, a színészt bosszantotta, hogy sötétségbe burkolózva találja a házat. Mint rámutatott, szigorúan véve az etikett azt diktálná, hogy fény világítson az ablakban, amely hazavezeti a vándorlót.

– Egy lámpás. Vagy legalább egy gyertya. No de – tette hozzá ismét vidáman –, hagyjuk a formaságokat. Ha jól gondolom, az ott a menyasszonyom szobája. Meglátásom szerint három lehetőség közül választhatunk. Itt állunk és kiabálunk. Dobálhatunk kavicsokat. Vagy felmászhatsz az ereszen. Igen, ez a legjobb ötlet. Indulj, Phipps. Kopogj kétszer, és említsd meg a nevem.

Pupáknak mentőötlete támadt.

– De a menyasszonyod nincs itt.

– Honnan tudhatnád, amíg nem kopogtatsz?

– Azt mondtad, hogy ma este táncol.

– Tényleg azt mondtam. Szavamra, így van. Akkor csak ugorj fel, és törd be az ablakot.

„Ki nem akar szenvedni, kétszer szenved", mondja a költő. Ha Mervyn Potter csak egy hajszállal alacsonyabb, vagy egy leheletnyit kevésbé illuminált, Pupák talán elutasítja a kérést. Ám adott körülmények között okosabbnak látta engedni társa kívánságainak. Miközben mászni kezdett az ereszen, tompán érzékelte, hogy barátja a ház oldalának támaszkodva Longfellow Excelsior című versét szavalja zengzetes hangon.

Pupák épp akkor ért fel az ablakpárkányra, amikor a versben a hajadon hívja az ifjú alpesi hegymászót, hogy pihentesse meg fáradt fejét a kebelén.

Amikor Pupák betörte az üveget, egy köntöst viselő férfi feje és válla bukkant ki hirtelen egy távolabbi ablakon. Elemlámpa világított Pupákra, és a köntösös férfi a kezében tartott revolver tartalmát haladéktalanul Pupák irányába ürítette. Bulstrode, Mrs. C. Hamilton Brimble angol főkomornyikja hangokat hallott az éjszaka közepén. Márpedig ha egy angol hangokat hall az éjszaka közepén, akkor cselekszik.

A lövések ártalmatlanul süvítettek el Pupák füle mellett, de annyira egyértelmű volt az utalás, hogy barátunk azonnal megértette. Mervyn Potter „Hé" kiáltása, Tulipán dühödt ugatása, és Pupák lecsúszása mind egy időben történt.

Mire Pupák földet ért, Mervyn Potter már felszívódott. Tulipán azonban ott maradt. Sértődötten morgott, és mellső mancsával a földet kaparta.

Furcsán járt az agya ennek a kutyának. Az ember azt hinné, Tulipán egyetlen pillantással felmérhette volna, hogy még a leglabilisabb ember sem mászik fel az ereszen azért, hogy aztán revolverrel lőjön saját magára. Ennek ellenére az eb meg volt győződve róla, hogy Pupák felelős a sortűzért. Utólag visszagondolva arra jutott, hogy egész este Pupák volt a bajok forrása, és úgy döntött, most egyszer s mindenkorra rendezi vele a számlát. Utálta a rossz tréfákat. Még egyszer utoljára megfente a karmait a földön, és rohamot indított.

Pupákot csak a gyorsasága mentette meg. A legkisebb elmélázás, és neki annyi. „Ó", gondolta magában, „vajha szárnyam volna, mint a galambnak[8]", és a következő

[8] 55. zsoltár, Károli Gáspár fordítása.

pillanatokban már a gyep szélén növő, magas cédrusfa magasabb ágain csücsült. Ebből az emelt pozícióból kitűnő rálátása nyílt a kibontakozó eseményekre.

Immár Mervyn Potter sem hiányolhatta a fényeket az ablakokból. Az egész ház fényárban úszott. Végül pedig alakok tűntek fel, hogy átkutassák a birtokot. Pupák úgy látta, kelletlenül vesznek részt benne, de mégis vállalták a kellemetlen feladatot Bulstrode, a főkomornyik delejes személyiségének irányítása alatt. Pupák még sose látott fokomornyikot köntösben, és bármily impozáns látványt is nyújtott, most szívesen lemondott volna az élményről.

Időbe tellett, míg a ceremóniamester belátta, hogy lesre futott, de végül a kutatócsapat visszavonult a házba, és ismét kialudtak a fények. A bejárati ajtó becsukódott. A ház sötétségbe borult. Pupák már épp megadta volna magát annak a heves késztetésnek, ami oly gyakran elfogta mindazokat, akik Mervyn Potterrel töltötték az estét, miszerint otthagyjon csapot-papot, amikor dohányfüst szaga csapta meg az orrát. Észrevette, hogy Bulstrode áll a fa alatt, és élvezettel pöfékel.

A látvány hatására inkább tovább gubbasztott az ágon. Úgy negyedórával később hallatszott, hogy autó áll meg a kapu előtt. Mrs. C. Hamilton Brimble és lánya, Hermione közeledtek sétálva a kocsibejárón. Pupák feltételezte, hogy az alacsony, tömzsi hölgy Mrs. Brimble, a magasabb, sudárabb pedig a lánya. Mindezt abból a tényből következtette ki, hogy az előbbi így szólt:

– Hermione, valaki van a fa alatt!

Amire az utóbbi azt felelte:

– Ez Bulstrode, anya. Hűha! Figyuzd a köntösét!

Nyilvánvaló volt, hogy a főkomornyik látványa, amint köntösben grasszál az éjszaka közepén a birtokon, felkavarta Mrs. Brimble-t. Egészen eddig a percig Bulstrode egy szolgálatkész, frakkos alak volt a számára, akinek a meghatározó színárnyalata a visszafogott szürke és fekete. Fogalma se volt róla, hogy köntössel is rendelkezik, mi több, egy kínai selyemköntössel, amelyre sárga sárkányokat hímeztek. Mrs. Brimble egy olyan nő benyomását keltette, miközben közeledett, aki, ha kicsit is felületesebb a neveltetése vagy alacsonyabb a társadalmi rangja, azt mondta volna, „Jesszum pepi!”

– Bulstrode! – kiáltott az asszonyság. – Mit keres itt ilyenkor?

A főkomomyik megőrizte a nyugalmát, mint az olyan ember, aki tudja, hogy sziklaszilárd magyarázattal tud szolgálni.

– Jó estét, asszonyom, betörőket kergettem.

– Betörőket?

– Igen, asszonyom. Szám szerint ketten voltak. Hangokat hallottam, vizsgálatot helyeztem folyamatba, és megállapítottam, hogy egy besurranó tolvaj mászik fel az ereszen.

– Te jó ég, Bulstrode!

– Igen, asszonyom.

– Ki volt az?

– Nem adta át a névjegyét, asszonyom. De a társát felismertem, aki a földön maradt, és az *Excelsior* című verset szavalta.

– Hogy mit csinált?

– Az *Excelsior*t szavalta, asszonyom, a néhai Henry Wadsworth Longfellow költeményét. Talán ön is ismeri a

művet. *Már éjbe süllyedt az orom, asszonyom, egy ifjú ment az Alpokon; útját a hóba, jégbe rója, de messzire leng lobogója…*[9]

Mrs. Brimble félbeszakította. Nem mintha nem értékelné nagyra a költészetet, vagy azt gondolná, hogy a komornyik rosszul idézte, de szerette volna, ha a tárgynál maradnak.

– Azt mondja, felismerte?

– Igen, asszonyom. Az az egyén volt, aki Mervyn Potterként mutatkozott be.

– Mervyn Potter? De hisz ő itt vacsorázott tegnap este.

– Nyilván feltérképezte a házat, asszonyom.

A Hermione nevű lány indulatosan felkiáltott.

– Bulstrode, maga tökfej, Mervyn nem betörő!

– Más nézeten vagyok, kisasszony!

– Ő egy ünnepelt filmsztár.

– Alighanem ez a fedősztorija, kisasszony. Nem mondhatok mást, mint hogy rajtakaptam, amint arra buzdít egy nyilvánvalóan bűnöző hajlamú fiatalembert, hogy másszon fel az ereszen, és hatoljon be az ablakon keresztül.

Mrs. Brimble közbelépett. Alighanem úgy érezte, kezdenek elszabadulni az indulatok, és félő, hogy pillanatokon belül egy csúnya vita közepén találja magát. Ha az asszonyság történetesen rendőr, biztos azt mondta volna: „Abbahagyni, kérem, abbahagyni!” Ám jelen helyzetében csak felszólította Bulstrode-ot, hogy térjen nyugovóra, mire a komornyik udvariasan jó éjszakát kívánt, és visszavonult.

A szifonból távozó szódát idéző hangból Pupák igen helyesen arra következtetett, hogy a háziasszony nagyot sóhajtott.

---

[9] Kosztolányi Dezső fordítása.

– Látod! – mondta, és a gyakorlott fül kihallhatott hangjából némi hevességet. – Ez a te Mervyned! Én rögtön megmondtam, amint szemet vetettél rá…

– Biztos meg tudja magyarázni, anya.

– Akkor magyarázza! – hagyta rá Mrs. Brimble, és egy kézmozdulattal a fürge alak felé intett, aki épp ekkor tűnt elő a gyep túlsó végén az árnyékból.

– Mervyn! – kiáltotta Hermione Brimble.

Mervyn Potter úgy tűnt, örül, hogy látja a leányt. A szerelmes ifjú lelkesedésével kiáltotta:

– Na, helló, bébi!

– Te mit keresel itt? – tudakolta Miss Brimble.

– Csak kószálgatok. Ami azt illeti, egy Phipps nevű fickót keresek, akit úgy tűnik, elhagytam valahol. Te talán Fotheringayként ismered. Néha ezt az álnevet használja. Együtt dobtak ki minket a Piazzából úgy egy órája, és amíg a vizesárokban szieszt áztunk, azt mondja nekem: „Potter, annyira szeretnék megismerkedni a menyasszonyoddal!” Amire én azt feleltem: „Mi sem egyszerűbb, drága Phippsem. Épp itt jön egy konflis, kibéreljük, és meglátogatjuk most rögtön!”

– Mervyn, te tintás vagy!

Mervyn Potter keserűen csuklott egyet.

– Ki ne lenne az egy Fotheringay-Phippsszel töltött este után? – kérdezte. – Az egy igazi vadállat! Megjelent a lakásomon, és az első perctől rettegésben tartott. Az a típus, aki nagyon undokká válik, amikor berúg. Láttam rajta azonnal, amikor betört hozzám, hogy mattrészeg. Pisztoly is volt nála. Egész este azzal hadonászott. Megverte az ő ezerét[10], ha engem kérdezel. Én csak egy csöndes estére vágytam odahaza, szerény

[10] Sámuel 1:18, Károli Gáspár fordítása.

vacsorára, utána néhány jó könyvre, de ő hallani se akart róla. „Én vagyok a farkas, a fagyos északról jöttem” mondta, „és ma éjjel vonítani akarok!” Azzal elrángatott a Piazzába. Mit tehettem? Elbizonytalanodtam. Pisztolya volt. Aztán, amikor a Piazzába értünk és leültünk, ő felugrott, és azt kiáltotta: „Mindenki vigyázzon! Elkezdem! Nekilátok! Szedjétek össze a halottakat. Minden hullához ajándék jár!” Így hát kidobtak minket, és a járdán landoltunk. Nekem elhiheted, Fotheringay-Phipps még a marseilles-i kikötőben is kidobatná magát és a barátját. Én mondom, a nászutunk után nem nagyon fogom keresni a társaságát.

– Már ha lesz nászút – közölte Hermoine Brimble vészjóslóan. – Anya, menj be, kérlek! Beszélni szeretnék Mervynnel.

Hermione átvezette jegyesét a gyepen, és Pupák magára maradt. Most, hogy megszabadult Mrs. C. Hamilton Brimble és leánya, Hermione társaságától, akár le is jöhetett volna a kilátójából, ha akar – de nem akart. Képtelen volt rávenni magát, hogy szembenézzen az újabb borzalmakkal, amiket ez a kísértetház tartogathat még számára. Így hát továbbra is a fához tapadt, mint egy oposszum, amikor látta, hogy kisebb csoport tér vissza a helyszínre. A csoport tagjai a következők voltak: a némileg lecsillapodott Mervyn Potter, Tulipán, a kutya, akit Mervyn Potter pórázon vezetett, és Hermione Brimble, aki állát felszegve közeledett. A leányzó ridegen, büszkén belépett a házba, és az ajtó becsukódott mögötte. Nem csattant búcsúcsók.

Pupák lemászott. Persze csak óvatosan, mert egy ilyen helyen sose tudhatod, mi lapul a sötétben. Tulipán, a kutya szenvedélyesen felé kapott, de hála az égnek a póráz

visszatartotta. Mindez kizökkentette Mervyn Pottert mélázásából.

– Á, Phipps – mondta tompán. – Már mindenütt kerestelek. Honnan bukkantál elő?

– Ezen a fán voltam.

– Szeretsz fára mászni?

– Nem, nem szeretek fára mászni. Az az átkozott, emberevő kutyád rám támadt.

– Biztos csak játszott.

– Tényleg? Nem kérdeztem meg. Csak másztam az életemért.

Mervyn Potter eltöprengett.

– Azt mondod, azon a fán voltál? Akkor elcsíptél ezt-azt az iménti beszélgetésből?

– Igen.

– De a javát elszalasztottad, mert addigra eltávolodtunk hallótávolságból. Ugye nem vagy nős, Phipps?

– Nem.

– Akkor talán nem is tudod, milyen messzire képes menni egy nő, ha rendreutasítja a szerelmét. Azóta nem éltem át hasonlót, hogy egyszer lejátszottam a színről egy mexikói születésű színésznőt. Ötletem sincs, hol tanulják a lányok ezeket a kifejezéseket. Gondolom, az internátusban.

– Talán kiadta az utad?

– Ha ezt úgy érted, hogy felbontotta az eljegyzésünket, akkor a válaszom nem. Még mindig jegyesek vagyunk. De milyen áron! Milyen áron, Phipps! A főnök ultimátumot adott. Mostantól nem érheti alkohol az ajkamat. Ha csak egy lépést is teszek a tütü felé, az esküvői harangok némák maradnak. Ma estétől kezdve tiszta vagyok.

Mervyn Potter komor hallgatásba burkolózott. Gondolatai a sötét jövőn jártak.

– Nem tudom, Phipps – mondta –, van-e fogalmad róla, mit jelent tisztának lenni. Az életem merő gyötrelem lesz ezután. Öröm s reménytől reszket a lég – nem úgy Mervyn Potter szíve. Hallom majd körülöttem a gyermekek boldog kacagását, amint lefetyelik a szódás whiskey-t, de én nem játszhatom velük. Úgy fogom érezni magam, mint egy szomjas leprás. De ha így kell lennie, ám legyen. Jer: mindenütt jó, de legjobb otthon. Térjünk vissza New Yorkba.

– Útközben bekapunk egy szendvicset vagy valamit?

Mervyn Potter felvonta a szemöldökét.

– Hihetetlen. Te folyton eszel, Phipps? A saját sírodat ásod a fogaddal. Hiába, aki haspók, az haspók – állapította meg Mervyn Potter filozofikusan.

Elindult arra, ahol a konflis várt rájuk.

7. fejezet

A Lehmac Productions Inc. központja is azon komor épületek egyikében honolt, amelyek ellepték a Broadwayt a negyvenes években. Az a fajta épület, aminek a liftjei egytől egyig hangyányit kicsik, tele vannak egyforma, szőke hajú lányokkal és megkülönböztethetetlen, barnára sült arcú férfiakkal. Mindannyian a show-bizniszben dolgoznak, vagy legalábbis a peremén, és ahogy a liftek le-föl ingáznak, beszélgetésfoszlányokat lehet elkapni nyári haknikról, kamerabeállításokról, meg arról, hogy „Lindsay és Crouse hívatott".

Ezeket az épületeket zömében azok foglalták el, akik a varieté, film és tévé világában voltak érdekeltek. Joe Lehman jelentős varietéügynök volt, ennek tudható be, hogy miután úgymond „rendes" színházi producer lett, itt rendezkedett be. A befutott „rendes" producerek általában vagy valaki színháza fölött működtek, vagy elbújtak az Ötvenötödik utca ütött-kopott homokkő homlokzatai mögött.

A Lehmac Productions irodája egy váróteremből állt, ahol egy pattanásos képű irodafiú ült egész nap rágógumit rágva, egy kis súgólyukból, ahol épp csak egy titkárnő és egy írógép fért el, valamint egy belső szentélyből, ahol Mr. Lehman tartott megbeszéléseket üzlettársával, Jack McClure-ral.

Pupák Long Island-i King's Pointban tett látogatásának másnapján délután fél háromkor Mr. Lehman épp az irodájában tárgyalt – no nem Jack McClure-ral, ő ugyanis a

Morris Roomsban tekintett meg egy próbát. Hanem a feleségével, Fanny Lehmannal. Egykor ő volt Fanita, a Világ Legjobb Zsonglőrje.

Ütött-kopott, rendetlen iroda volt, egész más, mint azok a gazdagon berendezett helyiségek, ahol Messrs. Lee Shubert, John Golden és a hozzájuk hasonló nagyágyúk vitték az üzletüket. Ha egy érzékeny lelkű lakberendező felkészületlenül lép be oda, eltorzul az arca és elsírja magát. Joe Lehman varietében töltött napjai a közelmúltban értek véget. Az egyik fal nagy részét a régi irodájából megmaradt, válogatott szemét foglalta el. A nagy újságkötegek többsége a Variety karácsonyi különszáma volt, benne Mr. Lehman fizetett hirdetésével, amelyben kellemes ünnepeket kíván minden művésznek. Volt még néhány irattartópapucs, egy kósza, díszes kosztüm darabjai, sőt még egy balettcipő is. A hatalmas, szemmel láthatóan új asztalon kívül, amelyet vékony porréteg lepett, ez a rakás lom volt a legszembeötlőbb.

A bútor többi darabja is új volt – egy forgószék az asztal mögött, egy vendégszék előtte, és egy kisebb szék az asztal mellett. Egy vízautomata tette teljessé az ingóságokat, de Mr. Lehman az új ingatlanba költözve magával hozott még vagy hatvan-hetven fotót azokról a művészekről, akik igénybe vették szolgálatait. Ezek díszítették a falat nagy összevisszaságban. Mindre olyasmiket írtak: „Szeretettel Joe-nak”, „Joe-nak La Belle Marguerytól”, „A világ legjobb ügynökének”, és így tovább – olyan bejegyzések, amelyek inkább üzleti kapcsolatokról árulkodtak, semmint személyes kötődésről.

Mr. Lehman a forgószékben ült, lábát feltette az asztalra, szájában szivarvéget rágcsált ütemesen. Felesége – aki a harmincas évei végét taposta, és a turnézással töltött hosszú

évek alatt kellő hidegvérre és önbizalomra tett szert – fel s alá járkált.

– Tudod, fiam – mondta az asszony –, megnéztem a te híres-neves csodatruppodat.

– Egen? – kérdezte Mr. Lehman óvatosan.

– Úgy bizony, fiam, láttam a próbát, és most már tudom, mit értenek azon, hogy van olyan sors, ami a halálnál is rosszabb.

– Valóban? – förmedt rá Mr. Lehman. – Tartsd távol magad a próbáimtól, megértetted?

Mr. Lehman magas, testes, erős ember volt, aki az üzleti stresszhelyzetben hajlamos volt a zihálásra. Színes ingét leszámítva öltözete nem számított különösebben kirívónak, de ő mégis képes volt azzá tenni. Keménykalapot viselt. Mindig. Hozzánőtt. A legvadabb képzelőerővel bíró ember se tudta volna elképzelni fedetlen fővel.

Fanny nem olyan nő volt, akit egy kis ráförmedéssel el lehet ijeszteni. Zavartalanul folytatta.

– Bizony, fiam, ez a műsor történelmet fog írni. Remélem, tudod. Minden más feledésbe merül, amint bemutatod!

Mr. Lehman kényelmetlenül fészkelődött a székén. A keze, amivel meg akarta vakarni a fejét, hozzáért a keménykalaphoz, és úgy tűnt, ebből erőt merít.

– Na és, mi közöd hozzá? – kérdezte indulatosan. – Nem a te pénzed, vagy tévedek?

– Az lenne, ha olyan ütődött lennék, hogy hagyom rábeszélni magam. De nem vagyok!

– Jól van, nem vagy. És miután nem teljesítetted házastársi kötelességed, egyenesen Lester Burdetthez mentem, aki ígért húszezret. Azonnal. Csak így. Ma adja ide a csekket.

– Inkább ő, mint én! – vélte Fanny. – Én nem szeretem kidobni a zsozsómat.

Joe Lehman keserűen nézett a feleségére. Fanny zsozsója fájó pont volt. Lehman úgy vélte, törvényben kéne tiltani, hogy egy feleségnek saját, külön vagyona lehessen, és ezzel alighanem több ezer broadwayi férj is egyetértett.

– Az ember azt gondolná, mindazok után, amit érted tettem, mutathatnál némi hálát – morgott a férfi. – Egy filléred se lenne, ha én nem húzlak ki abból a texasi lebujból, ahol lebzseltél, hogy bevigyelek a rendes varietébizniszbe. Fanita, a Világ Legjobb Zsonglőrje! – mondta Mr. Lehman nem kevés éllel. – Nélkülem még mindig négy buzogányt dobálnál a levegődbe valami nevenincs tucatmenedzsernek.

Fanny kihúzta magát. A szakmai önérzetébe gázoltak.

– Milyen négy buzogányról beszélsz? A végén már hat buzogányt dobáltam, és évekig csináltam!

– Igen, és innentől Kaliforniáig nincs olyan színpad, amin ne lenne egy-egy horpadás a buzogányaidtól. Az első öt sorba nem mertek nézőt ültetni. Fanita!

– Igen, Fanita! És ma is éppolyan jó vagyok, mint régen!

– Épp ez az! – felelte Lehman.

Fanny közönyösen legyintett.

– Jól van, jól van. Pocsék zsonglőr voltam, te pedig csodálatos ügynök. De mégiscsak enyém a ház meg a telek Freeportban, nem is szólva egy csinos kis összegről a bankban, aminek épp ma jár le a lekötése, vagy mi. Figyelj, Joey – folytatta Fanny, némileg megenyhülve, mint minden házastársi vita után. – Ez nem a te placcod. Miért nem térsz vissza az ügynökösködéshez, aminek ismered a csínját-bínját?

– Mert nem akarok, érted?

Fanny felsóhajtott. A gondos megfigyelő azt gondolhatta volna, hogy bármennyire is lehetetlennek tűnik, ez a nő szerette ezt a férfit – a konok fej, a szivar és a keménykalap dacára.

– Oké – adta meg magát. – Legyen, ahogy akarod. Állítsd színpadra az előadást, és csak nézd, amint történelmet ír – ahogy azt előre megmondtam.

– Tényleg történelmet ír, de nem úgy, ahogy te gondolod. Hogy bukhatna meg, ha Mervyn Potter a főszereplő? Az összes nő Amerikában eljön majd megnézni.

– Kivéve, ha már a premieren felgyújtja a színházat, ami egyáltalán nem áll távol tőle. Én, ha producer lennék, inkább irányítanék egy vagonnyi majmot, mint azt a holdkórost. Ráadásul szerintem még Mervyn Potter kedvéért se jön el senki, ha híre megy, miféle női főszereplőt találtál.

– Whittaker jó lesz.

– Így hívják? Egyáltalán, kicsoda az a nő?

– Ő Jack McClure…

– …anyja?

– A sógornője. A felesége nővére. Úgyhogy kérlek, tartsd meg magadnak a sziporkáidat Jack előtt.

Fanny megfontoltan bólintott.

– Szóval ezért szerepel az előadásban.

– Nem ezért. Jó lesz.

– Ha a rubensi nőideált kedveled. Pont azt a részt kaptam el a próbából, amikor almafára mászik az ódon kertben. A fákat szerintem legjobb lenne vasbetonból készíteni – közölte Fanny, s mivel úgy érezte, ennél jobb végszót aligha tud rögtönözni, elhagyta a helyiséget.

Néhány perccel később belépett egy lány. Amennyiben Pupák jelen lett volna, a lány láttán alighanem megtántorodik

és nagy nehézségek árán bírja csak megakadályozni, hogy mindkét szeme kiugorjon a helyéről. Szőke haja volt, és olyan kalapot viselt, ami egy gyümölcssalátára hajazott. Kék szemében, melyet Mr. Lehmanra szegezett, visszafojtott nevetés csillogott. Eileen („Dinty") Moore, Mr. Lehman titkárnője állandó szórakozásforrásnak tartotta a munkaadóját.

Mr. Lehman megfordult a székkel, és harciasan nézett titkárnőjére. Modorában semmi sem utalt arra, hogy akár csak a legkisebb mértékben is hatna rá az a kislányos báj, amely olyannyira hatalmába ejtette Pupákot előző nap délután, a Madison Avenue-n. Még mindig rosszkedve volt az iménti eszmecserétől, és az ő szemében Pupák fénylő csillaga csupán egy kapóra jövő beosztott volt, akin kitölthette a benne felgyülemlett érzések egy részét.

– Hé, maga!

– Igen, admirális?

– Merre járt?

– Ebédeltem, admirális!

– Jó sokáig elmaradt. És ne hívjon admirálisnak! Azt hiszi, azért fizetem, hogy egész nap üljön és faljon?

– Nem is fizet. Kétheti fizetésemmel tartozik. És idehallgasson – mondta Dinty, mert úgy érezte, hogy az efféle dolgokat jobb azonnal tisztázni –, a szerződésem egy órát biztosít a déli étkezésre, és ennyit is vettem igénybe, se többet, se kevesebbet. Úgyhogy hagyjon békén, Simon Legree[11], és dobja el a marhabőr ostort! Nem hallotta, hogy Lincoln felszabadította a rabszolgákat? Sose olvas újságot?

---

[11] Simon Legree kegyetlen rabszolgatartó Harriet Beecher Slowe *Tamás bátya kunyhója* című regényében.

Mr. Lehman morgott. Fanitával, a Világ Legjobb Zsonglőrével néha még csak-csak szembe tudott szállni. De valahányszor ezzel a lánnyal kellett szócsatát vívnia, furcsa kisebbrendűségi érzés fogta el. Ha nem tartozna neki kétheti bérével, gondolta Mr. Lehman ábrándozva, már rég páros lábbal kirúgta volna, mert nézetei szerint Dinty szemtelen, mint egy vakond.

– Jól van – mondta, elismerve a vereségét. – Írjon le egy levelet.

Dinty sok levelet leírt, mert a munkáltatója imádott diktálni. Ám most bekövetkezett egy kis szünet, és ha szünet volt, Dinty mindig fecsegni kezdett. Barátságos teremtés volt, szeretett a buli lelke lenni. Próbált olyan témát keresni, amely kellően érdekes, nevelő és szórakoztató. Egy pillanatra eljátszott a gondolattal, hogy szóba hozza az új kalapját, és elmeséli, miként jutott hozzá, de úgy döntött – igen helyesen –, hogy nem fogadnák érdeklődéssel.

– Láttam ma délelőtt Mrs. Lehmant a próbán – mondta végül, mert úgy érezte, ez jobban passzol.

– És?

– Irtó vicces, ugye?

– Haláli – dörmögte Mr. Lehman.

– Mi is a női főszereplő neve? Aki a hősnőt játssza?

– Gladys Whittaker.

– Gladys Whittaker – ismételte Dinty tűnődve. – Micsoda temperamentumos hölgy! Pedig Mrs. Lehman nem is hozzá beszélt.

A szörnyű gyanú álmos oroszlánként ébredt Mr. Lehman agyában.

– Úgy érti, Fanny eleresztett egy sziporkát a próbán? – rebegte.

– Csak feltett egy kérdést.

– Mi volt az? Hány kiló Whittaker? Mikor született?

– Á, dehogy! Bár igaz, ami igaz, kicsit termetes és idős a szerepre, nem gondolja?

– Nem, nem gondolom.

– Mrs. Lehman igen. Épp azt a részt néztük, amikor Miss Whittaker felmászik az almafára, és Mrs. Lehman így fordult a rendezőhöz: „Mi lesz rajta ebben a jelenetben?” A rendező pedig azt válaszolta: „Kék térdnadrág.”

Mr. Lehman halkan felnyögött.

– Most jön a sziporka!

– „Kék térdnadrág”, mondta a rendező. Amire Mrs. Lehman azt felelte: „A nevetésre dobja le a függönyt.”

– Miss Whittaker keresi, uram – mondta a szeplős irodafiú, aki megjelent az ajtóban.

– Gurítsa be – felelte Dinty.

Mr. Lehman az olyan jószág leplezetlen dühével nézett rá, amelynek a lába csapdába szorult.

– Tűnjön el innen – mennydörögte –, és tartsa meg az olcsó vicceit! Épp elég Mrs. Lehmantól végighallgatnom őket, nem hiányzik még maga is! – Az irodafiúhoz fordult. – Normális állapotban van?

– Persze, uram.

– Nem sír, vagy ilyesmi?

– Nem, uram.

– Nincs nála kés? – kérdezte Dinty.

Mr. Lehman ismét bemutatta a csapdába esett vad imitációját.

– Menjen ki végre! Gépelje le azokat a leveleket!

– Igen, gazdám!

– Küldje be – mondta Mr. Lehman. Ismét Dintyhez fordult. – Mire vár még?

– Csak lemérem, mennyi idő alatt ér be – felelte Dinty. Ha Mr. Lehmannak volt is megfelelő replikája a megjegyzésre, kénytelen volt lenyelni, mert az irodafiú betessékelte Miss Whittakert. Dinty megállt a súgólyuk ajtajában, és visszafordult.

– Igenis, kéktérdnadrág úr! – mondta halkan.

Kiment a súgólyukba, becsukta maga mögött az ajtót, és egy pillanattal később halk írógépkopogás hallatszott be.

– Nahát! – mondta Miss Whittaker.

– Ne is törődjön vele – kérlelte Mr. Lehman. – Buggyant. És Mrs. Lehmannal se törődjön. Ő is buggyant. Foglaljon helyet! Mi bántja?

Miss Whittaker leült. Nagy, terebélyes szőke volt. Még mindig szép, bár az almafamászáshoz kissé túlontúl júnói. Ha valaki szemügyre vette, megérthette Mrs. Lehman vasbetonra vonatkozó javaslatát. Miss Whittaker egy téglalap alakú papirost tartott a kezében. Olyan mozdulattal nyújtotta Mr. Lehman felé, mint ahogy a bűvész hűzza elő a nyulat a cilinderéből.

– Ez a maga százdolláros csekkje, Mr. Lehman. Most dobják vissza harmadszor. Mégis, mit érek én ezzel? Örökre megtarthatom?

Mr. Lehman már ismerte ezt.

– Várjon egy kicsit, és nyújtsa be megint – tanácsolta.

– A pénzemet akarom, Mr. Lehman!

– Megkapja.

– Egyetlen szót, ha szabad.

– Csak rajta.

– Mikor? – kérdezte Miss Whittaker, aki valóban a kért egy szóra korlátozta közlendőjét.

Mr. Lehmant elhagyta híres önuralma.

– Amikor meglesz, akkor. Jesszusom. Nekem se könnyű! – kiáltott fel Mr. Lehman. – Itt vagyok, éjt nappallá téve dolgozom, hogy összerakjak egy előadást, és ha egy percre hátat fordítok és próbálok pihenni, mindig jön valaki, és pénzt követel. Pénzt, pénzt, pénzt. Ha pénzt akar, miért nem kéri Jack McClure-tól? Mégiscsak az ő feleségének a nővére.

– Jack McClure! – mondta Gladys Whittaker, és nyilvánvaló volt, hogy nincs nagy véleménnyel a sógoráról.

Joe Lehmannak kicsit késve jutott eszébe, hogy talán okosabb lenne békülékenyebb hangot megütni. Felállt, és atyáskodón átölelte Miss Whittaker vállát. Még mindig rajta volt a kalap.

– Figyeljen rám, bébi – mondta. – Tudja, milyen az, amikor előadásra készül az ember. A pénz ott van, csak nem lehet hozzáférni. Behajthatatlan követelés, úgy hívják. Gondoskodom róla, hogy megkapja a százasát. Épp egy milliomost várok, bármikor beléphet egy nagy csekkel a kezében. Adjon fél órát.

– Rendben van – felelte Miss Whittaker olyan modorban, mint a bíró, amikor kihirdeti a felfüggesztett büntetést. – De ha nem kapom meg a pénzemet, egyenesen a sajtóhoz megyek, és mindent kitálalok nekik! Akkor pedig tudja, mi történik! Kiszerkesztik a céget!

A nő méltóságteljesen felállt, kiviharzott a szobából és Mr. Lehman a szivarját rágva, üres tekintettel meredi maga elé. A nőkre gondolt.

Nők! Micsoda nem, micsoda nem! Pénzért zaklatnak és a sajtóval fenyegetőznek. Beleharapnak a kézbe, amely kihúzta őket a texasi lebujokból. Pimaszok, tiszteletlenek, és furcsán néznek rád a szemük sarkából, amikor levelet diktálsz nekik. Semmi jót nem látott a gyöngébbik nemben. Arra a férfira, aki kezet emel egy nőre – hacsak nem azért, hogy megcirógassa –, nagyon helyesen, görbe szemmel néznek. De Mr. Lehman most három nőt is meg tudott volna nevezni, akire örömmel kezet emelt volna.

Megborzongott a kellemetlen témától, és egy elfogadhatóbbra koncentrált. Lester Burdettre gondolt, és azonnal felszállt a sötét felleg. Napfény özönlött a lelkébe. Már nem tekintett olyan borúsan a világra, csak mert nők is vannak benne. Igaz, vannak nők a világon, túl sok is, de ezzel szemben áll a tény, hogy a jó öreg világ hordoz a hátán olyanokat is, mint Lester Burdett, a férfi, aki húszezret ajánlott fel, csak úgy.

Még mindig Lester Burdett járt a fejében, és fokozatosan megnyugodott a kedélye, miközben a derék ruhagyáros körül jártak a gondolatai, amikor fura hangok hallatszottak be kintről. Az ajtó kivágódott, és társa, Jack McClure tántorgott be. Úgy nézett ki, mint valami, ami Pompeii utolsó napjaiból maradt fent.

– Joe! – mondta Jack McClure, aki túlságosan zaklatott volt ahhoz, semhogy kíméletesen közölje a szörnyű hírt. – Tudod, mi történt? Lester Burdett faképnél hagyott minket!

8. fejezet

Jack McClure volt a visszafogott úriember a Lehmac productions berkeiben. Úgy tűnik, a szakma íratlan szabályai közé tartozik, hogy minden színházi vállalkozásban kell hogy legyen egy visszafogott úriember a partnerek között. Ő behízelgőbb típus volt, mint Joe Lehman. Ráadásul vonzó, lévén magas és kisportolt. Joe Lehman jobban érezte magát a négy fal között. A hivatali órák lejártakor gondolatai az Astor bárban fellelhető italok felé fordultak. Jack McClure viszont a New York-i Atlétikai Klubba járt fallabdázni, a nyári hónapokban pedig Long Beachen vagy Far Rockawayben szelte a habokat. Öltözete követte a trendeket, sőt, hangyányit meg is előzte. Divatos, szürke puhakalapot hordott, amely – és ebben hasonlított Mr. Lehmanra – sosem hagyta el a fejét.

– Faképnél hagyott minket! – ismételte McClure, és a vízautomatához lépve felfrissítette magát egy papírpohárból.

Mr. Lehman, aki Gladys Whittaker távozása után kedvenc pozíciójába helyezte lábait az asztalán, olyan hirtelen rántotta vissza őket, hogy a forgószéke csaknem felborult. Az arca elsápadt. A szeme kidülledt. Mintha ő lenne Macbeth, akihez épp most ugrott be Banquo szelleme.

– Ezt hogy érted?

– Ahogy mondom. Mégsem ad pénzt az előadásra. Egyetlen centet sem.

– De miért?

– Majd ő elmondja! – közölte Jack McClure, és a papírpohárral az ajtóra mutatott, amelyen Mervyn Potter lépett be, miután egy pillanatra megállt odakint, hogy autogramot adjon az irodafiúnak.

Mervyn Potter ismét nyugodt, barátságos, csendes önmaga volt. Az előző éjszaka eseményei, amelyek bármely hétköznapi embert ledöntöttek volna a lábáról, a legkisebb nyomot sem hagyták rajta. A szeme csillogott, viselkedése nyugodt volt. Még annak sem adta jelét, hogy fejfájás kínozná.

– Halihó, Lehman, vén lókötő! – köszönt jókedvűen. – Rég nem találkoztunk, de semmit se változott! Úgy látom, időközben szert tett egy-két újabb porszemre, de máskülönben úgy tűnik, ugyanolyan kicsattanó formában van! Nagyon jó ez a por – húzta végig az ujját Mervyn Potter az asztalon. – Honnan szerzi?

Mr. Lehman elszámolt tízig, mert neki is, bármily furcsa, az orvosa ugyanazt a módszert javasolta, mint Mr. Andersoné.

– Most ne a porról beszéljen! – mondta, miután végzett a rituáléval. – Mi ez az egész Lester Burdett-tel?

Mervyn Potter sajnálkozva csóválta a fejét.

– Hirtelen ember az a Burdett. Olyan valaki, aki a költő tanácsára fittyet hányva szabadon engedi dühét. Légy késedelmes a haragra, mindig ezt tanultam a vasárnapi iskolában. De Lester Burdettnek erről nyilván nem szólt senki. Nem hiszem, hogy láttam valaha ruhagyárost ennyire ellilulni. Mindezt egy apróság miatt.

– Apróság?

– Mervyn gyufát dugott a cipőjébe, és meggyújtotta – közölte Jack McClure.

Mr. Lehman kínjában felemelte a kezét, és megfogta volna a fejét, ha nincs útban a kalapja.

– Gyufát?

– És miért is ne? Ne vicceljen, drága Lehmanom – mondta Mervyn Potter. – A viselkedéséből azt hihetné valaki, hogy valami gaztettet hajtottam végre. Csak azt tettem, amit bármely érző lelkű művész tett volna a helyemben. Ott szundikált ez a Burdett a székében. Úgy éreztem – véleményem szerint teljesen jogosan –, hogy ez soha vissza nem térő alkalom. Föld alól a férgek, nyüvek mind a rög fölébe gyűltek, és követelték, hogy gyufát dugjak a cipőjébe, és meggyújtsam, így hát nem ellenkeztem.

– Lester bosszús lett – mondta Jack McClure teljesen fölöslegesen.

– Nagyon – ismerte el Mervyn Potter. – Próbáltam a lelkére beszélni, igyekeztem elérni, hogy az én szemszögemből lássa a dolgot, de meg se hallgatott! Az a benyomásom alakult ki róla, hogy siket áspis lehetett a felmenői között. Nem tudom, mennyire ismeri a siket áspist – folytatta Mervyn Potter –, de a legfőbb tulajdonsága, hogy nem hallja a bűbájosoknak szavát, sem a bűvölőét, a ki bűbájakban jártas[12].

Mr. Lehman könnyen kijött a béketűrésből, és ha egyszer kijött, nem késlekedett tüzes szavakkal hangot adni érzelmeinek. Gyors egymásutánban hat becsmérlő névvel illette Mervyn Pottert, amire a színész annyit felelt, lefogadja, hogy Mr. Lehman minden lánynak ezt mondja.

– Mosolyogjon rám, Lehman – kérte Mervyn Potter.

---

[12] 58. zsoltár, Károli Gáspár fordítása.

– Nem bánom, ha erőltetett, fanyar mosoly, de mosoly legyen. Az ég szerelmére, nem értem, mire ez a nagy felhajtás. Hollywoodban az alágyújtás mindennapos figyelmesség.

– Pokolba Hollywooddal!

– Tiszteletre méltó álláspont – vélte Mervyn Potter. – Én magam is többször megfogalmaztam már.

Mr. Lehman visszatette a lábát az asztalra. Így jobban tudott gondolkodni, és ha valamikor itt volt az ideje gondolkodni, méghozzá tiszta fejjel, akkor az az idő most jött el. Húszezer dollár ugrott egy csettintésre. Úgy érezte, megérdemelte, amiért azt képzelte, hogy az elmegyógyintézet zárt osztályának szakemberein kívül bárki is képes kezelni egy olyan sztárt, mint Mervyn Potter. Az egyetlen fénysugár ebben a sötét fejezetben, az egyetlen apró öröm a nyakig érő ürömben, amely körülvette Lehmant, hogy nem volt jelen Fanita, a Világ Legjobb Zsonglőrje, hogy kijelenthesse: „Én megmondtam!”

Jack McClure újratöltötte a papírpoharat. Komoran kortyolgatott belőle.

– Ezzel elúszott a meccs – mondta.

Mr. Lehmann hasonló reményvesztettséggel bólintott.

– Igen, le kell fújnunk a bemutatót.

– Mi az ördögért? – kérdezte Mervyn Potter.

– Miért? – förmedt a színészre Mr. Lehman. – Megmondaná, hol találok még egy befektetőt, aki hajlandó megválni húszezer dollártól?

– Ennyit adott volna Lester – magyarázta Jack McClure. – Húszezret.

Mervyn Potter csodálkozni látszott.

– Húszezer? – kérdezte. – Az aprópénz. Hiszen Hollywoodban ingyenkonyhát nyitottunk azoknak a szegény

krampuszoknak, akik lecsúsztak húszezer dollárra. Nekik adtuk a használt ruháinkat.

Mr. Lehman vészjóslóan nézett Potterre.

– Kíméljen meg attól, hogy mit csinál Hollywoodban. Ez a Broadway, és itt nem teremnek minden bokorban a húszezret felajánló fickók.

– A pesszimista beszél magából, Lehman. Változtasson ezen a vesztes hozzáálláson. Az ég szerelmére, ember – folytatta Mervyn Potter –, egy olyan előadáshoz, amelyben nem más játssza a főszerepet, mint maga Isten jó svádájú, amerikai nőknek szánt ajándéka, csak nem fog kalapozni és könyörögni, hogy: „Testvér, megszánnál egy tízessel?” A dupla tokás, táskás szemű üzletemberek egymással fognak verekedni a megtiszteltetésért, hogy támogathassák a művészetet. Épp most találkoztam egy ifjú milliomossal Skeewassettben, aki könyörgött, hogy hadd fektesse mindenét az előadásunkba.

– Hogyan?! – ugrott fel Mr. Lehman.

– Hogyan?! – szökkent Jack McClure akkorát, hogy egy szöcske is megirigyelhette volna.

– Ki az? – kérdezte Mr. Lehman.

– Hol van? – kérdezte Jack McClure.

– Látják, most megfogtak – mondta Mervyn Potter. – A neve Phipps, de hogy hol van, azt nem tudnám megmondani. Tegnap összefutottam vele, de elmulasztottam megtudakolni a címét. De megtalálják, megtalálják – bizonygatta Mervyn Potter. – Csak nézzenek körül. – Azzal, miután úgy érezte, mindent megtett a két producerért, ami csak embertől elvárható, fogta a kalapját, és távozott.

Mr. Lehman szólalt meg először, miután becsukódott az ajtó.

– Add a telefonkönyvet! – mondta.

Jack McClure átadta neki a kért kötetet, és Lehman lázasan lapozgatni kezdte.

– Negyvenegy Phipps van benne – közölte, miután megszámolta.

– Hívd fel mindet – javasolta Jack McClure.

– Nem kell mindet felhívnom – közölte Mr. Lehman gúnyosan. – Fölösleges zavarni Mrs. Anna B. Phippset, vagy a Phipps Astor papír-írószert, Edgar E. Phipps fotóst, esetleg Mrs. Edward H. Phippset, Mrs. Elsie Phippset, Mrs. Florence Phippset, Mrs. Grenaline Phippset, vagy akár a Phipps Utazási Ügynökséget. – Felvette a kagylót. – Kapcsolja Phippset! – kérte.

– Uram? – kérdezte a szeplős irodafiú.

– Kapcsolja Phippset.

– Melyik Phippset, uram?

– Az összes Phippset, kivéve Mrs. Anna B. Phippset, vagy a Phipps Astor papír-írószert, Edgar E. Phipps fotóst, vagy Mrs. Edward H. Phippset, Mrs. Elsie Phippset, Mrs. Florence Phippset, Mrs. Grenaline Phippset, vagy akár a Phipps Utazási Ügynökséget.

– Igen, uram – felelte a szeplős kifutófiú, és riadtan tárcsázta Edgar E. Phipps, a fotós számát.

Telt-múlt az idő. Immár egy berekedt, kimerült Joseph Lehman dőlt hátra a forgószéken, és törölgette a homlokát. Több Phippsszel beszélt, mint alighanem bárki New Yorkban. Voltak köztük basszista Phippsek, tenor Phippsek, bariton Phippsek, három náthás Phipps, két dadogós Phipps, és mind között a csúcs, egy Phipps, akinek úgy tűnt, nem volt szájpadlása.

– És most? – kérdezte. Hirtelen megszállta az ihlet. Beleszólt a telefonba. – Kapcsolja Davidet!

– Az összes Davidet, uram? – kérdezte a szeplős kifutófiú, aki kezdett belejönni a munkába.

– Sol Davidet.

– Igen, uram.

– Sol talán segít – vélte Mr. Lehman.

– Talán – ismerte el Jack McClure.

– Ez az előadás csúcs! Bárki, aki beszáll, nagyot kaszálhat.

A telefon csöngött.

– Sol David otthon van? Itt John Lehman beszél. Ó… Nem! – Mr. Lehman letette a kagylót. – Bermuda! – mondta keserűen. – Elképesztő, milyen messze tudnak szaladni, amikor pénzt próbálsz szerezni.

– Mondok valamit – vetette fel Jack McClure. – Volt két Levi nevű fickó. Ingblúzban utaztak. Tavaly adtak némi pénzt egy show-ra.

Mr. Lehman a fejét rázta.

– Tönkrementek. Nincs egy petákjuk se. Úgyhogy itt állok egy igazi, modern drámával, és nem tudok…

Jack McClure újabb felvetéssel állt elő.

– Nem szerezheted meg a zsozsót Fannytól?

– Fanny!

– Neki van bőven.

– Mintha nem tudnám! Ma reggel elmentem a bankjába, hátha sikerül megtudnom, mekkora az egyenlege, de hiába. Fanny hajthatatlan. Amilyen szűkmarkú, fel bírna vinni egy angolnát a másodikra anélkül, hogy kicsúszna a kezéből. Már megint az az átkozott telefon! Vedd fel, Jack. Nekem fáj a torkom.

Mr. Lehman, lekoppintva Mr. McClure korábbi ténykedését, komótosan a vízautomatához ment, és teletöltött egy papírpoharat.

– Hogyan? – kiáltotta Jack McClure a telefonba.

Mr. Lehman elejtette a poharat. Jack McClure eltakarta kezével a beszélőt, és remegő hangon így szólt:

– Phipps – mondta.

– Melyik Phipps? Edgar E., a fotós?

– Nem, nem, nem.

– A Phipps Utazási Ügynökség?

– Nem, nem, nem. A mi Phippsünk!

Mr. Lehman megtántorodott, mint egy faóriás a favágók fejszéje alatt.

– A jó Phipps?

– Azt mondta, Mervyn Potter szerint esetleg kaphatna egy kis részesedést a show-ból.

– Hol van? – kérdezte Mr. Lehman idegesen.

– Az Astorból telefonál – felelte Jack McClure, miután megkérdezte a telefonban. – Várjon a hallban! – folytatta még mindig a telefonba. – Magáért jövök!

– Úgy ám! – mondta Mr. Lehman. – Várj! – kiáltotta, miközben társa az ajtó felé indult. – Ne engedd el a karját!

Mr. Lehman kimerültsége egy csapásra elszállt. Csupa tűz és energia lett.

– Moore! – kiáltotta.

Dinty jelent meg a súgólyukból.

– Igen, ezredes?

– Takarítsa ki ezt a kócerájt!

– Igen, uram!

– És szaporán!

– Igen, uram! Mit mondott, ki jön?

– Egy angyal! Egy milliomos! Pénzt fektet az előadásba!

– Háromszoros hurrá! Ezek szerint kifizeti a pénzemet?

– Már megint kezdi, mi?

– Két héttel tartozik!

– Jól van, jól van. Megkapja, megkapja. És figyeljen. Ha a pasas itt van már egy ideje, bejön egy papírral, érti? Egy levéllel… bármivel… legyen sietős… tegye az asztalomra.

– Igen, uram.

– Ne álljon meg köszönni. Csak menjen ki.

– Igen, uram. Úgy hangzik, mint azok az új játékok, amelyek úgy terjednek az úri társaságban, mint a kanyaró.

– Ne törődjön vele, hogy hangzik. Megértette?

– Igenis, tábornok!

– Bejön. Hoz egy papírt. Az asztalomra teszi.

– És mosolyogva el. Nem mondaná meg, mire föl ez az egész?

– Sose érdekelje, mire föl. A nyüves atmoszféra kedvéért, ha mindenáron tudni akarja. Még sose hallott az atmoszféráról?

– Ó, az atmoszféra?! – kérdezte Dinty. – Bocsásson meg, kérem. – Azzal visszatért a súgólyukba, miközben Mr. Lehman feltette lábát az asztalra, keménykalapját a szemébe húzta, új szivarra gyújtott, és aznap először támadtak igazán kellemes gondolatai. Nem volt mélyen vallásos, de nem tudta nem úgy érezni, hogy van valami lenyűgöző abban, ahogy a Gondviselés odafigyel a jóemberekre, és tesz róla, nehogy eltűnjenek a süllyesztőben. Egy jóember padlóra kerülhet, de ha a Gondviselés áll a sarokban a törölközővel, sose üthetik ki.

Lehetséges, hogy Mr. Lehman dalra is fakad, mint egy mezei pacsirta, annyira rózsás kedve támadt, de mielőtt ilyen

szörnyű szélsőségekre ragadtatta volna magát, Jack McClure jelent meg az ajtóban, maga előtt terelve a Fotheringay-Phippsek utolsó sarját.

– Íme, Mr. Cyril Phipps, Joe – mondta McClure. – Mr. Lehman, Mr. Phipps.

9. fejezet

Amint Mr. Lehman megpillantotta Pupákot, rájött, hogy alábecsülte, milyen messzire képes elmenni a Gondviselés, ha áldásában akar részesíteni egy jó embert.

– Kívánni se lehetett volna jobbat – mondta volna Mr. Lehman, ha történetesen az emlékiratait diktálja egy gyorsírónak. – Azonnal láttam, hogy ő a madarunk – tette volna hozzá. – Épp csak forró vizet nem hozott magával, hogy megkopasszuk.

A fiatalembert olyan megnyerő ártatlanság lengte körbe, hogy a Lehmac Productions idősebb tagja szinte hallotta a vadászkürt acélos hangját.

– Hogy van, virágszálam? – kérdezte. – Foglaljon helyet!

Pupák óvatosan leült a vendégszékbe. Mr. Lehman mély benyomást tett rá. Volt benne valami J. G. Andersonból és egy leheletnyi Pupák Theodore bácsikájából, akinek egyetlen pillantásától megfagyott az ereiben a vér gyermekkorában. A kezében fogta a kalapját. Amikor észrevette, hogy Mr. Lehman és Mr. McClure a fejükön tartják a sajátjukat, ő is késztetést érzett rá, hogy visszavegye, de aztán nem merte.

– Kér egy szivart? – kérdezte Mr. Lehman.

– Hogy? Nem, nem hiszem, rettenetesen köszönöm.

– Oké – felelte Mr. Lehman elnézően. Szemügyre vette Pupákot. – Hová valósi?

– Eredetileg Londonba.

– Mármint az angliai Londonba?

– Így van.

– Csodás hely! Jómagam nem turnéztam még ott, de mindenki dicséri. Tehát érdeklődik a színház iránt, Mr. Phipps? Dolgozott valaha a szórakoztatóiparban?

– Még nem.

– Nos, egyszer mind voltunk kezdők. Az benne a legnehezebb, hogy találjunk egy jó darabot, ami nekem sikerült. Van egy előadásom, egy kincsem, a legnagyobb színházi szenzáció az elmúlt húsz évben. Tudja, ilyen még nem volt!

– Nem?

– Soha – felelte Mr. Lehman, és hatásszünetet tartott, miközben a színházi szenzációja nagyságán merengett.

Jack McClure törte meg a csendet egy köhintéssel a maga halk, úriemberes módján.

– Épp arról beszéltem Mr. Phippsnek – szólt –, hogy ha siet, talán még bekerülhet. Még nincs meg teljesen a büdzsé, ugye?

– Még nem egészen – ismerte el Mr. Lehman.

– Mázli! – vélekedett Jack McClure.

– Nagy mázli! – helyeselt Mr. Lehman. – Itt, New Yorkban, természetesen úgy mennek a dolgok, ahogy Mr. McClure mondja. Gyors döntéseket kell hozni. Előre gondolkodni. Van egy barátunk, aki bevásárolhatta volna magát az *Arzén és levendulá*ba, ha lecsap rá.

– Aludt rá egyet – tette hozzá Jack McClure szomorúan –, és elkésett.

– Ilyen a show-biznisz – mondta Mr. Lehman a fejét csóválva.

– Ilyen a show-biznisz – értett egyet Jack McClure, és ő is a fejét csóválta.

Pupák értelmesen bólogatott.

– Értem, mire gondol. Tedd meg itt és most. Jómagam is a gyors döntések híve vagyok, ha tényleg olyan jó az ajánlat. Na persze, óvatosnak kell lennünk, nem igaz? Irtó óvatosnak és körültekintőnek, ha értik, mire gondolok.

– Maga az én emberem, kedvesem. Nem kérem, hogy vakon bízzon bennünk. Nagyszerű előadás lesz, és be is bizonyítom! Tudja, van egy darabom, ami mindenkit meghódít! Nem túl mélyenszántó, de nem is túl felszínes.

– Akkor olyan középen szántó?

– Az. Ez az első jó, középen szántó darab, amit valaha bemutattak, és óriási siker lesz!

– Vagyis sok pénzt fog hozni?

– Pénzt? Még szép! Kérdezze csak meg Dick Rodgerst és Oscar Hammersteint, mennyit kaszáltak a *Déltenger*rel. Kérdezze meg Oscar Serlint, mit hozott neki az *Élet apával*. Kérdezze Max Gordont, mennyit szippantott fel a *Most jöttem a falvédőről* sikere után.

– Azt akarja, hogy kérdezzem meg őket?

– Megmondom én, kedvesem. Milliókat.

– Milliókat?

– Milliókat – ismételte Mr. Lehman.

– Milliókat – erősítette meg Jack McClure.

– Pont ezt szeretném – mondta Pupák. – Csak biztosra akarok menni.

– Személyesen kezeskedem érte. Akárcsak a barátom. Igaz, Jack?

– Hogyne.

– Szóval, mit gondol? Döntsön gyorsan! Ilyen az üzlet.

Pupák a Parazita Klub-os nyakkendőjével babrált. Mr. Lehman ékesszólása mélyen megérintette, de nem tudta elfeledni Theodore bácsi jó tanácsát, amit oly gyakran hallott kisfiúként és férfiként is. „Jobb félni, mint megijedni”, mondogatta az ő Theodore bácsikája, mert szerette az efféle bölcsességeket.

– Elolvashatnám a darabot, vagy ilyesmi? – kérdezte.

– Hümm… – mondta Mr. Lehman kétkedően. – Szerinted elő tudunk ásni egy példányt Mr. Phippsnek, Jack?

– Attól félek, nem – válaszolta Jack McClure, helyesen értelmezve a „Hümm”-öt. – Tudja, a társulat próbál, Mr. Phipps, és mindegyiket használják.

– De az ördögbe is! Semmi szüksége példányra! – közölte Mr. Lehman. – Elmondom én, hogy miért telitalálat! – Széles mozdulattal lesöpörte a limlomot az asztaláról. Mint amikor egy csatahajót készítenek fel az ütközetre. Joe Lehman rohamra indult. – Figyeljen – mondta, a kalapját hátralökve. – A darab egy pasasról szól, akinek aranyból van a szíve. Érti? Egy pasas, aki mindenkivel rendes próbál lenni.

– Egy úriember a szó minden értelmében – tette hozzá Jack McClure.

– Egy úriember a szó minden értelmében – mondta Mr. Lehman. – Mervyn Potter játssza a főszerepet, és mit gondol, jól fogja játszani? Kérdezze meg!

– Jól fogja?

– Igen – mondta Mr. Lehman.

– Igen – visszhangozta Jack McClure.

– Akkor jó – nyugtázta Pupák.

Mr. Lehman oldalra hajtotta a fejét.

– Figyeljen. Egy prológgal kezdünk.

– Egy prológgal! – magyarázta Jack McClure.

– A prológban egy drámaíró szerepel.

– Egy pasas, aki drámákat ír – pontosított Jack McClure.

– És szerelmes egy nőbe. Érti?! Megkér egy csomó embert, hogy hadd olvassa fel az új darabját. Köztük a spinét is. Szóval elkezdi olvasni, és azt mondja: „Az első szín egy gyümölcsöskert.” Na, most! – Mr. Lehman eljátszott kicsit a kalapjával. – Amikor azt mondja, „gyümölcsöskert”, visszatekintést csinálunk, mint a filmekben. Sötét, gyors átrendezés, fény fel, és a kertben vagyunk.

– Ahogy mondja.

– Egen. A darab többi része az ipse drámája. Csakhogy ő is benne van, és a nő is. Érti?! A nőci a gyümölcsöskertben ugyanaz, mint akit a prológban láttunk. Klassz, mi?

– Irtó klassz! – felelte Pupák.

– A nő felmászik egy almafára. Azért, mert jó kedve van – magyarázta Mr. Lehman. – Jön ez a pasas, aki a drámaíró volt a prológban. Dumálnak egy kicsit erről és arról, aztán a férfi megmondja a nőnek, hogy szereti, és a nő is megmondja a férfinak, hogy szereti. Ez a helyzet, jöhet az esküvő.

Pupák pislogott. Az előtte felvázolt történet feltűnően nélkülözte a drámai bonyodalmakat. Kicsit mintha rövid is lenne. Helyi idő szerint nyolc negyvenkor felmegy a függöny, és becslése szerint nyolc ötvenháromkor le is engedhetik.

– Ez a darab vége? – kérdezte.

– A darab vége? Várjon! – kérte Mr. Lehman. – Még semmit nem hallott!

– Van tovább is?

– Még szép, hogy van tovább is!

– Ne feledd a papot! – mondta Jack McClure.

– Ó, igen. Tudja, bejön egy pap, és vele is társalognak. A gyümölcsöskert-jelenetnek vége. Egy nagy, New York-i mulatóban vagyunk. Zene és tánc, tudja…

– Egen – kockáztatta meg Pupák.

– Ebbe a mulatóba lép be a pasi, a nőci és a nőci bátyja. A pasas és a nőci még nem házasok. Másnap van az esküvő. Érti?

– Egen – mondta Pupák, ezúttal már magabiztosan.

– A nő bátyja afféle ifjú fenegyerek, örök bajkeverő. Egy ipse jön oda hozzá, és azt mondja: „Á, szóval te vagy az?” Mire a báty szúrós szemmel néz rá, és azt feleli: „Egen. Talán nem tetszik?” és a pasi… Szó szót követ, mindketten egyre durvábbak, megy az adok-kapok, satöbbi. Mire észbe kapunk, a báty fegyvert ránt, és *bingó!* – mondta Mr. Lehman, és egy hangos csettintésben csúcsosította ki az epizódot.

– Nahát! – kiáltott Pupák. – Izgi, ugye? Lelövi, ugye?

– Kiteríti, mint a mosott ruhát. Megfekteti, mint Hófehérkét a mostohája. Elhallgat a zene. A pincérek kiáltoznak. A lányok sikoltoznak. A nők elájulnak. És megérkezik a rendőrség. „Mi folyik itt?”, kérdezi a rendőr. – Mr. Lehman olyan alakítást nyújtott, amit Cary Grant is megirigyelhetett volna. – Ki vót az? – kérdi a rendőr. És a pasas azt mondja, ő volt.

– A pasas?

– Ja.

– De ő meghalt.

– Ki halt meg?

– A pasas.

– Nem, nem, nem – tiltakozott Mr. Lehman a kalapját fogva. – Nem az a pasas. A másik pasas. A pasas, aki odavan a

nőért. A főhős. Azt mondja: „Én vótam”, hogy megmentse a szerelme bátyját.

Pupák elcsodálkozott.

– De nem volt körülöttük egy csomó ember?

– Dehogynem.

– Nem látták, hogy a báty lőtte le a pasast?

– Á – felelte Mr. Lehman, és gúnyosan legyintett a színházhoz mit sem értő zöldfülűre. – Mind másfelé néztek.

– Ja, értem. Rendben.

– Szóval a pasast letartóztatják, és húsz évet kap a hűvösön, de ez csak a következő felvonásban derül ki. Az első felvonás a letartóztatással ér véget. A zsaruk felrakják a karperecet a pasasra, aki felszegett állal vonul ki. A nő felsikít és elájul, miközben lemegy a függöny. Ez az első felvonás. Nagyszerű kezdés, mi?

– Ó, nagyszerű!

– A címe *Áldozat* – mondta Jack McClure. – Feláldozza magát a nőért, érti?

– „*Áldozat*” – ismételte Mr. Lehman. – Jól fog mutatni, igaz?

– Mi?

– Jól fog mutatni kivilágítva.

– Ó, csodálatos lesz – hagyta rá Pupák.

Mr. Lehman a felvonások közti szünetet kihasználva felfrissítette magát a vízautomatából. Felkészült a következő menetre.

– Szóval! A második felvonás! Húsz év telt el. A pasast kiengedték a börtönből. Elbujdosott egy déltengeri szigetre. Jó messze lement délre, és most, hogy odalent van, messze délen, zongorázik egy lebujban – ecsetelgette Mr. Lehman.

– Rossz hírű lebuj – tette hozzá Jack McClure.

– Igen, rossz hírű lebuj – helyeselt Mr. Lehman. – Egy tönkrement ember zongorázik egy rossz hírű lebujban.

– Ne feledd a papot! – intette Jack McClure a partnerét.

– Ja, igen. A pap. Emlékszik rá?

– Aki ott volt a gyümölcsöskertben.

– Pontosan. Közben misszionárius lett a déltengeri szigeteken. Eljön, hogy bezárassa a lebujt, és nagy jelenetet rendez. Épp hatalmas parti folyik, mindenki mulat, mire jön a pap, és beolvas nekik. És hirtelen bumm! A fickó, a főhős, visszaszól neki. Itt nem finomkodunk a szavakkal. Elmondja mindennek. Elmegyünk a végletekig. Azt mondja: „Maguk, misszionáriusok mind egyformák, senkinek nem adnak esélyt”, és így tovább, és így tovább, satöbbi satöbbi satöbbi satöbbi satöbbi, és így ér véget a második felvonás első jelenete.

– Jó mozgalmas – állapította meg Pupák elfogulatlanul.

– Ez még semmi! A következő jelenet a kormányzó házában játszódik.

– Miféle kormányzó?

– A sziget kormányzója.

– Ó, á.

– Na és ki érkezik látogatóba a kormányzóhoz egy világ körüli hajóút keretében? A lány, akit a főhős el akart venni, és a férje. A nő ugyanis férjhez ment valaki máshoz, amíg a mi hősünk a dutyiban ült. A főhős látta a nőt a ház felé autózni, ezért az éjszaka közepén betör oda. Úgy érzi, beszélnie kell vele, érti? Szóval a nő hálószobájában vagyunk, a nő neglizsében, a főhős pedig belép az ablakon, és azt mondja: „Genevieve!” Mire a nő: „Harold!” Erre a férfi: „Te vagy az?” Mire a nő: „Én, biza!” És így tovább, és így tovább, és kiderül, hogy a nő fivére

meghalt, és a halálos ágyán bevallotta, hogy ő tette, és a lány bevallja, hogy még mindig a főhőst szereti, de hűnek kell lennie a másik pasashoz, akihez férjhez ment, mert ő egy becsületes lélek. Nagy búcsújelenet, ám ekkor hirtelen betoppan a férj, aki betörőnek hiszi a főhőst, és lelövi. A főhős holtan esik össze. A nő ráveti magát, rohamot kap és meghal. A következő felvonás a mennyországban játszódik – mondta Mr. Lehman, és a víztartályhoz ment.

– A mennyországban? – pislogott Pupák.

– A mennyországban – ismételte Mr. Lehman, és kiürítette a papírpoharát. – Ekkor jönnek le az angyalok a széksorok között…

– Hosszú fátylat húznak maguk után – tette hozzá Jack McClure.

– Ebben a felvonásban van minden. Ott a kormányzó, épp csak ő most isten.

– Nem helytelen ilyet csinálni?

– Volt egy óriási kasszasiker, amiben ugyanezt csinálták – felelte Mr. Lehman olyan hangsúllyal, amelynek szándéka szerint el kellett oszlatnia minden kétséget. – Amúgy sem mondjuk ki ténylegesen.

– Ne felejtkezz meg a papról! – figyelmeztette Jack McClure.

– Ja, egen. Bejön a pap, és vele van egy rabbi is, tudja? Arról beszélgetnek, hogy végső soron mindenki egyforma, bármi is a vallása. És így tovább, és így tovább, és a többi, és hirtelen *bingó!* Sötét, gyors átrendezés, fények fel, és a drámaíró otthonában vagyunk. A drámaíró karjaiban tartja a nőt, aki közli, hogy a boldogság kék madara egész végig odahaza volt. Csók, az ipse befejezi a darab felolvasását,

mindenki azt mondja, remek volt, a pasas és a nő összeházasodnak, besötétít, függöny. Hogy tetszik? – kérdezte Mr. Lehman.

– Szörnyen – felelte Pupák a homlokát törölgetve.

– Ki írta?

– Valami pasas. Elfelejtettem a nevét. Megvásároltuk tőle a darabot, így a jogdíjakból természetesen nem kell fizetnünk neki. Egyszerűen nem veszthet a bolton, kedvesem! Mennyit gondolt befektetni? Negyvenkilenc százalékot kaphat… – Mr. Lehman elhallgatott, felmérte az emberét. – Harmincezer dollárért – bökte ki végül.

– Ó, a csudába is! Harmincezerért?

– Nem engedhetsz belőle egy kicsit, Joe, Mr. Phipps kedvéért? – kérdezte Jack McClure, és Mr. Lehman azt felelte, hogy elképzelhető.

– Megmondom, mit teszek. Bólintson rá gyorsan, és megelégszem huszonötezerrel.

– Attól tartok, nincs üzlet – mondta Pupák.

Szomorúan felállt, de csak rövid időre. Négy buzgó kéz nyomta vissza.

– Tudja, ha a zsozsója olyan helyen van… – mondta Mr. Lehman –, ahonnan gyorsan mozgósítani tudja, talán megegyezhetünk.

– Egy bankban van, az Ötödik sugárúton.

– Tényleg? Úgy érzem, mintha a fogamat húznák – folytatta Mr. Lehman –, de ha kiállít egy csekket tízezerről, magáé a show huszonöt százaléka!

– A *Hervey*-be nem tudta volna bevásárolni magát ennyiért! – jegyezte meg Jack McClure.

– Pedig az is nagy dobás volt! – tette hozzá Mr. Lehman biztos, ami biztos. – Szóval, mit szól?

Pupák a nyakkendőjével babrált. Egy ember, akinek földi javai huszonkétezer dollárra és nyolcvan centre rúgnak, teljes joggal babrál a nyakkendőjével, mielőtt úgy dönt, hogy befektet belőle tízezret egy kis darabba, bármennyire koherens és modern is az.

– Tízezret?

– Annyit.

– *Tí*zezret?

– Lényegében bagóért adjuk. Gyorsan kell dönteni!

Pupák lassan felállt.

– Nos…

– Megbeszéltük! – kiáltotta Mr. Lehmann.

– Megbeszéltük! – kiáltotta Jack McClure.

A két üzlettárs úgy megélénkült, mint akit áramütés ért. Mr. Lehman gyors mozdulatokkal tintába mártotta a tollat és Pupák elé nyomta, miközben Jack McClure helyet csinált az asztalon. Minden mozdulatuk azt sugallta, hogy azonnali cselekvés szükségeltetik. Pupák pedig, némileg egy olyan ember érzelmeivel viaskodva, aki arra vállalkozott, hogy átkel a Niagarán egy hordóban, és hirtelen ráébred, hogy már túl késő visszafordulni, lassan előhúzta a csekkfüzetét. Két szempár követte minden mozdulatát. Rendkívüli önuralomra volt szüksége Lehman és McClure uraknak, nehogy kikapják Pupák kezéből a csekk-könyvet, és kinyitva az asztalra fektessék. Pupák, még mindig roppant lassan, maga nyitotta ki. Elvette Mr. Lehmantól a tollat, és írni kezdett.

– A Guaranty Trust bank? – kérdezte Jack McClure a válla felett átlesve.

– Joe Le-h-m-a-n – diktálta Mr. Lehman segítőkészen. – Okos fickó maga, Mr. Phipps, nagyot fog kaszálni. Most írja alá!

Pupák felemelte a tollat, ám ekkor olyan hang hallatszott odakintről, mintha kitört volna a parasztlázadás, és az ajtó nagy dörrenéssel kivágódott.

Mrs. Lehman őnagysága keble viharzott be.

– Ide figyelj, te rókaképű hamiskártyás! – mondta Mr. Lehmannak, és ijesztő robajjal bevágta maga mögött az ajtót.

10. fejezet

Mr. Lehman egy ennyire termetes emberhez képest figyelemre méltó gyorsasággal pattant fel a forgószékből, és neje oldalán termett. Ugyan nem tudhatta, hogy élete ezer virággal szórt tavasza mily megfontolásból tért vissza, de a legrosszabbtól félt. A nő pillantása katasztrófát ígért. Ha azt mondanánk, a Világ Legjobb Zsonglőrje tajtékozott, a kegyes hazugság bűnébe esnénk. Mr. Lehman lázas képzeletének úgy tűnt, lángot szór a szeme. Remegő bensővel bár, de a támadásba menekült.

– Elment az eszed? – tudakolta Mr. Lehman hevesen. – Tűnj el innen! Tűnj el innen!

Fanny egy röpke pillanatig szólni se bírt a benne viaskodó érzelmektől. Aztán előkerült a hangja.

– Ide hallgass!

– Fanny, kérlek…! – nyögte Mr. Lehmann.

– Fanny, az ég szerelmére! – kiáltotta Jack McClure.

Ám tiltakozásuk süket fülekre talált Fannynál. Erőteljes hangja volt, és most teljes erőre kapcsolta. A szeplős irodafiú, aki az ajtócsapódáskor már attól félt, hogy lemarad a muriról, most megkönnyebbülten fellélegzett, és szorosabban tapasztotta fülét a kulcslyukra.

– Ide hallgass! – mondta Fanny, és amazonként villámlott a szeme. – Most jöttem a bankból. A kasszás azt mondta, ma reggel ott járt egy kockás öltönyt és bohócnyakkendőt viselő férfi, hogy megtudja, mekkora az egyenlegem.

Mr. Lehman lopva Pupákra pillantott.

– Ugyan, ugyan – mondta annyira nyugtatóan, ahogy csak képes volt rá. – Semmit se tudok az ügyről. Gyere vissza később – kérte.

– Felhatalmaztam őket – folytatta a végzet hangja –, hogy ha még egyszer odadugod a képed, kérdés nélkül lőjenek. Ha lőtávolságba érsz, bumm! Csak ezt akartam mondani.

– Akkor tűnj el végre!

– Megyek is. Csak meg akartam mondani, hogy ne szaglássz a pénzem körül, mert egy fillért sem kapsz! – közölte Fanny. Kivágta az ajtót, mire az irodafiú a fülét dörzsölgetve visszatért a helyére. – Úgy bizony, uram, egy fillért sem! – zárta le a csevejt Fanny. – Egy ilyen pocsék darabra semmiképp!

Kiviharzott, és az ajtó dübörögve csapódott be mögötte. Az asszony távozása után huzamosabb ideig sem Mr. Lehman, sem Jack McClure nem mozdult. Csak a szemük kereste Pupákot, aki dermedten ült a székében. Aztán Mr. Lehman visszacsusszant az asztal mögé – lassan, óvatosan, kínosan ügyelve rá, hogy úgy tegyen, mintha mi sem történt volna. A két producer akkor se bámulhatta volna feszültebben Pupákot, ha ő a Szamothrakéi Niké a Louvre-ban, ők pedig két művészetimádó turista.

Pupák magához tért. Felemelte a tollát, majd hirtelen leengedte, és felnézett.

– Azt mondta, pocsék? – kérdezte halkan.

Mr. Lehman ismét önmaga volt.

– Nem erről a darabról beszélt – vágta rá gyorsan.

– Az egy másik produkciónk – bizonygatta Jack McClure.

– Erről nem is tud – tette hozzá Mr. Lehman.

– Ki volt ő? A barátjuk?

– Az öreglány. Mrs. Lehman. Nem komplett. Ne is figyeljen rá. Néha rátör.

Egy pillanatra megállt az idő. A két férfi riadtan látta, hogy Pupák arcának természetes színét a gondolat halványra betegíti. Mr. Lehman esdeklően szólt hozzá:

– Figyeljen, szépfiú, remélem, képes önállóan ítéletet hozni. Egy ilyen okos fickó! Elmeséltem a darabot. Nem hangzott szenzációsan?

– Ó. dehogynem. Csak… ugyanakkor. Tudja, nem érzek különösebb késztetést, hogy elveszítsek tízezer dollárt.

Mr. Lehmannak sikerül kipréselnie magából egy könnyed kacajt.

– Dehogy veszti el! Beszéltem már a lekötésekről?

– Lekötések?

– A városokról, ahol játszani fogjuk. A színházakról. – Mr. Lehman kivett a fiókból egy útitervet. – Nézze. Syracuse-ban kezdünk, látja? Nagyon lelkes város. Azután jön Providence, Worcester, Albany… mind remek hely.

– Értő közönség?

– Nagyszerűek. A krémek krémje. Úgyhogy csak írja alá a csekket, és minden el van intézve.

Pupák változatlanul habozott. Két hang csengett a fülében – az egyik Fanitához, a Világ Legnagyobb Zsonglőrjéhez, a másik Theodore bácsihoz tartozott. Amikor behunyta a szemét, ahogy most is, maga előtt látta Theodore bácsit, amint buggyos nadrágja ülepét a kandalló előtt melengeti a házi könyvtárban, busa tekintetét rászegezi, és mint oly sokszor, a járás sebessége és a megtett út hossza közti összefüggésről értekezik. Hiába is tagadta volna, hogy Theodore bácsi igen lesújtó véleménnyel

lenne mindarról, ami a Lehmac Production Inc. irodájában zajlott.

Még mindig lehunyt szemmel töprengett azon, mitévő legyen, amikor meghallotta, hogy a kilincs halkan lenyomódik. Könnyed lépések surrantak az irodai linóleumon.

Kinyitotta a szemét, és az elé táruló látványtól megbabonázva úgy maradt.

Egy Betty Grable-lel vetekedő lány hajolt Mr. Lehman asztala fölé. Kezében ránézésre alighanem levelet tartott. Pupáknak egyetlen pillantás is elegendő volt, hogy felismerje benne a tüneményt, aki Madison Avenue-i romantikus találkozásuk óta egyetlen pillanatra se hagyta el a gondolatait, kivéve talán, amikor a cédrusfa ágai közé kúszott, épp csak megmenekülve Tulipán kutya elől. Artikulálatlanul felkiáltott, és Dinty felpillantva szintén azonnal megismerte. Nem szólt egy szót sem, mert a fegyelem az fegyelem, de a szeme elkerekedett, és legbarátságosabb mosolyai egyikével ajándékozta meg a férfit. Ezután visszatért búvóhelyére, és Pupák tátott szájjal, kábultan követte szemével.

– Nahát! – mondta ámulatában.

Mr. Lehman homlokát ráncolva tanulmányozta a levelet.

– A Színészkamara – mondta Jack McClure-nak. – Részesedést akarnak venni az előadásból.

– Gondoltam, hogy így lesz.

– Egen.

– Várható volt azok után, amit kedden mondtak.

– Egen. Persze elkéstek. Megígértük Mr. Phippsnek.

– Nem csaphatjuk be Mr. Phippst.

– Nem, korrektnek kell lennünk Mr. Phippsszel. A régi história. Nem döntenek gyorsan, és lemaradnak. Ilyen a show-biznisz – sóhajtott Mr. Lehman.

– Ilyen a show-biznisz! – sóhajtott Jack McClure.

Pupákot nem érdekelte a Színészkamara balszerencséje. Még mindig a kis fülke ajtaját bámulta.

– Mondják – kezdte. – Ki volt ez?

– Hm?

– Az a lány.

– Ó, ő? A titkárnőm.

– A titkárnője?

– Egen.

Pupák tetőtől talpig megremegett. Olybá tűnt, lágy muzsika tölti be a Lehmac Productions irodáját, és ibolyák serkennek poros padlójából.

– Úgy érti, itt dolgozik?

– Persze. Állandóan.

Pupák nem habozott tovább. Halványan, mintegy a távolból, még mindig hallotta Theodore bácsi intő hangját, de immár esze ágában sem volt Theodore bácsira hallgatni. Határozott mozdulattal aláírta a csekket, és Mr. Lehman úgy ugrott rá, mint pisztráng a műlégyre.

– Még fog! – figyelmeztette Pupák.

– Majd megszárítom. Nos, drágám – tette hozzá Mr. Lehman –, immár üzlettárs. – Az ajtóhoz ugrott, ahol Jack McClure már indulásra készen várta, mint egy pórázát rángató kopó. – Várjon meg itt, amíg Jackkel elugrunk a bankba. Addig vigyázzon a házra. Sőt, jobbat mondok. Hé! – bömbölte.

Dinty jelent meg.

– Szórakoztassa az urat, amíg visszajövünk – utasította Mr. Lehman. – Gyere, Jack!

Becsukódott mögöttük az ajtó.

11. fejezet

Dinty törte meg elsőként az üzlettársak exodusát követő csöndet. Pupáknak ugyanis gondja akadt a hangszálaival, miután ilyen közel találta magát a lányhoz, akit ha csak távcsővel nézne, akkor is olyan hatással lenne rá, mintha fejbe vágnák egy kemény tárggyal. Testét mintha áram rázta volna meg, lábujjai begörbültek antilopbőr cipőjében.

– Szóval újra találkozunk – mondta Dinty. – Végre rendesen bemutattak minket. Bár a rendes azért talán túlzás.

Pupák immár képes volt szavakat formálni.

– Hogy? – kérdezte meg, és sikerült csaknem egy szuszra kimondania.

– Még egymás nevét sem tudjuk.

– Nevek? Tudni szeretné a nevemet?

– Nos, praktikus lenne ismernem a nevét, hogy tudjam, miként szólíthatom: bíró úr, ezredes úr, vagy őfőméltósága. Az én nevem amúgy Dinty Moore.

– Dinty?

– Minden Moore-t Dintynek hívnak. Az étterem miatt.

– Miféle étterem?

– A Dinty Moore's. Nem ismeri a Dinty Moore's-t? Olyan, mint a Lindy's.

– Miféle Lindy's?

Dinty belátta, hogy ez hosszadalmas lesz.

– Inkább hagyjuk, ha önnek is megfelel – javasolta. – Hogy hívják?

– Engem? – Pupák elgondolkozott. – Ó, Fotheringay… vagyis Phipps.

– Akkor melyik?

– Hogy?

– Fotheringay vagy Phipps?

– Mindkettő.

Dinty a homlokát ráncolta, mint aki úgy érzi, ez az okoskodás csupán még érthetetlenebbé teszi az okfejtést.

– Nem lehet mindkettő.

– Középen kötőjel van.

– Ezt mondja maga, de nekem nem túl meggyőző a sztorija!

– Őszintén szólva, nem egészen Fotheringay, ha érti.

– Nem.

– Úgy kell ejteni. Fungy.

– A Phippset nem ejtheti Fungynak.

– Nem, a Fotheringayt.

– Azt mondta, nem Fotheringay.

– Mert nem az.

Dinty aggodalma nőttön-nőtt. Lerítt róla, hogy kezdi úgy érezni, a bolondját járatják vele.

– Nem szeretem ezt a macska-egér játékot – mondta. – Mit akar ezzel? Legyen nyílt. Legyen őszinte. Az igen legyen igen, a nem pedig nem. A Phipps legyen Phipps, a Fungy legyen Fungy.

– A cimboráim Pupáknak hívnak.

– Végre, valami előrelépés.

– Kérem, szólítson Pupáknak.

– Örömmel. Köszönöm, Pupák.

– Szót se érdemel.

Hallgattak.

– No és – törte meg a csendet Dinty –, hogy áll a gyújtogatásipar?

– Hogy?

– Sok kalapot gyújtott fel mostanában?

– Ó, nem, nem mondhatnám.

– Bungalót?

– Á, dehogy. Egy bungalót se.

– Akkor tiszta lapot kezdett, és úgy döntött, jó útra tér? Reméltem, hogy így lesz. Csak akaraterő kérdése. És mi mindent csinált, amióta nem találkoztunk?

– Én? Ó, jóformán semmit. Múlt éjjel egy kutya felkergetett a fára.

– Maga aztán tud élni! Tegnap este egy partira voltam hivatalos Bronxban, és biztos örömmel fogja hallani, hogy az új kalapomnak óriási sikere volt. Egy tévés műsorvezető felkergetett a lépcsőn.

Ismét hallgattak. Pupák próbált valami témát találni lelassult elméjében, ami fenntartaná a beszélgetést. Tudatában volt, hogy a diskurzusban való részvétele eddig nem volt valami fényes, és szerette volna minél hamarabb orvosolni a problémát. Örült volna, ha a feje búbja nem klaffog fel és le, mint egy teáskanna teteje, mert ez határozottan nehezítette a tiszta gondolkodást.

– Milyen poros itt minden! – mondta, hogy könnyedebb hangnemre váltson.

– Igen, nagyon büszkék vagyunk a porunkra – közölte Dinty. – Mr. Lehman úgy hozatta. Az arcára is került belőle. Nem, nem oda. Kicsit balra. Várjon, majd én.

A lány elvette a zsebkendőt Pupák kezéből, és eltávolította az említett szennyeződést.

Olyan eljárás volt ez, amely intim közelséget követelt meg tőlük. Bátor vállalkozás egy olyan lány részéről, aki ennyire mély benyomást tett Fotheringay-Phippsre, hogy ilyen közel merészkedjen hozzá, a Fotheringay-Phippsek vére ugyanis közismerten forró. A családi archívumban ellenőrizhető, hogy a vére sodorta bajba Pupák Theodore nagybácsiját is azzal a kasszírnővel, 1909-ben.

Pupák ráadásul, a Cigány Sybil megjegyzéseitől is fűtve, kezdett úgy tekinteni erre a lányra, mint a nagy ő-re. Márpedig bármely, romantikában mérvadónak tekintett költő megmondhatja, hogy ha találkozol a nagy ő-vel, nyugodtan hagyd a formaságokat, és az illemtankönyvet is becsukhatod. Egy rövid „Szióka" után lépj a tettek mezejére.

Talán igazuk van, talán nem – a költők megbízhatatlan tanácsadók de akárhogy is, Pupák azonosult ezzel a nézettel. Bármi is klaffogtatta a feje búbját, most hirtelen kifutott. Szikrák táncoltak a szeme előtt. Ösztönösen kinyúlt, forró ölelésbe fonta Dintyt, és megcsókolta.

Csókjában benne volt minden felgyülemlett szenvedélye, és abba se hagyta volna, ha egy kéz nagy suhintással fültövön nem csapja. Mint az köztudott, Isten nem ver bottal, de Dinty Moore amúgy is azon a nézeten volt, hogy a keze is tökéletesen megfelel, nem vár holmi égi közbenjárásra. Jó svungja volt mindkét kezének, és nem félt használni őket. Ugyanígy vágott pofon egyszer egy Ed nevű biztosítási ügynököt Coney Islanden, aki két hot dog és egy csokis-mogyorós parfé megvásárlásán felbátorodva hasonló lobbanékonysággal viselkedett.

A lány hátralépett, és hűvösen nézett Pupákra. Csalódott benne. Úgy érezte magát, mint aki megsimogatott egy barátságos külsejű kutyust, és az megharapta.

Pupák a fülét dörzsölte. Még mindig nem gondolkodott tisztán, de indokoltnak látott egy bocsánatkérést.

– Bocsánat – mondta.

– Szóra sem érdemes.

– Elvesztettem a fejem.

– Már ha fejnek nevezhetjük. Fájt?

– Igen.

– Helyes – szögezte le Dinty.

Pupák agya ismét működni kezdett. Képes volt megmagyarázni.

– Tudom, hogy kicsit váratlan volt. Elragadtattam magam. Tudja, Angliában egy jósnő azt mondta, hogy hosszú útra kelek, és találkozom egy szőke lánnyal. Így miután megtettem a hosszú utat, és találkoztam önnel, magától értetődően azt mondtam magamban: „Hínye!” Úgy értem, azonnal átláttam, hogy itt van maga, és itt vagyok én. Mindketten itt voltunk, ha tud követni. Tudom, hogy nem lett volna szabad így elragadtatnom magam, de épp hozzá akartam tenni, hogy legyen a feleségem.

– A micsodája?

– Feleségem. F, mint furunkulus.

Dinty leült az asztalra, és élénken figyelte Pupákot. Viszonylag védett életet élt, így még sose találkozott semmivel, ami a Fotheringay-Phippsek utolsó tagjára hasonlított.

– Lám! – mondta.

– Tudom, tudom. Nyilván át akarja gondolni. Nem akartam ilyen hamar önre zúdítani.

– Csak kicsúszott?

– Ahogy mondja. Ha nem tudná, első látásra magába szerettem, meg minden, de szerettem volna alkalmasabb pillanatban tudatni.

– Gyakran esik szerelembe első látásra?

– Még soha ilyen…

– Lázasan?

– Így van. Lázasan.

– L, mint lóverseny ?

– Pontosan.

Dinty változatlanul lenyűgözve nézett Pupákra. Még akkor is ezzel volt elfoglalva, amikor kinyílt az ajtó, és Miss Gladys Whittaker lépett komor elszántsággal a helyiségbe. Ám miután Mr. Lehman helyén egy szalmaszőke cseregyereket talált, csodálkozva megtorpant.

– Mr. Lehman? – kérdezte, és körülnézett. – Mr. Lehmanhoz jöttem.

– Nemsokára itt lesz, Miss Whittaker – mondta Dinty.

– Miért ment el? Mondtam neki, hogy visszajövök, és hogy fontos.

Pupákot újsütetű felelőssége tudata kirángatta kábultságából.

– Ö… a céggel kapcsolatos ügy? – kérdezte, és közben úgy érezte, talán hozzá kéne tennie, hogy „Édesem”, vagy „Cukorfalat”. Hiába, az ember nem lesz egyik napról a másikra színházigazgató.

– Tessék?

– Úgy értem, ha a céggel kapcsolatos az ügy, én is elintézhetem.

Miss Whittaker komorsága azonnal szívélyes kíváncsisággá szelídült.

– Tán csak nem…? Mr. Lehman említette, hogy csatlakozik valaki a társasághoz… Ön lenne…?

– Így van. Üzlettárs vagyok.

– Akkor magától értetődő, hogy elintézheti – mondta Miss Whittaker, minden báját szabadjára engedve. – Nem hinném, hogy Mr. Lehman említette volna a nevét.

– Phipps.

– Én Gladys Whittaker vagyok, Mr. Phipps. Az előadásban játszom. Ugye nemsokára eljön a próbákra is, Mr. Phipps? Biztos mindenki örömmel fogadná a meglátásait. Én mindenképp! Biztos nagyszerű lesz. El se mondhatom, mennyire örülök, hogy kézbe veszi a dolgokat. Ó, tudtam, hogy van valami, Mr. Phipps – mondta hirtelen, mintha csak most jutott volna eszébe. – Megtenne nekem egy nagyon nagy szívességet? Nem szívesen zaklatom, de ma reggel otthon felejtettem a csekkfüzetemet, és az előbb láttam egy cudálatosz kis ruhát, de a cúnyák nem akarják félretenni nekem! – közölte Mrs. Whittaker, egy szörnyűséges pillanatig a gügyögés határát is súrolva.

Pupák elővette a csekkfüzetét.

– Mi sem természetesebb. Mennyi?

– Száz dollár. Bemutatóra szóló.

– Rendben.

– Köszönöm – hálálkodott Miss Whittaker, elvette a csekket, és díszes táskájába mélyesztette. – Nagyszerű! Szerintem csodálatos, hogy csatlakozott hozzánk, Mr. Phipps! Így minden egész más. Ne feledje! El kell jönnie a próbákra, és meg kell mondja nekem a véleményét! Ha nem tetszik, ahogy játszom, csak szóljon, rendben?

– Biztos nem haragszik érte?

– Haragudni? – kérdezte Miss Whittaker már-már extázisban. – Egy igazi művész másra sem vágyik, mint tanácsra. Viszontlátásra, Mr. Phipps, és még egyszer köszönöm. Öröm az ön irányítása alá tartozni.

Az ajtó becsukódott. Pupák bambán meredt maga elé. A korábbi, érzelmileg túlfűtött jelenet után Miss Whittaker színre lépése már kicsit sok volt neki.

Dinty újsütetű érdeklődéssel figyelte.

– Tudom már, ki maga. A mentőangyal.

– Hogy?

– Mr. Lehman már beszélt magáról. Maga adott pénzt az előadásra?

– Hogy? Ó, igen, bedobtam bizonyos összeget.

– Lám-lám. Mindig is kíváncsi voltam, milyen érzés lehet, ha az ember megteheti. Biztos jó mentőangyalnak lenni. Ha olyan borzasztó gazdag lennék, mint ön, alighanem én is megkockáztatnám.

Dinty szóválasztása ismét életre keltette azt a kétkedést és ingadozást, amely Mrs. Lehman távozása óta egy percre se hagyta el teljesen Pupákot. Összerezzent, mintha valaki egy hajtűt szúrt volna át a széke ülésén.

– Megkockáztatná? Csak nem hiszi, hogy kockázatos?

– Egy színdarab mindig lutri, nem igaz?

– Kivéve ezt. Mervyn Potter a főszereplő!

– Ha igen, az ő neve valóban nagyon vonzó. De…

– De mi?

– Rettenetesen link. Könnyen lehet, hogy így vagy úgy, de csalódást okoz.

– Hogyan?

– Nem tudom. Valahogy. Találkozott már vele?

– Ó, hogyne. Cimborák vagyunk. Ő is ott volt Skeewassettben, a hotelben. Ő az a csóka, akiről meséltem, hogy megmentettem a szénné égéstől. Felgyújtotta a bungalóját. Észrevettem a lángokat az ablakomból, odasiettem, és kimentettem Mervynt.

– Na, látja! Felgyújtotta a bungalóját. Ez jellemző rá. Biztos ivott.

– Egy csöppet spicces volt, azt hiszem.

– Állítólag mindig az.

– Tegnap éjjel mindenképp az volt. Kidobatott minket a Piazzából.

– Pont erről beszélek. Nem gondolja, hogy hazárdjáték pénzt adni egy darabhoz, aminek a sztárja iszik?

Pupák a nyakkendőjével babrált.

– Nem tudom, tisztában van-e vele, földiekkel játszó égi tüneményem, de a frászt hozza rám.

Dinty elnézést kért.

– Sajnálom. Nem akarok vészmadár lenni. Biztos minden rendben lesz.

– Rendben lesz. Most jutott eszembe, Pottert a menyasszonya absztinenciára fogta. Úgyhogy emiatt nem kell aggódnunk.

– Ó, hogyne. De…

– Folyton azt mondja, „De”.

– Remélem, siker lesz. De az előadások meg is bukhatnak, nem igaz?

Pupák, aki az imént oly izgatottan felpattant, most visszahuppant a székére. Elsápadt a napsütéses Maineben töltött nyáron szerzett barnaság alatt.

– Úgy érti, hogy maga szerint ez is megbukik?

– Nem ezt mondom. Csak azt mondom, hogy ez is egy posszibilitás – már ha létezik ilyen szó –, amivel számolnia kell. Minden szezonban van néhány bukás. Lehet hogy Mr. Potter neve megmenti az előadást, de történnek balesetek. De mit számít ez önnek? Hisz ön milliomos.

– Én?

– Mr. Lehman azt mondta.

– Nem vagyok milliomos. Huszonkétezer dollárom van.

– Micsoda!?

– És tizennyolc centem.

Dintynek szörnyű balsejtelme támadt.

– Csak nem adta oda az összeset Mr. Lehmannak?

– Jó ég, dehogy! Csak tízezret.

– Ó!

– Mi a baj?

Dinty úgy nézett rá, mint egy anya, akivel rossz hírt közölt az idióta gyermeke.

– Nem csoda, hogy Pupáknak hívják! – A modora hirtelen sürgetővé vált. – Tudja, mit kell tennie?

– Mit?

– Hívja fel a bankját, és tartsa vissza a csekket, mielőtt Mr. Lehman odaérhet beváltani.

– Hogy?

– Ha még nem késő.

– De akkor soha többé nem láthatom magát.

– Miért nem?

– Mert nem fogok itt dolgozni. Itt akartam dolgozni, magával a jobbomon, képletesen szólva. Te jó ég, hiszen csak ezért mentem bele! Ez volt a lényeg! Már hagytam volna a csudába az egészet, amikor ön belibbent. Miután

meggyőződtem róla, hogy ön az ingatlan tartozéka, azonnal aláírtam a szaggatott vonalon. Azt akartam, hogy a jobbomon legyen.

– Ez nagyon kedves volt öntől. De…

– Állandóan azt hajtogatja, de, ugye?

– Ki kell szállnia.

– De… tessék, most elkaptam magától… de akkor hogy fogom viszontlátni?

– Viszontláthat, ne féljen. Egymillióért sem engedném ki az életemből. Elvihet ebédelni.

– Mindennap?

– Ha úgy tetszik. Vasárnaponként pedig elmegyünk medvét etetni a Bronx Parkba, az állatkertbe. Most telefonáljon gyorsan. Melyik a bankja?

– A Guaranty Trust, az Ötödik sugárút és a Negyvenharmadik utca sarkán.

– Te jó ég! Melyik is lenne, nem igaz? Az egyetlen bank New Yorkban, amely négyig van nyitva. Titokban azt reméltem, hogy valami kedves, külvárosi intézmény, ami háromkor bezár, és nem érnek oda időben. Gyorsan, gyorsan, gyorsan!

Miközben Pupák esetlenül lapozgatta a telefonkönyvet, Dinty elgondolkozva nézte. Izgalom fogta el. Először tapasztalta, hogy femme fatale-ként tekintenek rá. Mint oly sok szép lány, ő is meglehetősen jó véleménnyel volt önmagáról, arra azonban nem számított, hogy belép egyszer az életébe egy férfi, aki kész lemondani a vagyona feléről egyetlen mosolyáért. Ezt fölöttébb hízelgőnek és boldogítónak érezte. Pupák egyszerű, szimpatikus fiatalemberből földi csodává változott. A lány azon kapta magát, hogy szíve hevesebben ver, szeme bepárásodik.

– Ó, istenem! – kiáltotta, amikor a párán keresztül meglátta, hogy a fiatalember leejtette a telefonkönyvet, és az asztal alatt keresgéli. Érzelmei közül most a türelmetlenség vette át az irányítást.

– Bocsánat – szabadkozott Pupák.

– Muszáj most gyakorolnia a zsonglőrködést?

– Kicsúszott – magyarázta a férfi.

Bocsánatkérően kikecmergett az asztal alól, ám ekkor nyílt az ajtó. Mervyn Potter őgyelgett be.

– Á, Phipps – mondta Mervyn Potter. ~ Már megint te? Szó bennszakad, hang fennakad! Már-már ijesztő, hogy mindenütt ott vagy. Legközelebb, ha fürdök, alaposan szét kell néznem a szappantartóban, hátha ott lapulsz.

– Ó, helló, Potter.

– Bizony, Potter van itt, Phipps. Az egyetlen, utánozhatatlan Potter. Az asztal alatt lazítasz? Igazán sokoldalú fickó vagy. Hol egy fa tetején csövezel, hol egy asztal alatt. Mondd csak, Phipps – folytatta Mervyn Potter, aki fogta a telefonkönyvet, és egy könnyed mozdulattal a szoba távoli sarkába hajította, mert ellenkezett az elveivel, hogy bárki, akihez épp beszél, holmi telefonkönyvek tanulmányozásával terelje el a figyelmét. – Észreveszel rajtam valamit?

– Hm?

– A kicsattanó egészségemet! – segített Mervyn Potter. – A rózsás arcomat. Hogy sugárzik rólam a bien-étre. A józan élet teszi. Nincs párja. Új embernek érzem magam. No, de te mit keresel itt, Phipps? Megfogadtad a tanácsomat, és eljöttél Lehmanhoz üzletet kötni?

– Hm? Igen, üzlettárs vagyok.

– Tényleg?

– Dehogyis! – szólt közbe Dinty. – Telefonáljon gyorsan!

Megszólalt a telefon. Mervyn Potter vette fel.

– Halló? – mondta. – Igen, személyesen. Tessék? Hogy rendben van-e? Természetesen. Csodálom, hogy kérdeznie kell. – Letette a kagylót. – Téged kerestek – magyarázta Pupáknak. – A bankodból. Tudni akarták, rendben van-e, ha beváltanak egy cirka tízezer dolláros csekket. Megmondtam, hogy természetesen. Te jó ég! Micsoda időket élünk, amikor egy közönséges – minden bizonnyal vizenyős szemű, pattanásos – bankpénztáros megkérdőjelezheti egy Fotheringay-Phipps bankszámlájának likviditását. Ha elnézik az efféle trehányságot, ám sötétüljön el a nap és a hold, és veszítsék el a csillagok fényüket! Szavamra, mi jöhet még? – zárta le Mervyn Potter a témát.

12. fejezet

Amikor a néhai Algernon Swinburne *Proserpina kertje* című versében kijelentette, hogy egyszer a leglomhább folyó is bizton a tengerhez ér, talán az járt a fejében, hogy bármily valószerűtlennek is tűnjön, egyszer a színdarabok próbái is véget érnek, és a társulat végre-valahára New Havenben, Bostonban, Philadelphiában találhatja magát, vagy amint az Pupák Fotheringay-Phipps esetében történt, Syracuse-ban.

Négyheti vér, erőfeszítés, veríték és könny után a vezetés, a rendező, a sztár, a mellékszereplők és a Lehmac *Áldozat* című produkciójának sleppje megszállta a fent nevezett várost. A társulat alacsonyabb rendű tagjai panziókban, a nagykutyák a Mayflower Hotelben ütöttek tanyát.

Pupák, mint az az ember, aki lehetővé tette a produkció létrejöttét, tágas lakosztályt kapott, a 726-os szobát, amelynek két ablaka volt, három fotelje, és hősünk máris éreztette jelenlétét. Odalent Oscar Fritchie, az igazgató-helyettes, az irodájában épp a végső utasításokat adta a pincérnek, aki a nyitóelőadást követő vacsorán fogja felszolgálni, amit Pupák rendelt. Csirke lesz a menü, király módra, és sok pezsgőt isznak majd.

– Jól behűtve! – mondta Oscar Fritchie.

– Hogyne – felelte a pincér.

Az „egen” szó még nem fertőzte meg Syracuse-t.

Pupák a céghez történt belépését követő napokban az érzelmek teljes skáláját végigjárta. Egyszer fennen szárnyalt,

máskor a mélybe zuhant. Olykor úgy érezte, a darab pontosan az a nagy dobás, amiről Mr. Lehman beszélt, máskor igazolva látta Mrs. Lehman kritikus hozzáállását. Egyszer reménykedett, máskor kétségbeesett. De most, hogy hamarosan felmegy a függöny, kétségei eltűntek, és sugárzott róla az optimizmus. Az előző esti jelmezes főpróba győzte meg. Gond nélkül zajlott le, így hát barátunk gondtalan szívvel öltötte magára a szmokingot, mert úgy érezte, ez dukál egy syracuse-i nyitóesthez. Amikor Mr. Lehman elmaradhatatlan keménykalapjában, várakozással teli nyájassággal benyitott, Pupák épp a nyakkendőjét kötötte.

– Hogy van, virágszálam? – kérdezte Mr. Lehman, de el is hallgatott, annyira lenyűgözte a látvány. – Nahát! – bökte ki elismerően, és Jack McClure, aki szorosan a nyomában lépett a helyiségbe, azon véleményének adott hangot, hogy Pupák bízvást helyet kaphatna a történelem nagy szívtipróinak sorában.

Pupák kissé zavarba jött. Kisfiúkora óta igyekezett megfelelni, de most némi kritikai élt vélt felfedezni a hozzászólásokban.

– Mi a baj? – kérdezte. – Önök nem öltöznek át?

– Nem, de ne zavartassa magát. Minek a szmoking?

– Gondoltam… lévén ez a bemutató…

– Hogyne. Emlékezetes bemutató lesz. A legnagyobb Syracuse történetében!

– Mondja, előfordulhat, hogy beszédet kell tartsak?

– Nem.

– Akkor jó. Nem is gondoltam, de a biztonság kedvéért azért kicsíptem magam.

– Persze. Mutassa meg nekik! Jack, hányas szobában van Moore?

– Kicsit lejjebb. Idehívjam?

– Egen. És szólj Fannynak, hogy a huszonhatosban vagyok.

– Oké – felelte Jack McClure.

Egy utolsó, elismerő' pillantással távozott, Mr. Lehman pedig végre elárulta Pupáknak, minek köszönheti a látogatást.

– Azért jöttem, galambom, mert magának olyan szép, nagy szobája van, gondoltam, nem bánná, ha itt röffennénk össze, az előadás után.

– Úgy érti, ünnepelni?

– Inkább átbeszélni a dolgokat. Szükség lehet változtatásokra, vagy valami.

– Változtatásokra a darabban?

– De csak ha szükséges.

Pupák érezte, hogy alattomosan, de annál erőteljesebben visszatérnek az aggályai. Nem tetszett neki, hogy a darab megváltoztatásáról beszélnek.

– Talán nem jó? – kérdezte idegesen.

– Dehogynem, dehogynem. Nagyszerű. De adódhat valami, tudja? Csak egy sor. Össze kell dugnunk a fejünket. Mi, az asszonnyal a 28-asban nyomorgunk, de itt elég a hely, hogy mindenki beférjen.

Pupák elcsodálkozott.

– Ki mindenki?

– Bárki, aki jön. Tudja, egy bemutató után mindig sokat kell locsi-fecsizni. Locsi-fecsi, locsi-fecsi, és így tovább – magyarázta Mr. Lehman. – Tudni akarom, ki mit gondol, érti? Megmondom, mit csináljon. Vigyen magával egy köteg papírt

az előadásra, és írjon le minden hibát. A darabról, a játékról, a díszletről, mindenről. Jegyezze le, és aztán átbeszéljük.

– Én azt gondoltam, hogy egy darab bemutatója után… vacsorát csapsz és ünnepelsz.

– Azt is lehet. Remek.

Pupák félénken babrált a nyakkendőjével.

– Ö… Miss Moore jöhet?

– Hívassam ide?

– Nem, úgy értem, a partira. Ugye nincs ellenére, ha csatlakozik az ünnepléshez?

– Dehogy. Hívja csak meg. Mondja is meg nekik odalent.

– Már megtettem. Találkoztam az igazgató-helyettessel. Fritchie-nek hívják.

– Az egy tökfej! Egy eszement!

– Hm?

Mr. Lehman elkomolyodott. Akár a szerető atya, aki az élet dolgaira okítja kamaszodó fiát. Pályafutása során számtalanszor megfordult már Syracuse-ban, így határozott véleménye alakult ki Oscar Fritchie-ről.

– Jobb, ha vigyáz azzal az ipsével – mondta. – Ne engedje közel, mert lyukat beszél a hasába. Eszement. Színházbolond.

– Hm?

– Él-hal a show-bizniszért. Ha picit is engedékeny vele, lyukat beszél a hasába.

– Pedig olyan szimpatikusnak tűnt.

– Ó, nincs is ellene semmi kifogásom, azon túl, hogy ha picit is engedékeny vele, lyukat beszél a hasába. Tartsa magát távol tőle!

– Rendben!

Elhallgattak. Mr. Lehman ráncos arca ünnepélyes kifejezést öltött. A szemében mintha nedvesség csillogott volna. Érzelgősen kezet nyújtott.

– Nos, édesem, ma van a nagy este! Sok szerencsét!

Pupák lelkesen megrázta a kezét.

– Sok sikert!

– Csak azt akartam, hogy tudja – közölte Mr. Lehman teketória nélkül –, öröm volt önnel dolgozni, Mr. Phipps. Köszönöm.

– Én köszönöm – felelte Pupák. – Irtó klassz volt önnel dolgozni.

– Ez a siker titka a színház világában, rózsabimbóm – folytatta Mr. Lehman meghatva. – A kooperáció. Sok előadásnál előfordul, hogy valami balul üt ki a bemutatón, és mindenki acsarkodik meg vicsorog a másikra, de mi egy nagy család vagyunk.

– Boldog család, ahogy mondja.

– Azok is maradunk.

– Ahogy mondja!

– Egy boldog család.

– Egy boldog család.

Ismét hallgattak kicsit.

– Akkor, sok szerencsét! – ismételte Mr. Lehman.

– Sok sikert! – felelte Pupák.

Ismét csönd telepedett rájuk, ahogy a két erős férfiú ott állt és viaskodott érzelmeivel, melyek túl mélyek voltak ahhoz, hogy kimondják őket. Dinty és Jack McClure érkezése törte meg a pillanatot.

– Á! – szólt Mr. Lehman, aki az érzelgősséget félretolva a tettek emberévé vált. – Szükségem van magára, Moore!

– Jelen, tábornok úr!

– Azt akarom, hogy mellettem üljön az előadás alatt, érti? Jegyezze le, amit diktálok. Jack, épp mondtam Mr. Phippsnek, mekkora segítség volt nekünk.

– Az már egyszer biztos!

– És milyen öröm volt vele dolgozni.

– Mindenképp az volt. Sok szerencsét, Mr. Phipps!

– Sok sikert.

– Akartam valamit, Jack, de mi is volt az? – töprengett Mr. Lehman. – Á, igen, vegyük a következőt…

Miközben magyarázni kezdett neki, elvezette üzlettársát. Dinty is követni akarta, ám egy szenvedélyes kiáltás megállította.

– Hé!

– Igen, kutyuskám?

– Ne menj el! – kérlelte Pupák. – Van valamim a számodra.

Elpirult a gondolatra, hogy a Mr. Lehmannal imént lefolytatott, gyöngéd pillanatok elfeledtették vele. A fali szekrényhez ment, és egy csokor virággal tért vissza. Dinty megtántorodott.

– Nekem?

– Egen. Mármint, igen. A bemutatóra vettem neked. Virág.

– Mondtam is magamban, amint megláttam. Ha nem csal a szemem, ez bizony virág. Nagyon kedves tőled, Pupák.

– A Phippsek kedvesek. Egész Anglia tudja rólunk.

– Egy nap nagyon boldoggá teszel majd egy lányt.

– Úgy bizony. Ez pedig elvezet ahhoz a témához, amiről beszélni akartam veled. Hányszor kértem meg a kezed?

– Már nem számolom.

– Akkor most megint. Hozzám jössz?

– Ó, Pupák!

– Ne hajtogasd, hogy „Ó, Pupák!”

– Mit vársz, mit mondjak?

– Állítólag kedvelsz.

– Persze hogy kedvellek. Ki nem?

– Nahát, akkor!

– Ha én nem hajtogathatom, hogy „Ó, Pupák”, te se hajtogasd, hogy „Nahát, akkor”!

– Miért ne?

Dintyből előbújt az anya.

– Mert kemény világban élünk, gyermekem, és gyakorlatiasnak kell lennünk. Nem az a kérdés, kedvellek vagy sem. Szerintem cuki vagy, mint egy kis, piros játéktalicska, de a szent kötelék pénzbe kerül.

– Van tízezer dollárom!

– Az nem tart sokáig manapság, ha nincs állásod.

Pupák érthetetlennek találta, amit mond. Úgy tűnt neki, mintha a lány egy emberi testet öltött istennő lenne, aki sületlenségeket beszél.

– Mi az, hogy nincs állásom? A Lehmac Productions egyik üzlettársa vagyok, nem? És tarolni fogunk, nem? Figyelj – folytatta Pupák lelkesen. Még élénken emlékezett Mr. Lehman meggyőző szavaira az első találkozásuk alkalmával. – Kérdezd Dick Rodgerst és Oscar Hammersteint, mit kaszáltak a *Déltenger*rel. Kérdezd Oscar Serlint, mennyit keresett az Élet *apával* bemutatásával. Kérdezd Max Gordont…

– Igen, tudom.

– Én mondom, rózsabimbóm. Milliókat.

– Igen, tudom. De…

Dinty elhallgatott. Jelen volt az összes próbán, és egyre inkább a Fanny Lehman-i filozófia követőjévé vált. Bár nem volt jelen annál az érzelmileg heves jelenetnél, amely során Fanny Lehman az *Áldozat* című dráma kapcsán a „pocsék” szót használta, de ha történetesen ott van, kötelességének érezte volna elismerni, hogy Mr. Lehman hű társa, legjobb barátja és legfőbb kritikusa a megfelelő jelzőt választotta. Kétségbeesetten kapaszkodott abba a reménysugárba, miszerint ha minden amerikai nő sóvárogva vágyik rá, hogy láthassa a kiváló Mervyn Pottert, ez még az *Áldozat*ot is képes megmenteni, de egyre jobban kételkedett benne.

Mégsem változtathatta Pupák tündöklő nyarát rosszkedve telévé! Talán keserű lesz az ébredés, de örömére szolgált ilyen jókedvűnek látni a férfit. Vállára tette a kezét, és megcsókolta. Pupák megremegett, mint a kocsonya.

– Még sose csináltál ilyet – csodálkozott.

– Most se tettem volna, ha nem akarnék sok szerencsét kívánni. Ez egy anyai csók volt.

– Anyai?

– Anyai – mondta Dinty határozottan. – Ne téveszd össze a féktelen szenvedély csókjával. Az később jön… talán. De hogy miért téblábolok itt és halmozlak el anyai csókokkal, fel nem foghatom. Mr. Lehman alighanem habzó szájjal keres. „Hol késel az éji homályban?” kérdi.

– Ez Shakespeare, ugye?

– Valami hasonló. Fogalmam sincs. Idejekorán félbehagytam a tanulást. Isten veled, Pupák drágám, és sok szerencsét! Ne feledd, ha a ma este nem is lesz tökéletes, talán még helyrehozható. A puding próbája az evés.

– Ó, hogyne. Felírom majd az összes hibát.

– Ez a beszéd! Fel a fejjel, fiam!

Kisietett, Pupák pedig a három fotel egyikébe süllyedve, kába meditációba merülve számolgatta, hol is áll.

A dolgok haladnak, állapította meg. Dinty nem mondott igent, ugyanakkor, nemet sem. Bevallotta, hogy nem undorodik tőle, sőt, odáig ment, hogy azt mondta, cukinak találja, mint egy kis, piros játéktalicskát. Azt ugyan nem tudta Pupák pontosan, hogy egy piros játéktalicska mennyire cuki, de vélhetően kellőképpen cuki. És mindennek a tetejébe, megcsókolta. Bár hozzátette, hogy anyai csók volt, Pupák nem hitt neki.

– Anyai, egy frászt! – mondta fennhangon. Gladys Whittaker, aki épp ekkor lépett be, megállt, és leplezetlen döbbenettel nézett rá.

– Hogy mit mondott?

Pupák talpra szökkent.

– Ó, helló. Nem tudtam, hogy itt van. Én… izé… monologizáltam. Mint azok a pasasok Shakespeare-nél. Ö… valami baj van?

– Mr. Lehmant keresem.

– Átment a színházba. Valami konkrét dolog miatt akart vele beszélni?

– Igen – felelte Miss Wihttaker. – Amiatt.

Pupák most vette észre, milyen különös arcot vág a termetes szőkeség. Rideg, barátságtalan arcot. Inkább hasonlított nagynénire, mint emberre. Kisfiúként egy egész szakasznyi nagynénit láthatott ugyanilyen arcára fagyott szigorral nézni. Példának okáért Charlotte nénit, amikor azzal a váddal vezették Pupákot a színe elé, hogy eltörte a káplán úr ernyőjét.

– Azt akarom, hogy beszéljen Mr. Potterrel.

Pupák meglepődött.

– Nem beszél Potterrel? – kérdezte. Nem tudott róla, hogy összevesztek volna.

– Hogy beszéljen a lelkére. Az ivás miatt.

– Iszik?

Miss Whittaker most nagynénisebb volt, mint valaha.

– Távol álljon tőlem, hogy kritizáljak egy kollégát, Mr. Phipps, de úgy érzem, kötelességem megmondani, hogy az imént láttam Mr. Pottert a hallban, és tintás volt.

Pupák megremegett.

– Tintás?

– Tintás – ismételte Miss Whittaker. – Nagyon remélem, hogy képes lesz fellépni ma este. Viszontlátásra – tette hozzá, és kiment. Távoztában fölöttébb hasonlított Kasszandrára.

Pupák idegesen rótta fel-le a szobát. A színésznő szavai alapjaiban rázták meg a lelkét. Habozás nélkül elfogadta Mervyn Potter azon állítását, hogy felhagyott az ivással, és mindig kellemetlen azzal szembesülnünk, hogy a bolondját járatták velünk. Hogy mikor ingott meg a fickó, mikor vesztett ismét talajt a bűn lejtőjén, nem lehetett tudni, de a legoptimistább személynek is be kellett látnia, hogy a visszaesés megtörtént. Egy olyan sokat látott nő, mint Miss Whittaker nem használná a „tintás” jelzőt, ha a legkisebb kétség is felmerülhet az eset kapcsán.

Szép kis pácba kerültünk, mondta magában. Aligha van komolyabb akadály egy előadás sikere előtt, mint ha a főszereplő tintás. Eszébe jutott az összes rémtörténet, amit csak hallott leeresztett függönyről és visszafizetett belépőkről. Nem csoda, hogy föl-le járkált.

Épp keleti irányból készült visszafordulni nyugatra, hogy arra folytassa a járkálást, amikor újabb látogatója jött.

Érkezési sorrendben: Mervyn Potter.

13. fejezet

Amikor Pupák meglátta a sztárt, akibe egy kisebb vagyont fektetett, először fellélegzett. Miss Whittaker baljós szavai után, mint láthattuk, elfogta a fortélyos félelem, és egy kiáltozó, kurjongató Mervyn Pottert képzelt maga elé, egy olyan Mervyn Pottert, aki többé-kevésbé úgy viselkedik, mint őrült, ki letépte láncát. Miután a bungaló leégése utáni éjszakán, Skeewassettben, majd Mrs. C. Hamilton Brimble birtokán, a Long Island-i King's Pointban lehetősége volt megfigyelni barátját alkoholosan befolyásolt állapotban, tudta, hogy az amerikai nők bálványa milyen emelkedett hangulatba tud kerülni pihentebb pillanataiban. Arra számított, hogy Mervyn Pottert eddigre már erős, marcona legények teperték a földre, miközben mások szaladnak hívni a rendőrséget, így a filmsztár látványa kimondottan megnyugtatóan hatott rá.

Az a Mervyn Potter ugyanis, aki lassú megfontoltsággal belépett a 726-os szobába, köszönőviszonyban sem volt skeewassetti és King's Point-i másával. Fejét lehajtotta, modora csendes volt. Enyhén merev tekintetétől eltekintve külső ránézésre akár egy antialkoholista is lehetett volna, aki rossz híreket kapott otthonról.

– Á, Phipps – mondta halk, színtelen hangon, mint egy hazajáró lélek a szeánszon.

Pupákból előbújt a menedzser. Egyetlen színházi menedzser sem szereti, ha a sztárja hotelszobákban őgyeleg, amikor bármelyik percben felmehet a függöny.

– Nahát! – szólt Pupák. – Még át sem öltöztél?

– Mi a probléma? – kérdezte Mervyn Potter még mindig azon a színtelen hangon, és kifejezéstelen arccal sandított a ruhájára.

– Úgy értem, nem kell átöltöznöd? Nemsokára kezdődik az előadás.

– Ne foglalkozz az előadással! – felelte Mervyn Potter némileg hevesebben. – Ha nem bántod az előadást, ő sem bánt téged. Komoly mondandóm van, Phipps. Türelmes füllel jöjj, segédkezz, és ami csonka itten, az egész lesz![13] – Leereszkedett egy fotelbe, és miután úgy tűnt, nehezére esik összeszedni a gondolatait, bambán nézett Pupákra.

– Phipps – folytatta –, régi barátok vagyunk. – Elhallgatott, és kérdően nézett fel Pupákra a szemöldöke alól. – Régi barátok vagyunk, vagy nem vagyunk régi barátok?

– Ó, hogyne.

– Ne intézd el egy „ó, hogyné”-val! – morgolódott Mervyn Potter némi éllel, amit legutóbb akkor tapasztalt nála Pupák, amikor azt javasolta, hogy menjenek vacsorázni. – Az ember vagy régi barát, vagy nem régi barát. Nincs középút. Te meg én, Phipps, régi barátok vagyunk. Továbbmegyek, borzasztóan régi barátok. Tűzön-vízen át, jóban és rosszban, vállvetve harcoltunk. Mint a régi harcostársak. Tudod te, mit csináltak a régi harcostársak?

– Hogy? Nem, nem hinném.

– Vállvetve álltak, és… ezt nem árulom ám el akárkinek… kardot szegezve… – mondta Mervyn Potter, és elszundított. A jelenet ezzel véget is ért volna, ha Pupák, aki ismét elkezdte felle róni a szobát, el nem botlik látogatója lábában.

---

[13] Shakespeare: *Rómeó és Júlia* (Kosztolányi Dezső fordítása).

Mervyn Potter kinyitotta a szemét.

– Hol is tartottunk? – kérdezte.

– Hogy?

– Ha jól emlékszem, valami roppant fontos témát vitattunk meg. Mi is volt?

– Azt mondtad, régi barátok vagyunk.

– Valóban. Azok vagyunk. Vagy talán vitatod?

– Ó, nem, inkább nem.

– Megbántanál és csalódást okoznál, ha vitatnád. Néha odajönnek az emberek: „Kérlek, Potter” – így szólítanak, tudod. Hisz a nevem Potter. „Kérlek, Potter, dönts el egy fogadást. Régi barátok vagytok Phippsszel?” Mire én azt felelem: „Igen, Griggs, vagy Frelyinghausen, vagy bárhogy is hívnak, tökéletesen igazad van, Phipps meg én borzasztóan régi barátok vagyunk. Vannak új barátok, de Phipps meg én régiek vagyunk. Ki siet a segítésemre, ha elesem, ki vigasztal és ki ad puszit a bibimre? Phipps. Phipps és köztem” mondom az ilyeneknek „tökéletes a bizalom és megértés. Őszintén, nyíltan, sértődés nélkül elmondhatjuk egymásnak a véleményünket. Példának okáért, ha régi barátságunk jogán úgy érezném, el kell beszélgetnem Phippsszel mint egy jóságos báty, hogy rámutassak, rohan a szakadék felé, Phipps jó képet vágna hozzá.” Igazam van, Phipps?

– Ó, hogyne.

– Nincs harag?

– Nincs.

– Jó. Akkor most úgy fogok beszélni veled, mint egy jóságos báty. Phipps, amint végigjöttem a folyosón, Lehman titkárnőjét, Dinty Moore-t láttam kijönni a szobádból, ami azt az érzést keltette bennem, hogy egy korábbi időpontban belopózott. Pár

pillanatra elbóbiskoltam, és amikor kinyitottam szemem, Gladys Whittakert láttam távozni a szobádból, ami azt az érzést keltette bennem, hogy azt megelőzően bement. Hogy a szebbik nem hány képviselője fordulhatott még meg a szobádban, amíg én szieszt áztam, nem tudom. Azt sem zárhatom ki, hogy ezekben a pillanatokban is nők regimentjei lapulnak minden résben és repedésben, elbújva az ágy alatt, bedugva a szekrénybe, a fotel mögül kikandikálva, és a fürdőkádban lapítva. Nem tetszik, Phipps! Kicsit sem tetszik! Érvelhetsz azzal, hogy a szíved fiatal, és te csupán Casanova vagy VIII. Henrik nyomdokaiban jársz, de ismétlem, nem tetszik. Muszáj száműznöd a nőket az életedből, Phipps. Meglátod, jobb, okosabb ember leszel. Ez a boldog, jövedelmező karrier titka.

Azzal Mervyn Potter ismét elaludt.

Pupák megrökönyödve nézett rá. Ezeket az érzelmeket várta volna legkevésbé valakitől, aki korábbi beszélgetéseik során feltűnő lelkesedéssel beszélt a másik nemről. Még mindig hiába kereste ennek a pálfordulásnak az okát, amikor Mervyn Potter felébredt, és ott folytatta, ahol abbahagyta.

– Mi minden szörnyűséget követtek el már a nők! Ki árulta el a Capitoliumot? Egy nő. Ki okozta Marcus Antonius bukását? Egy nő. Ki okozta a tízéves háborút, amelynek végén Tróját porig rombolták? Egy nő. Nagyon rossz véleménnyel vagyok a női nemről – közölte Mervyn Potter komoran, és hozzátette, hogy törvényben kéne betiltani.

Pupák csodálkozása nőttön-nőtt.

– Azt hittem, szereted a nőket!

– Már nem, Phipps. Már nem. Volt idő, mikor szívem nyitott kapu volt „isten hozott” táblával, de most összetörték a szívem, Phipps, méghozzá ezer darabra. Vár állott, most

kőhalom, Phipps, halálhörgés, siralom, meg amit akarsz. Elbánt velem egy nő, Phipps. Az asszony ingatag. A menyasszonyomra célzok. Vagy pontosabban, a volt menyasszonyomra.

– Meg vagyok döbbenve! Már csak volt?

– Hol volt, hol nem volt. Múlt idő, három tével! A ma reggeli postával levelet kaptam tőle, amelyet a bahamai Nassauban adott fel. Megszakított velem minden diplomáciai kapcsolatot, és határozott szavakkal kiadta az utam. Igen, Phipps, kirúgott a rózsaszín hátsómnál fogva, és az életem üressé vált. Ki megvakul, az nem feledheti szeme világa régi, drága kincsét.[14] Feledheti, Phipps? Nem, Phipps, nem feledheti. Persze nem mintha sok időm lett volna rá – állapította meg Mervyn Potter.

Pupák kereste a szavakat, hogy megvigasztalja az összetört férfit.

– Nahát, szörnyen sajnálom!

– Köszönöm, Phipps.

Mervyn Potter meglendítette a kezét, hogy Pupák tenyerébe csapjon, de jó fél méterrel elvétette, és elvesztette az egyensúlyát. Egy bátorító „Hoppácská”-val feltápászkodott.

– Együttérzésed meghat. Nem mondom, hogy gyógyír sebzett szívemre, de meghat. Köszönöm, régi barátom, így állnak a dolgok. Kérlek, Phipps, ha majd e gyászos eseményt jelented, csak azt kérem, annak fess, aki voltam; ne is szépíts, ne is csúfíts. Csak ezt írd: nem okosan, de nagyon szeretett[15]... Nincs egy korty whiskey-d valahol? – kérdezte Mervyn Potter témát váltva.

– Attól tartok, nincs.

---

[14] Shakespeare: *Rómeó és Júlia*. Kosztolányi Dezső fordítása.

[15] Shakespeare: *Othello, a velencei mór*. Mészöly Dezső fordítása

– Scotch? Rizspálinka? Bourbon? Nem vagyok válogatós.

– Attól tartok, nincs.

– Á, értem. Ilyen az élet, mi?

– De mi az ördög történt?

Mervyn Potter elmélázott.

– Ez egy hosszú, szomorú történet, mely fényt vet a nők ingatagságára és álnokságára. Tudod, mit csinált az a lány, Phipps? Ne, ne segíts, elmondom! Emlékezz vissza arra az éjszakára, amikor beugrottunk a Brimble birtokra, és te felmásztál a fára. Említettem, hogy a menyasszonyom letiltott az alkoholtartalmú serkentőszerekről?

– Igen, emlékszem. Fel is hagytál velük, nem igaz?

Mervyn Potter szomorúan felsóhajtott.

– Fel én. Őszintén hittem benne. A menyasszonyom hajlamos volt rá, hogy a legváratlanabb pillanatban körbeszagolgasson, így semmilyen más módszer nem tűnt elképzelhetőnek. Három hosszú, fárasztó héten keresztül nem érte ajkamat más, mint víz, esetleg egy-egy limonádé. Erre mi történt? Hermione a szülei – atyja, C. Hamilton Brimble, a Long Island-i King's Pointból, és az anyja, Mrs. C. Hamilton Brimble, különös módon ugyancsak a Long Island-i King's Pointból – társaságában elutazott Nassauba egy kis levegőváltozásért, engem pedig itt hagyott egyedül… egyedül New Yorkban.

Mervyn Potter ismét sóhajtott, még szomorúbban, mint azelőtt. Nyilvánvaló volt, hogy bármilyen történetet is akar elmesélni, velejéig megrázta, és Pupák kezdett együtt érezni vele. Ugyanakkor kiverte a hideg verejték, amikor az órájára pillantva meglátta, hol állnak a mutatók. A sebzett szívnek már az öltözőben lenne a helye, hogy kenje magára a festéket.

– Az elválás – folytatta Mervyn Potter – kínszenvedés volt számomra. Úgy éreztem magam, mint a kora tizenkilencedik századi versek hősei, akiket lépten-nyomon szépséges hölgyek hagytak faképnél. De a gyakorlott szem még a legnagyobb ürömben is fel tud fedezni némi örömöt. Szenvedésemet enyhítette a felismerés, hogy amíg szívem párja távol van, nem képes váratlanul körbeszimatolni, így hát nyugodtan visszatérhetek a poháremelgetéshez. Egy úriember – foglalta össze Mervyn Potter életfilozófiáját – megtartja az álmai asszonyának tett ígéreteit, amikor a nő ott van. De ha nincs ott, megváltoznak a feltételek. Röviden, Phipps, a menyasszonyom alig szállt fel a hajóra, én már a Lambs Club bárjában ültem egy olyan teve lelkesedésével, aki miután napokig rótta a forró homokot, végre az oázisban találja magát. Ezután különféle éttermekben és night-clubokban folytattam a rendszer olajozását. Jó nagy lemaradást kellett behoznom, és szavamra, be is hoztam.

– És rájött?

Mervyn Potter harmadszor is felsóhajtott, egy olyan ember sóhajával, aki fenékig ürítette az élet keserű poharát, és csalódott a női nemben.

– Hogy az ördögbe ne jött volna rá, öreg barátom? Nem is hinnéd, hogy egy tiszta szívű lány, Miss Finch iskolája és a Vassar Egyetem terméke, képes lehet ilyesmire, de mielőtt elment Nassauba, kapcsolatba lépett az Éjjelnappal Detektívügynökséggel, és tudtomon kívül minden lépésemet notesszel és tollal felfegyverzett privát kopók követték. Lefüleltek, Phipps, terjengős jegyzeteket készítettek rólam, és jelentésüket átadták Hermione-nak, a Long Island-i King's Pointban élő C. Hamilton Brimble (na és persze Mrs. C.

Hamilton Brimble) egyetlen lányának, aminek az eredményét te magad is láthatod. Most már mindent tudsz. Isten veled, Phipps, öreg barátom. Nem rabolom az idődet. Nyilván ezeregy dolgod van.

– Akkor átmész végre a színházba?

Mervyn Potter csodálkozva nézett rá.

– A színházba?

– Nagyon későre jár!

– A színházba? – ismételte Mervyn Potter elképedve. – Átmenni a színházba? Nem megyek semmiféle színházba. Majd beugrik a helyettesem. Te jó ég, Phipps, te se gondolhatod komolyan, hogy az összetört szívemmel eljátszhatok egy ilyen nehéz szerepet? Bedobok még egy-két italt, aztán csatlakozom az Idegenlégióhoz, a sereghez, ahol az összetört szívű emberek harcolnak, meghalnak, és a halál elhozza számukra a felejtést. Isten veled, Phipps – köszönt el Mervyn Potter, és miután kedvesen figyelmeztette barátját, hogy ne fogadjon el játékérméket, nehéz léptekkel távozott, a lábát húzva és időnként kissé összerázkódva, mint akinek keselyűk tépik a mellkasát.

Ha a litván szobalány, aki aznap este fél tízkor belépett Pupákhoz, hogy áthúzza az ágyneműt, történetesen médium – ami persze meglehetősen ritka tulajdonság a litván szobalányok között –, munka közben furcsa, már-már kísérteties légkört érzékelt volna a 726-os szobában. Mintha egy kísértetházban járna, ahol épp azt várják, hogy üssön az óra, és a házi szellem megkezdje napi rendes kísértését. Mindig ilyen légkör uralkodik azokban a Syracuse-ban, vagy más, turnéindító városokban lévő hotelszobákban, ahol hamarosan sokat szenvedett férfiak fognak egybegyűlni, hogy felboncoljanak egy

frissen bemutatott darabot. Mintha a 726-os szoba visszatartaná a lélegzetét, maga se tudva, mire számítson.

Fél tíztől kezdve valamivel tizenegy utánig meg is maradt ez a feszült állapot. Azután kulcs zörrent a zárban, és Pupák lépett be, vidáman fütyörészve. Az ajtót nyitva hagyta, felgyújtotta a lámpákat, és beljebb ment, változatlanul fütyörészve. Minden tekintetben úgy tűnt, hogy megtalálta a boldogság kék madarát. Ha történetesen jelen van egy szellem, azonnal felismerte volna, hogy olyan fiatalember áll előtte, aki egy színházi produkcióban anyagilag érdekelt, és épp most látta, ahogy a szóban forgó produkció padlóra küldte a közönséget, és lázasan pénz után kezdett volna keresgélni az ektoplazmájában, hogy megvásárolhassa a jegyet.

Ám néhány perccel később meggondolta volna magát, és jó öreg lepedője zsebében hagyja a pénzét. Most ugyanis Joseph Lehman tűnt fel, és volt valami a viselkedésében, ami a legádázabb kísértetet is halálra rémiszti, már ha ez lehetséges. A csüggedt Jack McClure-ral a nyomában úgy nézett ki, mint aki azért jött, hogy koszorút helyezzen egy régi barát sírjára. Háta meghajlott, szemét lesütötte. Még mindig viselte keménykalapját, de az is mintha elvesztette volna hetykeségét, és lekonyult a karimája. Lelke mélyéből feltörő sóhajjal lezuhant az ágyra, Jack McClure pedig ugyanolyan sóhajjal egy fotelbe süppedt.

Pupák hitetlenkedve nézte a két gyászhuszárt. Ha valamikor, hát ma este csak mosolygó arcokat akart látni maga körül. Ám a viselkedésükből és modorukból úgy tűnt, hogy akárcsak a híres király[16], Joseph Lehman és Jack McClure sem

---

[16] 1. Henrik legidősebb fia, Vilmos herceg 1120. november 26-án hajótörést szenvedett és vízbe fúlt. A legenda szerint az apja soha többé nem mosolygott.

mosolyog soha többé. Furcsállta. Pupák remek közönség volt. Ő úgy látta, az előadás remekül sikerült. Most először támadtak kétségei. Az efféle levertség semmiképp sem lehet megszokott egy sikeres bemutató után.

– Ejnye! – mondta. – Valami baj van?

Nem kapott választ. Mr. Lehman az ágyterítővel babrált, Jack McClure a fotel karfáján dobolt. Pupák újra próbálkozott.

– Szerintem csudásan ment. Vagy nem? – kérdezte. De mivel látta, hogy Mr. Lehman görcsösen összerezzen, Jack McClure pedig úgy rántja hátra a fejét, mint akit orrba vágtak, némileg finomított a kijelentésén. – Jó, kivéve itt-ott, persze. Mármint helyenként.

Megint nem szólalt meg egyik üzlettárs sem. Mint akik hallgatási fogadalmat tettek, és Pupák aggodalma nőttön- nőtt. Ahogy már utaltunk rá, barátunk nem rendelkezett magas intelligenciával, de még ő is látta, hogy alighanem tévedett, amikor feltételezte, hogy minden lehetséges világok legjobbikában minden a legjobban áll. Még mindig próbált ellenállni a késztetésnek, hogy remegni kezdjen, mint a kocsonya, amikor köhintést hallott, afféle száraz, kellemetlen köhintést, és látta, hogy Mrs. Lehman vitorlázik be, mint egy bevetésre kész csatahajó.

– Ó, helló – köszönt Pupák. – Mi újság?

Fanny Mr. Lehmanra szegezte a tekintetét, és meg se hallotta a köszönést. Kedvelte Pupákot, és szívesen társalgott vele, de most össze kellett szednie a gondolatait, hogy elbeszélgessen a férjével. Olyan egyértelmű győzelmet aratott, hogy úgy érezte, nincs is szükség szavakra. De ettől függetlenül azért mondani akart párat. Mélyen behatolt a szobába, kiválasztott egy megfelelő helyet, és belekezdett.

– Először is! – kezdte Fanny.

Mr. Lehman merev tagjaiba visszatért az élet. Talpra szökkent.

– Ha valamire most nincs szükségünk, az a te szellemeskedésed! – mennydörögte. – Megértetted?

Fanny felnevetett. Könnyed, csilingelő nevetéssel.

– A darabra is ráfért volna pár poén – felelte. – Bizony, használhattál volna diavetítést. Akrobatákat, cirkuszi kutyákat.

– Na, idehallgass…

– És idomított fókákat – tette hozzá a nő.

Mr. Lehman kalapja megremegett.

– Sose csukod be a lepényleséd? – kérdezte erőltetett kedvességgel.

– De, időnként.

– Akkor most csukd be – ajánlotta Mr. Lehman. – Egy szót se akarok többet hallani. Nekem ne mondja senki, hogy nem csodálatos az előadásunk… ha kipofozzuk. Csak mert ennek a csürhének ma este nem tetszett. Syracuse a legműveletlenebb város egész Amerikában.

Ez meglepte Pupákot, mert neki mást mondtak.

– De azt mondta…

– Nem érdekes, mit mondtam, fogja be.

– Ó, persze. De akkor is…

– Fogja be, ha mondom!

Pupák a megbántottság érzésével engedelmeskedett. Ugyanez a férfiú lett volna az, aki megragadta a kezét, már-már könnyekig meghatva mondott köszönetet az együttműködéséért, és kihangsúlyozta, mennyire jó volt vele együtt dolgozni? Mivel még csak korlátozott ismeretséget ápolt a színházzal, nem tanulhatta meg, hogy apró, de határozott

különbség van egy igazgató viselkedésében a darab bemutatója előtt, és a darab bukása után. Inkább határozott, mint apró.

Mr. Lehman folytatta mondandóját.

– Na, és ha ma este nem ment jól, mi van? Mit vársz, amikor a sztárod fél órával a kezdés előtt cserben hagy, és egy nyeretlen kétévest kell a helyére küldened?

Fannyt nem hatotta meg a tetszetős érvelés.

– Ne beszélj nekem nyeretlen kétévesekről! Ez a Spender sokkal jobb alakítást nyújtott, mint amire Mervyn Potter valaha is képes lenne! A darabbal van a baj.

– Mi baj vele?

– Majd én megmondom! – közölte Fanny, és megnyalta az ajkát. – Először is…

Mr. Lehmannak magas vérnyomása volt, így alighanem szerencsének tekinthető, hogy megzavarták őket. Egy pincér jött be összecsukható asztallal és más, nagyszerű kellékekkel. Alacsony volt, zömök, és alighanem Syracuse legbarátságosabb pincére.

– Itt lesz a buli, emberek? – kérdezte vidáman.

Pupák magához tért merengéséből.

– Ó, köszönjük. Igen, hogyne – felelte. Mr. Lehmanhoz fordult. Még mindig megbántva érezte magát, de ilyen helyzetekben az embernek felül kell emelkednie a sérelmein. – Szerintem csak valami apróság az egész. Vagy nem? Mármint a probléma. Nem? Úgy értem, a darab siker. Nem?

Mr. Lehman hosszú, átható pillantást vetett rá, de nem beszélt. A pincér felállította az asztalt.

– Mr. Fritchie üzeni, hogy később feljön, ellenőrizni akarja, hogy minden rendben van-e – közölte, és Mr. Lehman megremegett, mint egy megszigonyozott bálna.

– Már csak az a tökfej hiányzik! – nyögte. – Kifelé!

– Igenis, uram.

– Fritchie! – sziszegte Mr. Lehman. Ahogy kiejtette a nevét, az úgy hangzott, mint valami szaftos, Erzsébet korabeli káromkodás. Olyan, amely után Ben Johnson is megnyalta volna mind a tíz ujját. – Pont ő hiányzik most… Fritchie!

Csönd telepedett a 726-os szobára. Fanny törte meg.

– Kérdezhetek valamit? – vetette közbe jámboran, amire Mr. Lehman úgy reagált, mint akit tüzes vassal böktek hátsón. Idegesen összerezzent, a kalapja megbillent.

– Távozz! – bömbölte. – Távozz tőlem, ha mondom!

Fannyt azonban nem lehetett egykönnyen eltéríteni. Egy jó feleség mindig segítőkész, márpedig ő jó feleség lesz, ha a férje bele is pusztul.

– Csak arra lennék kíváncsi, mit akartok kezdeni azzal az ötperces résszel, ahol Whittakernek nem jut eszébe a szövege – mondta gyöngéd, asszonyi kötelességtudattal.

– Mert ha minden este ekkora hatásszünetet tart, szerintem beszúrhatnánk oda valami érdekességet. Például valami balettet. Vagy bejöhetnék a buzogányokkal…

– Távozz! – ismételte Mr. Lehman, szemmel láthatóan forrongva. – Távozz, távozz, távozz!

– Mind az előadás javát akarjuk – közölte Fanny vidáman. – A minap láttam egy svájci kolompos együttest, akik…

– Befejeznéd? – mennydörögte Mr. Lehman. Jack McClure-hoz fordult. – Szóltál a rendezőnek, hogy itt találkozunk?

– Bármelyik percben itt lehet.

– Na és Bernie?

– Neki is megmondtam a szobaszámot.

– Na és hol van Moore a jegyzeteimmel?

Pupák segítőkész volt.

– Parancsoljon, a jegyzeteim, Mr. Lehman, ha gondolja…

– Csörgesd fel Bernie-t. Jöjjön ide.

– Rendben – felelte Jack McClure. – Nem láttam az előadás alatt.

– Én összefutottam vele – közölte Fanny.

– Mit mondott? – kérdezte Mr. Lehman. – Ne mondd el – tette hozzá gyorsan, mikor látta, mennyire felderül a neje arca.

Pupák nem tágított.

– Itt vannak a jegyzeteim, amiket lefirkáltam, Mr. Lehman, ha volna szíves megskubizni. Különösen a kerti jelenettel kapcsolatos észrevételemet szeretném figyelmébe ajánlani…

– Á! – vágott közbe Mr. Lehman.

Dinty Moore lépett be. Magával hozta a szövegkönyvet, a paksamétát Mr. Lehman diktátumával, és egy maroknyi kihegyezett ceruzát. Hangulata komor volt, nyoma se látszott szokásos jókedvének. Pont, mint egy rémhistória főhősnője, aki épp most látott valami szörnyűségeset – és hát voltaképp így is volt. Pupák szívélyes „Mi újság”-jára sem válaszolt mosollyal. Egy jól nevelt lány nem mosolyog temetésen.

– Kérem a jegyzeteimet! – rendelkezett Mr. Lehman az íróasztal mögé ülve. – Kérem a szövegkönyvet! Kérek egy ceruzát!

– Kérem Mr. Sampsont, Kitty! – mondta Jack McClure a telefonba. – A négyszáztizenhármasban van. Ó, magának hogy tetszett az előadás, Kitty?

– Lássuk – morogta Mr. Lehman, és kinyitotta a szövegkönyvet.

– Ó? – Jack McClure fájdalmasan felkiáltott. Nyilvánvaló volt, hogy nem túl hízelgő választ kapott a telefonközpontos

hölgytől. – Ezt azért túlzásnak érzem! – tiltakozott fájdalmas képpel. – Vegye figyelembe, hogy ez egy új előadás. Természetesen kell még dolgozni rajta. De mire New Yorkba érünk, minden klappolni fog!

– Á! – mondta Pupák bizakodóan. Úgy érezte, ez a helyes felfogás.

Mr. Lehman a mellette lévő székhez intette Dintyt.

– Írjon le mindent, ami felmerül, rendben? Nem akarom... Jesszusom, már megint itt van!

A pincér tért vissza, ezúttal pezsgővel megrakva. Fanny kigúvadt szemekkel követte útját, amint átment a szobán.

– Nocsak! – jegyezte meg Fanny, megbabonázva ettől a bőkezűségtől. – Születésnapja van?

– Hogyan? – kérdezte Pupák. – Ó, ezt azért hozattam, hogy megünnepeljük a darab sikerét.

– A minek a mijét?

– A darab sikerét.

– Akkor jól értettem. – Fanny odalépett az üvegekhez, és kézbe vett egyet. – Ki is nyitjuk?

– Ó, hogyne.

– Még az idén?

– Ó, értem, mire céloz. Pincér, nyisson ki pár üveggel.

– Nézze el, hogy ilyen türelmetlen vagyok – szabadkozott Fanny –, de tudja, végignéztem mind a három felvonást.

Jack McClure-nak végre sikerült telefonos kapcsolatot létesítenie a titokzatos Bernie-vel.

– Bernie? Mac.

– Mondd neki, hogy siessen! – fortyogott Mr. Lehman.

– A 726-osban vagyunk, Bernie. Amikor neked megfelel – tette hozzá Jack McClure. – Oké.

Letette. A pincér az ajtóban téblábolt.

– Mr. Fritchie kérdezteti, mikor szolgáljuk fel az ételt.

– Á, igen – eszmélt Pupák, akinek eszébe jutottak házigazdai kötelességei. – Szeretnék most rögtön betolni a kaját?

– Bánom is én! – felelte Mr. Lehman, akitől most távol álltak ilyen világi hívságok. – Csak annyit kérek, tartsa távol innen Mr. Fritchie-t!

– Mr. Fritchie-t óhajtja látni? – kérdezte felvillanyozva a pincér.

– Nem, nem óhajtom látni Mr. Fritchie-t! Tűnés!

– Igenis, uram! Emlékszik, mit mondott MacArthur tábornok a japánoknak, amikor kiűzték a Fülöp-szigetekről?

– Nem.

– „Még visszatérek!” – felelte a pincér.

Két pohár pezsgő meghozta Fanny bulizós kedvét. Vidám tósztot mondott.

– Gladys Whittakerre, a süketnémák királynőjére! – emelte fel poharát.

Mr. Lehman az asztalra csapott.

– Csukd be magad után az ajtót! – kiabálta. – Hol vannak a többiek? Egy vagyont fizetek a rendezőnek. Hol van? Felhoztam Bernie Sampsont New Yorkból. Hol van? Hát senki nem segít nekem? Á! – tette hozzá Mr. Lehman. – Na, végre!

A rendező, Cecil Benham lépett a szobába.

15. fejezet

Az igencsak korosodó Cecil Benham higgadt, kimért ember volt, és fölöttébb tiszteletet parancsoló. Akadtak olyanok – bár Mr. Benham nem tartozott közéjük – akik őskövületnek, lejárt lemeznek, anakronizmusnak tartották. Sok-sok éve ért el rendezői pályája csúcsára, a New York-i színházak aranykorában, amikor a mozifilmek még gyerekcipőben jártak, a televízió pedig csupán a jövő rémképe volt. Ahogy méltóságteljesen bevonult a helyiségbe, azt a benyomást keltette, mintha piros bélésű estélyi köpenyt viselne, magával hozva valamit azoknak a régi szép időknek a hangulatából.

Sokan, akik megismerkedtek Cecil Benhammel, egyfajta nosztalgikus áhítatba estek tőle, mintha valami élő emlékmű társaságában lennének. Mr. Lehman nem tartozott közéjük.

– Hé! – vakkantotta. Kihagyta a tiszteletköröket, azonnal a tárgyra tért. – Mi történt a díszlettel?

– Parancsol?

– Azt kérdeztem, mi történt a díszlettel! Az egész előadás alatt meg volt dőlve!

– Ezt én is leírtam! – jegyezte meg Pupák. – Különösen a kertjelenet kapcsán. Nem tudom, tisztában vannak-e vele, de egy igazi kertben…

Cecil Benham nyugalmát árnyalatnyi bosszúság felhőzte be.

– Na, de drága Mr. Lehman! Ez aligha az én hibám. A rendező sem lehet ott mindenütt. Egész este súgtam.

– Ha súgott, akkor hol volt Whittaker nagy hallgatása alatt, a második felvonásban? Miért nem adta fel neki a szövegét?

– Négyszer is feladtam neki, de lepergett róla. Úgy láttam, izgul.

Pupák felvilágosítással szolgált.

– Nem érezte jól magát a szentem.

– Tessék?

– Ő mondta!

– Mikor találkoztak?

– Az öltözőjében, az első felvonás után. Adtam neki néhány tanácsot.

– Maga?

– Bizony. Megmondtam neki, hogy a hálószobai nagyjelenetnél nyújtsa a legjobbját, kösse fel a gatyáját, ilyesmi.

Mr. Lehman kihúzta magát. Olyan volt, mint egy kisprófféta az Ótestamentumból, aki épp meg akarja átkozni a népet a bűneiért.

– A jó…

Elhallgatott. Kopogtak az ajtón. Pupák úgy érezte magát, mint a bokszoló, akit megmentett a gong.

– Szabad! – kiabálta Mr. Lehman.

– Talán Bernie – vélte Jack McClure.

Valóban Bernie lépett be, ráadásul egy ifjú hölgy társaságában.

Bernie Sampson sápadt fiatalember volt, akit az a fajta száraz szofisztikáltság lengeti körül, amire csakis egyféleképpen tehet szert az ember: ha hosszú éveket húz le a Broadwayen. Az ő szakmáját színházi körökben úgy nevezték, „fixer”. Egyszer, évekkel korábban javaslatot tett, hogyan javíthatnának egy lassú, fájdalmas haláltusát vívó komédián. A javaslatát

félreértette a producer, és ez megmentette a darabot. Azóta Bernie Sampsont csak drámadoktorként ismerték. A színházi szakma eme keselyűje számos darabbemutató és bukás szemtanúja volt és mindegyik után ehhez hasonló kupaktanácsokon vett részt.

Ami a társaságban lévő hölgyet illeti, úgy hívták, Peggy Marlowe. Személye nem volt ismeretlen a Broadway környékén. Az volt a szokása, hogy úgy egy hónapra feltűnt a város aktuálisan legmenőbb zenés vígjátékában, azután váratlanul Floridába dezertált. Elegánsan öltözött, és rendkívül dekoratív volt.

– Helló, emberek! – köszönt Bernie, és az ágyra dobta a kalapját. – Helló, Joe. Hogy vagy, Mackie? – Peggy felé intett. – Épp velem van egy ifjú hölgy. Ő itt Miss Marlowe, uraim.

– Jó estét! – mondta Miss Marlowe, füstfelhőt eregetve a hosszú cigarettaszipkából, ami éppoly állandó dísze volt formás ajkának, mint Mr. Lehman fejének a keménykalap.

Jack McClure bemutatta a jelenlévőket.

– Mrs. Lehman… Mr. Benham… És Mr. Phipps.

– Örvendek, Mrs. Lehman. Üdv, Mr. Benham. Cső, Mr. Phipps. Á, pia! – tette hozzá Bernie, amikor meglátta a pezsgőt.

Mr. Lehman mogorván a tárgyra tért. Bosszúsan nézett a pezsgőre. Úgy érezte, az összejövetel komolyságához nem illő, frivol színezetet ad az eseményeknek.

– Figyelj, Bernie. Azt akarom, mondd el, mit gondolsz róla. Mr. Sampson New Yorkból jött megnézni az előadást, hogy kicsit átdolgozza, ha szükséges – fordult Lehman magyarázón Benham felé.

– „Ha”? – kérdezte Fanny. – Hogy érted azt, hogy „ha”?

– Valóban? – kérdezte Cecil Benham bosszúsan. Bizalmatlanul méricskélte a fixert. A régi időkben is voltak már Bernie-k, és csöppet sem szerette őket.

– Most mindannyian elmondjuk az őszinte véleményünket, rendben? – indítványozta Mr. Lehman. – Elmondjuk, mit gondolunk az előadásról.

Fanny engedelmesen, bár dülöngélve, felállt.

– Nos – kezdte. – Először is!

– Ennyi elég – közölte Mr. Lehman gyorsan. – Rajta, Bernie.

Bernie Sampsont palástként vonta körbe a sokat látott fixerek baljós légköre. Magabiztosan fogott hozzá nyitóbeszédéhez, mint aki hazai pályán lépked.

– Világos. Nyilván senkit nem lep meg az ítéletem: sok munka!

– Kényszermunka! – tette hozzá Fanny a pezsgővel foglalatoskodva. – Vagy még inkább: halál.

– Á, fogd már be! – förmedt rá Mr. Lehman.

– Ha megnézek egy előadást – folytatta mélyenszántó fejtegetését Bernie –, nem is annyira a darabot figyelem, hanem a közönséget. Ők mindent elárulnak. A Prológus remek. Nagyszerű ötlet, hogy a pasi felolvassa a darabot. Leköti a nézőket. De utána kezdjük elveszíteni őket.

– Épp ezt szeretném megvitatni – szólt közbe Pupák lelkesen. – Különösen a kertjelenetnél…

– Ez meg kicsoda? – kérdezte Bernie. – Ugye, Phippsnek hívják?

– Így van – felelte Pupák. – Én…

– Ha volna szíves, Mr. Phipps…

– Ó, hogyne. Csak azt akartam mondani, hogy a kert…

Elhallgatott, annyira megrémítette Mr. Lehman dühös pillantása. Mr. Lehman legalább tíz másodpercig rajta felejtette a pillantását, aztán visszatért Bernie-hez.

– Egen? Hol is tartottál…?

Mr. Sampson folytatta.

– Nos, mint ahogy mondtam, dolgozni kell rajta. Némelyik jelenet nem klappol. Írtam egyszer egy jelenetet egy darabba, a címe…

Miss Marlowe barangoló tekintete felfedezte Pupákot.

– Hello, szépfiú – búgta.

– Ó, helló – köszönt vissza Pupák.

– Maga angol, ugye?

– Egen.

– Nem azt akarta mondani, hogy „Igenis?” Tetszik a haja.

– Ó, köszönöm.

– Vajszőkének mondható, ugye?

– Helyenként kétségtelenül vajszőke.

– Fura hatással van rám – közölte Miss Marlowe, ugyanazon a búgó hangon.

Bernie Sampson kiesett a szerepéből.

– Itt meg mi folyik? – kérdezte gyanakvóan.

– Törődj a saját dolgoddal – felelte Peggy Marlowe.

Mr. Lehman az égnek emelte a kezét. Hangjába beleremegett a plafon. Szörnyű ellenszenv ébredt benne Miss Marlowe iránt.

– Bernie, kidobnád ezt a tyúkot? – kérte.

– Csak próbálja meg! – búgta Miss Marlow. – Ahhoz túl sokat tudok róla!

– Haladhatunk végre – tudakolta Mr. Lehman –, vagy sem?

– Én a semre szavazok – közölte Fanny.

– Én arra szavazok – mondta Miss Marlowe –, hogy valaki lökjön ide egy pohárral a tütübol. Csodálom, hogy meg sem kínáltál, szőke herceg – feddte meg Pupákot. – Kinek nézel engem?

– Adjon neki egy pohár pezsgőt – rendelkezett Mr. Lehman, a fejével biccentett Pupáknak, hüvelykujjával pedig a pezsgős üvegre bökött. Pupák azonnal ugrott, az olyan ember fürgeségével, aki olyasmit csinál, amiben jó. Kezdett az a benyomása kialakulni, hogy a megbeszélés résztvevői rossz hallgatóság, de ha a nézeteit nem is mondhatja el, legalább tölthet pezsgőt. Teletöltötte Miss Marlowe poharát, aki egy húzásra kiürítette, és így kiáltott:

– Azta!

– Egen? – mondta Mr. Lehman, és elkapta Bernie Sampson tekintetét, amely rendszeresen fiatal barátnője felé kalandozott. – Ott tartottál, hogy írtál egy színt.

– Egen. A kabaréjelenet helyére kell valami. Az aztán igazi darabgyilkos! – közölte Bernie, és beleremegett. – Na, persze – folytatta az olyan ember modorában, aki minden oldalról megvizsgálja a kérdést – lehet, hogy ez a színrevitel hibája. Nem tudom, ki csinálta, de pocsék a rendezés!

Cecil Benham kihúzta magát.

– Már megbocsásson, Mr. Jackson!

– Bernie Sampson a nevem.

– Valóban? Az enyém Cecil Benham.

– Komolyan?

– Valószínűleg nem tudja, ki vagyok.

– Ez a kisebbik baj.

– Évekig dolgoztam David Belascóval. Rendeztem Nazimovát. Rendeztem Edmund Breeze-t. Rendeztem Lowell Shermant, Cyril Scottot és Jeanne Eagelst.

– És hol vannak most? – kérdezte Fanny a poharával hadonászva.

– Nem szoktam hozzá, hogy a rendezésemet az ön által használt jelzővel illessék!

Bernie Sampson kidüllesztette a mellét.

– Na, idehallgasson! Szívességből jöttem ide Joe kedvéért New Yorkból…

– Akkor is ragaszkodom hozzá…

– Ugyan, ne kezdjünk veszekedni! – kérte Mr. Lehman.

– De ha neki szabad…

– Semmi szükség elragadtatni magunkat.

– Igen, de…

– Nem akart rosszat. Csak viccelt, tudja? így már jobb – tette hozzá Mr. Lehman, amikor a sebzett rendező visszaült.

– Ennyi? – kérdezte Miss Marlowe. – Szóljatok, ha folytatódik a bunyó – közölte, és végignyúlt az ágyon, mit sem törődve Mr. Lehmannal, aki azzal a pillantással mérte végig, amit eladdig csak Pupáknak és élete párjának tartott fent.

– Folytasd, Bernie – mondta Mr. Lehman olyan modorban, mint bármely magas vérnyomásban szenvedő ember, aki orvosa tanácsát követve épp most számolt el tízig.

– Miféle jelenetről van szó?

– Elmondom. Pont illik a kabaré helyére, tudod? Egy esküjelenet volt, de a darab nem jutott New Yorkig, ezért nem ismerik. Egy hongkongi ópiumbarlangban játszódik.

– Teljesen ki van zárva! – közölte Cecil Benham önérzetesen.

Még Mr. Lehman is kétkedőnek tűnt.

– Ragaszkodnunk kell a történethez, Bernie. Nem dobhatjuk el az egész darabot.

– Miért nem? – kérdezte Fanny.

– Az elejétől kell kezdenünk… Ki az? – kérdezte Mr. Lehman, miután kopogtak.

– A rendőrség, ha van törvény és igazság Syracuse-ban – vélte Fanny. – Én a helyedben kiugranék az ablakon. Ne hagyd, hogy élve elfogjanak!

– Nyisson ajtót! – rendelkezett Mr. Lehman.

– Én? – kérdezte Pupák.

– Egen.

– Igenis! – engedelmeskedett Pupák. Kezdte úgy érezni, már csak a sapka és az egyenruha hiányzik, hogy igazi küldönc legyen, de kedves, engedelmes természete volt, és Theodore bácsikája túlságosan is sokat parancsolgatott neki ahhoz, hogy egy kis ugráltatástól megsértődjön.

Az ajtóhoz sietett, és kinyitotta.

16. fejezet

Gladys Whittaker lépett be. Szemmel láthatóan dacos kedvében volt, készen rá, hogy visszaverje a művészetét ért támadásokat. Nagy tapsot kapott Fanny-tól, de úgy tűnt, nem értékeli. Megállt a szoba mértani közepén, és belekezdett monológjába.

– Mielőtt bárki bármit mond – szólt halk, megindító hangon –, az a szünet nem az én hibám volt! Mr. Spender rossz végszót adott, a harmadik felvonásból. Nem csoda, hogy meg kellett állnom gondolkozni.

– Az biztos, hogy csodálatos estéd volt hozzá – jegyezte meg Fanny együttérzően.

– Az ember azt hinné, lesz valaki a takarásban, aki feladja a szöveget. De nem.

Cecil Benham vészjóslóan kihúzta magát. A Benhamek tisztelték a nőket, mindaddig, amíg nem provokálták őket. Megítélése szerint Miss Whittaker most épp ezt tette.

– Jól érthetően súgtam!

– Nem hallottam.

– Erről aligha én tehetek.

– Na, végre! – ült fel Peggy Marlowe az ágyon. A megemelt hangnem csetepatét ígért, amit annyira szeretett.

– Szörnyű fejfájásom volt egész nap – közölte Miss Whittaker, önsajnálattól remegő hangon. – Na, és ha azt hiszik – vette célkeresztbe Pupákot –, hogy könnyű egy művésznek nagyot alakítania, miközben egyesek állandóan az öltözőjébe járkálnak, hogy idióta javaslatokat tegyenek…

Pupák úgy érezte magát, mint Caesar, midőn leszúrta Brutus.

– De az ördögbe is – kiáltotta döbbenten ilyen mértékű hálátlanság hallatán –, maga kérte, hogy tegyek idióta javaslatokat… mármint…

– Már megbocsásson, Mr. Phipps, régebben vagyok a szakmában, mint ön…

– És ez nem üres duma – jegyezte meg Fanny.

Mrs. Whittaker kihúzta magát.

– Hogy mondtad?

– Ó, hagyjátok már abba! – kiabált Mr. Lehman. – Most szépen elkezdjük az elejétől, és végigmegyünk az egész előadáson.

Jack McClure-nak támadt egy ötlete.

– Joe, akarsz egy őszinte véleményt? Egy friss nézőpontot?

– Kié lenne az?

– Van itt egy kislány a telefonközpontban. Vág az esze, mint a borotva. Ő minden előadást megnéz, és ma este kapott tőlem egy kis borravalót.

– Jó ötlet. Hívd fel. Bárkit, kivéve Fritchie-t!

Miss Marlowe, aki a fal felé fordult, és úgy tűnt, mindjárt elalszik, most visszafordult és felült. Ádáz arckifejezést öltött, mint egy gyilkolni készülő nőstény leopárd.

– Azt mondta, a telefonközpontban?

– De bébi! – kérlelte Bernie. Ő már ismerte ezt a hangnemet.

Jack McClure beleszólt a telefonba.

– Kitty? Itt Mr. McClure. Mondja, el tudna szakadni egy percre onnan, hogy feljöjjön a 726-osba? Majd elmondom, ha itt lesz. Pontosan. Viszlát.

Miss Marlowe nem tágított.

– Több telefonkezelő is van ebben a szállodában?

– De bébi! – mondta Bernie.

– Mert az egyikükkel elintéznivalóm van, úgyhogy szeretném tudni.

– Bernie – emelte fel Mr. Lehman a hangját –, nem tudnád a hölgyet…

– Majd máskor, bébi.

– Arra az esetre, ha mégis ő lenne az – közölte Miss Marlowe –, iszom még egyet.

– Folytassuk – kérte Mr. Lehman, hogy a megfelelő mederbe terelje a megbeszélést. – Nincs több félbeszakítás. Sorba vesszük a színeket. Tehát. Vegyük a Prológust. Az rendben van?

– Rendben – mondta Bernie Sampson.

– Rendben – mondta Jack McClure.

– Na és magának, Benham? A Prológus rendben?

– Ó, én rendkívül elégedett vagyok vele. Tökéletes.

– Azért ne essen túlzásba. Írja le – utasította Mr. Lehman Dintyt. – A Prológus rendben van.

– A Prológus rendben van – hagyta jóvá Pupák kéretlenül, de zavarba jött, mikor észrevette, hogy Mr. Lehman a hozzá legközelebb lévő pezsgősüvegre sandít. Furcsa, gondolta immár nem először az este folyamán, hogy mennyire másként viselkedik vele az impresszárió. Nyoma sem volt a régi szívélyességnek. Hová tűnt a szeretetteljes cimbora, aki „kedvesemnek” és „virágszálamnak” szólította?

Miss Whittaker egy javaslattal élt.

– Az a baj az előadással, hogy a hősnő nem szimpatikus. Egész este küzdöttem a közönséggel. Nem szerettek.

Fanny vette a fáradságot, és feltápászkodott.

– Szerintem jó voltál. Komolyan gondolom – tette hozzá, és visszaült. – Ebből is sejtheted, milyen részeg vagyok – nyúlt a pohara után.

Miss Whittaker egy jeges pillantáson túl nem vett róla tudomást – már amennyire lehetséges volt nem tudomást venni Fannyról, a Világ Legjobb Zsonglőrjéről.

– Nem szimpatikus. Ez a probléma. Kéne valami a darabba, ami megmutatja, hogy helyén van a szívem, nem csak egy frivol, társasági pillangó vagyok.

– Mi lenne, ha röplapokat osztanál? – kérdezte Fanny. – Ha lenne valami a darabban, ami szimpatikusabbá tesz… mondjuk egy jelenet egy kisbabával.

– Visszatérünk rá – mondta Mr. Lehman. – Írja fel – szólt Dintynek. – Babát Miss Wittakernek.

– A darab elején nem lehet – jegyezte meg Pupák.

– Hisz nem férjezett.

– Jól van, jól van! – Kopogtak. – Nyissa ki!

– Én?

– Egen.

– Rendicsek – mondta Pupák.

A pincér jött vissza, csirkével felpakolva.

– A kaja – jelentette be a pincér vidáman. – Mondtam, hogy visszatérek!

– Tegye az asztalra.

– Igen, uram. Vályúhoz, emberek, vályúhoz – közölte a pincér az olyan jótét lelkek modorában, akik szeretnének mindenkit boldoggá tenni.

Mr. Lehman dühösen nézett a csirkére. A csirke semmit sem jelentett Mr. Lehmannak. Őt csak a művészete éltette.

– Gyerünk, gyerünk, gyerünk! – kiabált. – Nem tölthetjük itt az egész éjszakát! Továbbmegyünk a Prológusról. A következő a kertjelenet.

Pupák felderült. Most jött el az ő pillanata.

– Szeretnék mondani valamit ezzel kapcsolatban, Mr. Lehman.

– Na, ne mondja!

– Azt vártam, hogy rátérjen. Tudja, drága barátom…

– Hagyna egy kicsit engem is beszélni? És ne nevezzen drága barátjának.

– Rendicsek, öregem.

Könnyen lehel, hogy Mr. Lehman ezt az alternatív megnevezést is kikérte volna magának, de ekkor ismét kopogtak, és Pupák, akit újfent felszólítottak, hogy nyissa ki, egy csinos, fekete ruhába öltözött lánnyal találta szemben magát, akit csodálkozva mért végig.

– Ó, itt van Kitty, Joe – szolgált magyarázattal Jack McClure. – Kitty, a telefonkezelő. Ő Miss Humphreys, emberek. A következőről van szó, Kitty. Szeretnénk, ha elmondaná, mit gondol a mai előadásról, érti? Csak kendőzetlenül! Maga minden előadást lát a városban. Az őszinte véleményére vagyunk kíváncsiak.

Miss Marlowe az ágyon ült, és fürkésző szemekkel figyelte az újonnan érkezettet.

– Meg is mondom, Mr. McClure – kezdte Kitty. – Tudják, Syracuse egy furcsa város.

– Ó, hát ez a baj? – kérdezte Fanny.

– Nehéz kielégíteni – folytatta az orákulum úgy, ahogy bármely kisvárosi színházkedvelő folytatta volna. – Tudják, mi minden új darabot megnézünk. A menedzserek mind idehozzák

a darabjaikat, mert tudják, ha itt siker, mindenütt siker. Tudják, itt furák az emberek. Ha tetszik nekik az előadás, odavannak érte, de ha nem tetszik, akkor nem.

– Micsoda újdonság – jegyezte meg Mr. Lehman kelletlenül.

– Figyeljenek, emberek – kotyogott közbe a pincér. – Én megmondom, mi az előadás baja. Ugyan nem láttam, de a szobalány a negyedikről igen, és…

– Egy pillanat – vágott közbe Jack McClure. – Ezt a hölgyet kérdeztük…

– Ó, bocsássanak meg – szabadkozott a pincér. – Öné a pálya, kisasszony.

Peggy Marlowe feltápászkodott az ágyról. Csöndes, de vészjósló hangon szólalt meg.

– Maga az a telefonkezelő, aki kapcsolt egy New York-i hívást a négyszáztizenhármasból ma este? – kérdezte hűvös, kimért hangon.

– De bébi! – szólt Bernie.

– Maga?

– Én vagyok.

– Jól felvágták a nyelvét, mi?

– Nem hiszem.

– Én igen. A maga pozíciójában nem kéne tiszteletteljesnek lenni?

– Mindig megadom a tiszteletet, ha úri hölgyekkel beszélek.

Megfagyott a levegő.

– Tudom én, mi kell magának – mondta Miss Marlowe hirtelen megvilágosodva. – Egy jobbegyenes a csinos kis pofijába!

Közönyösen, félvállról odavetett szavak voltak. Peggy Marlowe, az öltözői bunyók veteránja, ötven ütközettel a háta mögött, kicsit sem izgatta fel magát. Megjegyzése azonban kis híján véget vetett az összejövetelnek. Fanny bátorítóan kurjantott. Mr. Lehman felkiáltott. Bernie azt mondta, „De bébi!”. Mr. Benham ciccegett, és így szólt: „De kérem, de kérem!” Hangsúlyozása azt sugallta, David Belasco idejében ilyesmi nem fordulhatott volna elő. Jack McClure azonban megmentette a helyzetet. A maga csöndes, úriemberes modorában kitolta Kittyt a szobából, és becsukta az ajtót, mire egy percnyi tökéletes, üdítő csönd állt be.

Mr. Lehman erősen zihált.

– Zárja be az ajtót! – mondta.

– Én?

– Egen.

– Rendicsek – felelte Pupák.

– Majd ki kell nyitnia – jegyezte meg a pincér –, hogy kiengedjen. Szóval el akartam mesélni, mit mondott a szobalány a negyedikről. Azt mondja nekem: „Rupert, a színházba járók szórakozni akarnak.”

Mr. Lehman úgy bömbölt, mint egy oroszlán.

– Takarodjon!

– Oké, uram. Maga a főnök. Jó éjt, emberek.

– Jó éjt! – felelte Mr. Lehman.

Pupák nem hitt a szemének. Először vett részt bemutató utáni megbeszélésen, de egészen más volt, mint amire számított. Úgy képzelte, hogy egy csomó derűs ember – akiket Mr. Lehman korábban igen találóan úgy festett le, mint egy nagy családot – kedvesen eltársalog, és pezsgőt kortyolgat. Azok a tizennyolcadik századi szalonok lebegtek lelki szemei

előtt, amelyekről az iskolában tanult. Ehelyett ingerült vadmacskákkal teli ketrecben találta magát. Ez meglepte és összezavarta. Senki nem szólt neki, hogy ez a kis összeröffenés színházi normák szerint még egész visszafogottnak számít.

Mr. Lehman ismét rendet teremtett.

– Tovább, tovább, tovább – sürgette őket a maga erőszakos módján. – Döntenünk kell a darab sorsáról, de nem jutunk előbbre.

– Indítványozom, hogy tegyük ezt rendszeressé, és találkozzunk minden héten – javasolta Fanny.

– Fogd be!

– Nem mondtam semmit!

– Bla-bla-bla… A Prológusnál tartottunk.

– A Prológus rendben van – mondta Pupák megfontoltan.

Mr. Lehman újabb ingerült pillantással jutalmazta. Az ilyen alkalmakkor, amikor egy nyitóelőadás félresikerült, színházi szokás, hogy az ügyeletes direktor a körülötte lévő maroknyi emberből kiválaszt egyet, akin kitöltheti minden dühét. Miután a szerző, aki törvényszerűen betöltené ezt a szerepet, nem volt jelen, Mr. Lehman Pupákot választotta. Bár Pupák ártatlan volt a darabírás bűnében, mégis, a jelenlévők közül ő hasonlított a leginkább egy szerzőre.

Miután kimérgelődte magát, Mr. Lehman folytatta.

– Tehát. Most jön a kertjelenet.

Mint már említettük, ezen a ponton próbálta Pupák kifejteni a véleményét. Feléledt, mint egy virág a tavaszi záporban.

– Á igen, a jó öreg kertjelenet – mondta élénken. – Megmondom, mi van a jó öreg kertjelenettel. A fákat rosszul ültették.

Mr. Lehman felállt a székéből, és Jack McClure, aki szereti elcsitítani a kedélyeket, kérlelte, hogy nyugodjon meg.

– Ó, szóval rosszul, mi?

– Bizony, pajtás. Vagyis kedvesem. Egy igazi kertben…

Ijesztő nyugalom szállta meg Mr. Lehmant, az a fajta nyugalom, ami egy vulkánra jellemző, mielőtt olvadt lávát kezd okádni, és emberek ezrei menekülnek.

– Na, idehallgasson! Torkig vagyok magával, érti? Egész este zavart, ontotta az ostobábbnál ostobább ötleteket, nem bírom tovább!

– De ez nem ostoba ötlet. A darab érdeke.

– Nem érdekel, érti? Mégis, ki a producer?

– Társproducer vagyok…

– Egen? De én vagyok a főproducer! Én beszélek! Magának csak huszonöt százaléka van!

– Igen, tudom, de az ördögbe, maga mondta, hogy jegyzeteljek…

– Nem hagyja abba, ugye?

– De az ég szerelmére, ha látok egy hibát, csak szóvá tehetem! Egy kert nem így néz ki. Hátulgombolós koromban – merengett Pupák – vidéken töltöttem a nyaraimat az egyik idős nénikémnél. Egész pontosan Ysobel néninél, Lower-Smattering-on-the-Wisselben, Worchestershire megyében. Volt egy kertje, és hiszik vagy sem…

A vulkán kitört.

– Ezer ördög és pokol! – kiáltotta Mr. Lehman, és a kalapjába kapaszkodott, az egyetlen stabil pontba ebben a felfordult világegyetemben. – Ez már sok! Majdnem tönkreteszi az előadást, az öltözőkben lófrál, zaklatja a színészeket, aztán

idejön, hogy fákról, kertekről hadováljon, meg Agatha nénikéjéről!

– Ysobel. Y-nal írva.

– Mit tud maga a show-bizniszről? Én vagyok itt a főnök, azt akarom, hogy maradjon ki belőle, megértette? Torkig vagyok, nem akarom a darab környékén látni! Egy féleszűnek is több sütnivalója van, mint magának! Úgyhogy fogja be a lepénylesőjét, és tegyen lakatot a szájára. Érti?

Dinty most felállt a székéről. Sápadt volt, de fegyelmezett. Látta, hogy Pupák szája lefelé görbül, és úgy fest, mint egy haldokló liliom, s a látvány kihozta belőle az anyatigrist.

– Ne beszéljen így vele! Nem tűröm!

Mr. Lehman a lázadóra fordította vérben forgó szemeit.

– Ó! Most már maga is beleszól?

Dinty egy Moore volt Kerry megyéből, és jobb, ha nem packázol a Kerry megyei Moore-okkal. Ajkát összeszorította, a szeme szikrát szórt. Egy pillanatra úgy tűnt, ugyanúgy intézi el Mr. Lehmant, ahogy azt a bizonyos biztosítási ügynököt Coney Islanden.

Valahogy legyőzte a késztetést.

– Bele hát. Elvette a pénzét, amennyit csak ki bírt sajtolni belőle, egy olyan darabra, amiről tudnia kellett, hogy fikarcnyi esélye sincs, és valahányszor kinyitja a száját, leordítja. Telefonkezelőket és pincéreket hallgat meg, de…

– Valóban? És ki kérdezte a véleményét?

– Hallgattam, ameddig csak tudtam.

– Egen? Akkor próbáljon hallgatni valahol másutt. Mehet, amerre lát, vissza se kell jönnie!

Pupák megszólalt. Már korábban is bele akart szólni a vitába, de Dinty nemes kifakadása megbénította, és ajkára fagyasztotta a szót.

– Egy pillanat – mondta Pupák. – Lassan a testtel, kedvesem. Ez a kedélyes kis szoba történetesen az én kedélyes kis szobám, és azt kell mondanom… Röviden, a lényegre térve, nem küldhet ki embereket belőle.

– Nem, mi?

– Határozottan nem. Nincs apelláta.

– Figyelmeztetem, hogy hagyjon békén!

– Vigyen el az ördög, ha békén hagyom!

– Ó? Tehát nemcsak az előadást próbálja irányítani, hanem most már engem is? A pokolba magával! Menjen vissza Londonba, vagy honnan a pokolból jött, és vigye magával őt is, mert ki van rúgva!

Pupák hangja, amely már eddig is igen erőteljes volt, most tovább emelkedett.

– Ki van rúgva, mi? – nevetett harsányan. – Hadd mondjak valamit, öregem! Úgyse dolgozott volna tovább magának! Kíváncsi rá, miért?

– Borzasztóan.

– Mert nekem fog dolgozni, virágszálam, bizony ám! Azt hiszi, semmit se értek a show-bizniszhez. Majd megmutatom, értek-e hozzá. Hajlandó eladni nekem az egész előadást?

– Hogy micsoda?

– Hallotta. Mit szól hozzá? Döntsön gyorsan, édesem!

Mr. Lehman harcias modora mérlegelővé vált. A társára nézett. Jack McClure olyan arcot vágott, mint aki most bizonyosodott meg róla, hogy létezik a Mikulás, és az impresszárió azonnal tudta, mit kell tennie. – Elképzelhető –

mondta megfontoltan. – Jó áron. Értékes tulajdon. Mit mondasz, Jack?

– Ahogy akarod.

– McClure és én társak vagyunk. Adjon… fejenként tízezret, és magáé az előadás.

– Ötezret adok fejenként.

– Hétezer-ötszáz.

– Ötezer.

– Itt, helyben?

– Pupák, nem szabad! – kiáltotta Dinty.

Pupák nem törődött a közbeszólással. Az ember nem hagyja, hogy a nők beleszóljanak az ilyesmibe.

– Itt helyben – mondta. – Tízezer dollár, itt helyben, a Lehmac Productionsért – mindenestül!

– Rendben! – mondta Mr. Lehman.

– Rendben! – mondta Jack McClure.

Pupák a bőröndjéhez lépett. Ott lapult hűséges csekk-könyve. Ahogy érte nyúlt, olybá tűnt, mintha a csekk-könyv próbálna elhúzódni, elbújni. Pupák kiállította a csekket, és széles mozdulattal átnyújtotta Mr. Lehmannak, aki révetegen vette át, és azt mondta, akkor ennyi volt. Jack McClure is úgy vélte, hogy ennyi volt.

– Most pedig – szólt Pupák –, ha volnának kedvesek távozni…

A szoba kiürült. Csak Fanny maradt hátra. Ünnepélyes arcot vágott, mint amikor visszatapsoláskor hat helyett hét buzogányt vesz elő. Hezitált egy pillanatig, mint aki mondani akar valamit, de úgy tűnt, végül meggondolta magát.

Vállat vont, és kiment.

17. fejezet

– Ó, Pupák! – sírdogált Dinty. – Miért tetted? Miért?

Pupák számára, aki még mindig tüzet fújt az orrlyukából, ostobának tűnt a kérdés. Mintha a királylány, akit épp most mentett meg a lovag a hétfejű sárkánytól, számonkérné a lovag viselkedését.

– Miért? – horkant fel. – Mi mást tehettem, az ördögbe is, amikor így beszélt veled? Helyre kellett rakni a pasast, nem?

– De az utolsó tízezer dollárod!

– Hogy?

– Az utolsó tízezer dollár a vagyonodból!

Pupák hirtelen leroskadt, mint akit cserben hagytak a lábai. A nemes gesztus okozta lelkesedés idáig tartott. Úgy érezte magát, mint akinek a gerincét valami spagettiszerű anyagra cserélték.

– Értem, mire gondolsz – hebegte. – Igen, mondasz valamit. De akkor is – folytatta vidámabban –, most már enyém az előadás!

– De miből fogod játszani?

– Hogy? Miért? Hát gondolom… Izé… Játsszuk és kész.

– De miből? Ó, Pupák, nem szívesen rontom el az örömödet, de kár szépíteni. Hát nem tudod, mi történik a darabokkal a turnén, mielőtt New Yorkba érnek? Nem keresnek egy fillért sem. Mindig veszteségesek. Több ezer dollárt buksz rajta, hacsak nincs őrületes szerencséd. Legalább még tízezer

dollárra volna szükséged, hogy fedezd a kiadásokat és folytathasd a turnét.

– Tényleg?

– Máskülönben be kell zárnod a boltot.

Pupák arca halványzöld színt kezdett ölteni. Olyan volt, mint tériszonyos a hullámvasúton.

– Ez merőben megváltoztatja a dolgokat – vélte. – Komolyan mondod? Semmi esély, hogy a bevételből tengődjünk, és hétről hétre fizessük a számlákat menet közben?

– Sajnos, semmi.

– Akkor mondanom kell valamit – folytatta Pupák tovább zöldülve. – Tönkrementem. Nekem annyi. Én egy… Mi is az, amit a fürdőkádban szoktam énekelgetni? Á, igen. „Az óra elszállt, síromnak éje rémít.” Talán az lenne a legokosabb, ha mindennek véget vetnék. Nincs véletlenül nálad egy-két unciányi cián?

– Ne beszélj így! Valahogy átvészeljük. Tudom, hogy valami történni fog. Érzem, hogy történik valami.

– Én is. Bár ne történne.

Élesen megcsörrent a telefon. Pupák fáradt mozdulattal vette fel a kagylót.

– Halló…? Egen, itt Mr. Phipps… Hogy érti? Természetes, hogy nem… Ó, bocsánat, igen, tényleg… Rendben. Igen, értem, mit mond. Rendicsek.

Letette, és szórakozottan közölte a rossz hírt:

– Az igazgatóságról telefonáltak. Azzal vádolnak – nem alaptalanul –, hogy a gyöngébb nem egy képviselője tartózkodik a szobámban. Úgy tűnik, nem lehetsz itt. Ellenkezik a szabályzattal.

– Ó, fenébe a szabályzattal!

– Teljes szívemből egyetértek veled, de azt hiszem, muszáj a kedvében járni ezeknek a léhűtőknek. Nem akarjuk, hogy szigorú pillantású urak masírozzanak be, és bilincsben vezessenek ki innen. Jobb, ha lelépsz.

– De át kell beszélnünk a dolgot!

– Igaz. Sok követ kell megmozgatnunk és számos utat kell végigjárnunk. Én is tudom.

– Honnan szerzel pénzt?

– Á! Jogos kérdés. Én magam is ezen a problémán tépelődtem.

– Gondolod, hogy akad valaki Syracuse-ban tízezer dollárral?

– Szerintem sehol, senkinek nincs tízezer dollárja.

– Egyszer említetted, hogy van egy gazdag bácsikád Angliában. Nem sürgönyozhetnél neki?

– Próbáljam kiénekelni belőle a hiányzó summát?

– Igen!

– Ha!

– Mi?

– Csupán szóvá tettem, hogy „Ha!”. Olvastad az *Alíz Tükörországban*t?

– Igen, még régen.

– Emlékszel a Szajkóhukkyra?

– Természetesen.

– Ő Theodore bácsi. Foga maró, kanna fúró! Ha csak megpróbálnám elválasztani a bácsikámat tízezer ropogóstól, jönne káka-törzsek erdején, és bugyborékolva rángana.[17] Most legyen elég annyi, hogy jelen pillanatban nem én vagyok a szíve

---

[17] Lewis Carroll *Szajkóhukky* (Jabberwocky) című versének részleteit Weöres Sándor fordította.

csücske. Egyszer majd megmutatom a levelet, amit nekem írt, miután megtudta, hogy J. G. Anderson lapátra tett. Tartalmas levél volt, tele ínyencségekkel. Nem, ha Theodore bácsiban láttad a felmentő sereget, felejtsd el. Körülbelül annyi az esélyem megvágni, mint besétálni Fort Knoxba lapáttal és vödörrel, és felpakolni Amerika aranykészletéből.

Dinty az ajkába harapott.

– Szép kis slamasztika, mi?

– Első osztályú slamasztika. De azért minden örömben van egy kis üröm, már ha a slamasztikában lehet öröm. Bár lehetséges, hogy benne vagyok a slamasztikában – továbbmegyek, tényleg benne vagyok a slamasztikában –, de legalább megismerhettelek téged.

– Bár ne tetted volna!

– Hogy érted azt, hogy bár ne tettem volna? Az ég szerelmére, ez az egyetlen pontja az egész ügynek, amibe nem lehet belekötni. Lehet, hogy nem maradt egy fillérem se, lehet, hogy éhezni fogok, de legalább megismertelek. Ez mindenért kárpótol! A szerelem tisztítótűzében megtisztulván jobb, értékesebb emberként állok majd sorba az ingyenkonyhán! Istenem, hogy én mennyire szeretlek, Dinty!

– Én is szeretlek, Pupák!

Pupák megtántorodott. Hitetlenkedve nézett a lányra, és észrevette, hogy a szeme úgy ragyog – mint azt röptében megjegyezte magában –, mint két ikercsillag.

– Szeretsz?

– Persze hogy szeretlek! Mindig is szerettelek, az első perctől!

– Attól a perctől, hogy felgyújtottam a kalapodat?

– Talán nem attól, hanem másnaptól, amikor csak azért ölted azt a rengeteg pénzt az előadásba, hogy a közelemben lehess. Hirtelen ráébredtem, hogy te vagy a legjobb a világon.

– Ilyen messzire merészkednél?

– Nincs hozzád fogható!

– Ezt Theodore bácsikám is gyakran megállapította. Csak ő némileg más hangsúllyal mondta, mint te. Az ő hangjában volt valami kellemetlen él, ha érted, mire gondolok. Dinty, ugye nem is szeretsz? Ugye csak vicceltél? Csak húzol, ahogy felétek mondják.

– Dehogy viccelek!

Pupák mellkasa kidagadt, mint egy léggömb.

– Akkor ezer kartács és golyóbis! – kiáltotta. – Ezer árboc és vitorla! Ezer tudom is én, hogy mi! Semmi más nem számít! Ha szeretsz, kinevetem a csődöt! – bizonygatta Pupák, és meg is tette. – Megszerzem azt a pénzt! Valahonnan, valahogy megszerzem… még ha bankot is kell rabolnom hozzá! Na és a darab! Nagy siker lesz New Yorkban, nem gondolod?

– Hát…

– Jó, tudom, hogy nem a legjobb, de New Yorkban az általában nem számít. Ha sikerülne annyi pénzt szereznem, hogy folytathassuk…

Elhallgatott. Egy láthatatlan kéz kopogott az ajtón.

– Jesszus! – mondta, és hirtelen elpárolgott a jókedve. Úgy hangzott, mint a végzet. Dintyre nézett, Dinty pedig őrá. Mindketten azt hitték, hogy itt vannak a szigorú pillantású urak a bilinccsel.

– Ki az? – hebegte Pupák.

– Mr. Fritchie, Mr. Phipps!

– Ó, nahát, Mr. Fritchie! Az a tökfej! – jegyezte meg Pupák halkan. Ajtót nyitott. – Nem volt bezárva! – mondta Fritchie-nek védekezően.

– Épp indultam – tette hozzá Dinty.

– Hm? – Mr. Fritchie körbenézett. – Máris véget ért a parti?

– Ő itt… Mr. Fritchie. Miss Moore.

– Hogy van, Mr. Fritchie?

– Ne is kérdezze! A torkom kapar mostanság, és…

Pupák folytatta a védőbeszédét.

– Az ajtó nem volt zárva, és Miss Moore épp indult.

– Hogy?

– Nem emiatt jött? Valaki az imént telefonált az igazgatóságról, és letolt, amiért Miss Moore itt van.

– Ó, az csak Mr. Hemingway volt. Az egy hólyag. Ne is törődjenek Mr. Hemingwayjel.

– Akkor jó – felelte megkönnyebbülten Pupák. – Jöjjön, foglaljon helyet!

Oscar Fritchie helyet foglalt. Kifejezéstelen arcú, kövérkés fiatalember volt nagy, rövidlátó szemmel. Olyan volt, mint egy birka szarukeretes szemüvegben. Bárki, aki látott már szarukeretes szemüveget viselő birkát, azonnal felismerte volna a hasonlóságát a syracuse-i Mayflower Hotel igazgatóhelyettesével.

– Hogy ment minden? – kérdezte Fritchie. – Rendben? A vacsora?

– Ó, csodás volt, köszönöm.

– Látom, pezsgőt is rendelt.

– Még szép!

– Szóltam a pincérnek, hogy feltétlenül hűtse be. Behűtötte?

– De be ám! Ahogy kell!

– Tudják – kezdett hozzá Oscar Fritchie üzletpolitikája ecseteléséhez –, sok társulat érkezik hozzánk. Tudom, mennyire szeretnek összejönni, ezért ellenőrizni szoktam, hogy minden rendben legyen. Sajnálom, hogy véget ért a parti.

– Igen, nagy kár.

– Szívesen találkoztam volna velük. Mindig is kedveltem a színházi népeket – magyarázta Oscar Fritchie, és könnyed csevegésbe fogott. – Na és persze sokan szállnak meg itt, a hotelben, és némelyik megengedi, hogy csatlakozzam hozzájuk.

– Értem.

– Tavaly lan Keith, a híres színész járt itt. Sokat beszélgettünk. Tudják, hogy van ez – folytatta Oscar Fritchie. – Az ember rákap a dologra. Mármint a színházra. Én világéletemben… szerettem színházi emberekkel beszélgetni. Talán azért, mert mindig is azt képzeltem, hogy egy nap magam is a színház közelébe kerülhetek. Tessék? – kérdezte Oscar Fritchie, és csodálkozva nézett Dintyre, aki éles kiáltással felugrott.

– Görcs – magyarázta Dinty.

– Huh?

– Görcsöt kaptam.

– Valóban? Néha én is görcsöt kapok. Váratlanul tör az emberre.

– Ugye? – felelte Dinty, és úgy nézett Pupákra, mint Cortez katonái egymásra Keats versében, midőn némán álltak a Darien csúcsán. Lényegében ugyanolyan pillantás volt, mint

amilyennel Pupák nézett őrá. Íme, két lélek, egy gondolat, mondhatná a szemlélő, és tökéletesen igaza lenne.

Pupák a torkát köszörülte.

– Volna szíves megismételni? – kérte halkan.

– Hm?

– Amit a színházról mondott.

– Szeretem.

– És azt reméli, egy nap ön is színházi ember lehet?

– Azt bizony.

Áhítatos csönd támadt.

– Úgy érti… mint producer? – kérdezte Dinty.

– Az tetszene!

– Foglaljon helyet! – kiáltotta Dinty.

– Foglaljon helyet! – kiáltotta Pupák.

– Már ülök! – felelte Oscar Fritchie.

– Ó igen, tényleg. Én buta.

Dinty nagy levegőt vett.

– A magáé ez a hotel, Mr. Fritchie?

– Az enyém? Nem, én csak az igazgató-helyettes vagyok. Mr. Hemingway a tulaj.

– Akkor is, az igazgató-helyettesé nagyon tekintélyes pozíció lehet. Biztos sokat keres.

– Ó, gondolom, a maguk mércéjével nem olyan sokat.

Pupák észrevett a látogatója zakóján egy szöszt, amit szeretetteljesen lepöckölt róla.

– Mondja… – kezdte Pupák, aztán elhallgatott, kereste a megfelelő szavakat. – Sikerült… Sikerült bármennyit is félretennie?

– Hm?

– Mr. Pupák is a szállodaiparban dolgozott, mielőtt átnyergelt a színházra – magyarázta Dinty vidáman. – Sok szállodai dolgozót ismert, aki nem tett félre semmit. Csak reméli, hogy ön más.

Oscar Fritchie fensőbbsége tudatában bólintott. Büszke volt a takarékosságára.

– Így van. Sokan nem tesznek félre.

– De ön igen?

– Mérget vehet rá. Mi a baj?

– Semmi. Csak még egy görcs.

– Magának is görcse van? – kérdezte Mr. Fritchie Pupákra nézve.

– Csak nagyon kicsi. Mit szólna egy pohár pezsgőhöz?

– Ragyogó ötlet! Tudják, kedvelem magukat. Jól bánnak az emberrel.

– Még egy kicsit?

– Nem akarok visszaélni…

– Szó sincs róla!

Oscar Fritchie kortyolgatott a poharából.

– Úgy bizony! – mondta. – Mindig is mondtam, hogy a színházi népek kedves emberek. Nem beképzeltek… Tudják… Szívélyesek. Azt hiszem, többek között ezért is vonzódtam mindig a show-bizniszhez.

– Minden biznisz jó, de legjobb a show-biznisz – jegyezte meg Dinty. – Emlékszik erre a dalra?

– Mi az hogy! El is tudom énekelni!

– Csak rajta!

– Nem, most nem. Talán majd máskor.

– Amikor csak óhajtja!

Pupák újabb szöszt talált, és buzgón hozzálátott az eltávolításához. És ha már annyira kézre esett, megpaskolta Oscar Fritchie karját.

– Ö…

– Hm?

– Á, semmi – mondta Pupák, mert begyulladt.

Oscar Fritchie tűnődve ráncolta a homlokát:

– Mondja, mi folyik itt?

Dinty a tettek mezejére lépett. A nők bátrabbak a férfiaknál.

– Én tudom, mit akart Mr. Phipps mondani, Mr. Fritchie. Ajánlatot akar tenni önnek.

– Valóban?

– Felajánlja önnek, hogy befektethessen a ma bemutatott darabjába. Rengeteg pénzt fog hozni!

– Milliókat – tette hozzá Pupák, aki ismét magához tért most, hogy kitaposták előtte az utat. – Milliókat, virágszálam, milliókat. Csak egyetlen szavába kerül, hogy megkapja belőle a részét.

Oscar Fritchie megvakarta a bal szemöldökét. Csábító ajánlatot kapott, de mint ilyen alkalmakkor oly gyakran, a bátorsága útra kelt az ina felé. Ingadozott. Ha ekkor véletlenül belép a szobába Shakespeare egy barátja társaságában, így fordult volna társához:

– Ne nézz oda feltűnően, de az a szarukeretes fickó tökéletesen megtestesíti, mire gondoltam, amikor azt írtam a Macbethben: „félek”-kel felelsz az „ízlenék”-re , mint a macska a mesében”.

– Ó… nos… izé… – mondta Oscar Fritchie.

Dinty hevesen ostromolta.

– Egy pillanat! Pillanat! Ez csodálatos lehetőség, Mr. Fritchie! Ugye nem látta a mai előadást?

– Nem.

– Helyes. Ennél sokkal jobb lesz. Ma egy beugró játszotta a főszerepet.

– Tudja, hogy ez mit jelent – tette hozzá Pupák. – Mielőtt New Yorkba viszem, szükségem lesz egy sztárra. Egy nagy névre.

– Mondjuk, mint Maurice Evans – mondta Dinty.

– Alfred Lunt – folytatta a felsorolást Pupák.

– Lunt se rossz – ismerte el Dinty. – Vagy Clark Gable.

– Igen, Gable is megteszi – hagyta jóvá Pupák.

– A lényeg, hogy nagy név – összegezte Dinty.

– Igen, nagy név – hangsúlyozta Pupák.

Dinty ráakaszkodott Mr. Fritchie hajtókájára, és csavargatta.

– Mr. Phipps el fogja mesélni, milyen csodálatos ez a darab, Mr. Fritchie! Egyszerűen csodálatos! Ráadásul kivásárolta a partnereit, így övé az egész!

– Tokkal-vonóval! – mondta Pupák.

– Igen, tokkal-vonóval. Ez óriási lehetőség, élete lehetősége!

– Jól hangzik – ismerte el Oscar Fritchie. – Ugyanakkor…

– Micsoda elképesztő véletlen! – mondta Pupák, újabb szöszt félrepöckölve. – Szó szerint ugyanezt mondtam, amikor részesedést ajánlottak nekem. Nem szégyellem bevallani, hogy először haboztam. Óvatosnak kell lenni. De miután elmesélték a történetet…

– Ó, atyám! – mondta Dinty.

– Pontosan! – helyeselt Pupák. – Ó, atyám! Rögtön felismertem, hogy csodálatos. Tudtam, hogy siker lesz. Van

benne egy pap, meg egy rabbi, és összevissza beszélnek, és a pasi lelövi a másikat, de nem is ő, hanem a testvére. És így tovább, így tovább, így tovább, és máris Hongkongban vagyunk. A kabaré helyén egy nagyjelenet. Csodálatos. Egy ópiumbarlangban játszódik. Bejön a pap, aki most már misszionárius, be akarja záratni a helyet. De a főhős vitába száll vele, elhangzik néhány keresetlen szó, oda-vissza, oda-vissza, de a lány sokkal szimpatikusabb lesz, mert beleírunk egy babát. Aztán mind a mennyországba jutnak, angyalszárnyakat kapnak, és van egy jó kis szerep Istennek. Ilyet még nem látott! A színháztörténet legnagyobb sikere lesz! Na, mit szól hozzá, kedvesem?

Oscar Fritchie, miután kimerítette a bal szemöldökében rejlő lehetőségeket, a másikat kezdte vakargatni. Nyilvánvaló volt, hogy megingott, de ki ne ingott volna meg Pupák vehemenciájától?

– Szálljak be a színháziparba? – mormolta tépelődve.

– Jó muri lenne.

– Ó, irtó jó muri! – biztosította Daisy. – El se tudja képzelni, mekkora!

– Sokba kerülne?

Pupák megnyugtatta.

– Jóformán semmibe. Huszonöt százalékot kaphat harmincezer dollárért.

– Harmincért?

– Huszonötért.

– Huszonötért?

– Húszért.

– Húszért?

– Tizenötért. Vagy másképp fogalmazva, tízért.

– De ez az utolsó ár, Mr. Fritchie – közölte Dinty, és még egyet csavart a zakó hajtókáján.

Oscar Fritchie az arcát vakarta.

– Az rengeteg pénz.

– Dehogy. Szinte ingyen van. De gyorsan kell döntenie, mert sokan akarják. Tudja, a színház már csak ilyen. Gyorsan kell döntenie.

– Ahogy mondja – tette hozzá Pupák. – Vagyis, egen. Ki korán kel, az izé, vihart arat. Volt egy ismerősünk, aki részesedést vásárolhatott volna az *Arzén és levendulá*ból, de nem döntött elég gyorsan, és most bánhatja. Egy fillért sem kapott. Ilyen a show-biznisz.

– Ilyen a show-biznisz! – erősítette meg Dinty.

Nem sok olyan fedetlen testrésze maradt Oscar Fritchienek, amit még vakarhatott volna, de vakarta, amit tudott.

– Nem… nem tudom, mit mondjak. Kezdem unni a szállodázást.

– Teljesen érthető – mondta Dinty együttérzően. – Ön nem az a típus, aki egész életére eltemetkezik egy szállodában. Nézzen csak Mr. Phippsre!

Oscar Fritchie Mr. Phippsre nézett.

– Ő is kiszállt, és hol tart most?

– Á! – szólt Pupák, és széles mozdulatot tett a karjával, amivel sikerült feldöntenie vendége poharát.

Oscar Fritchie rájött, hogy az orra hegyét még nem vakargatta. Pótolta ezt a trehányságot.

– Szívesen kilépnék, hogy megmondhassam Mr. Hemingwaynek a véleményem!

– Ez a beszéd! – bátorította Dinty. – Miért nem teszi?

– Félek.

– Nem lesz még egy ilyen lehetősége, hogy búcsút intsen a hotelnek. Megbánja, ha elszalasztja!

– Bizony! – erősítette meg Pupák is. – Képzelem, milyen végtelenül keserűen nézhet vissza az ember egy akkora elszalasztott lehetőségre, mint amilyen ez. Talán még búskomorságba is esik.

– Marná a bűntudat – vélte Dinty.

– Mint a sav! – tette hozzá Pupák.

Oscar Fritchie megremegett. Senki se szeretné az életét bűntudatban vagy búskomorságban leélni.

– Át kell gondolni.

– Döntsön gyorsan!

– Azt mondja, jó a darab?

– Isteni!

Oscar Fritchie elölről kezdte a bal fülével. Gyengült az ellenállása.

– Az biztos, hogy szívesen a fejéhez vágnék néhány dolgot annak a tökkelütött Mr. Hemingwaynek – motyogta, mint valaki, aki a lelki ismeretével küzd.

– Állítsd ki az elismervényt! – rendelkezett Pupák.

– Igenis, főnök!

– Egy pillanat! – mondta Oscar Fritchie. – Várjanak egy kicsit!

– A show-bizniszben nem lehet várni. Ha nem adja át itt rögtön a csekket – figyelmeztette Pupák –, az egész üzletnek annyi. Ide tudja adni?

– Még egyáltalán nem mondtam igent!

Dinty felvillantotta sugárzó mosolyát. Modora fölöttébb anyáskodó lett. Azt a benyomást keltette, hogy ha nem foglalná le a számlaírás, megsimogatná Oscar Fritchie buksiját.

– Gondoljon csak bele, Mr. Fritchie. Ha aláírja ezt a megállapodást, még ma este odamehet Mr. Hemingwayhez, és beolvashat neki.

– Már ágyban van.

– Rángassa ki belőle.

Oscar Fritchie fontolóra vette mindezt. Csábító gondolat volt.

– Gondolom, keményen megdolgoztatja?

– Napi tizenkét órát.

– Borzasztó!

– Szörnyű! – helyeselt Pupák. – A színházban egyáltalán nem kell dolgoznia. Az egész egy kéjutazás. Egy nagy, boldog család vagyunk. Egyébként is! – folytatta Pupák. – Miért állnánk meg ennél az egy darabnál? Annyi mindent színpadra állíthatnánk együtt! Miután ez siker lesz. Mi lehetünk a szakma legjobb producerei. Mindenféle előadás… Kinyissam önnek? – kérdezte Pupák előzékenyen, kezében a csekk-könyvvel, amit szinte észrevétlenül csent ki Oscar Fritchie zsebéből.

– Nem, ki tudom nyitni.

– Itt a tollam, nem disznóláb! Állítsa ki a csekket a nevemre. Cyril Phipps. C-y-r-i-l.

– Mi a keresztneve, Mr. Fritchie? – kérdezte Dinty. – És hogy írja a vezetéknevét?

– Oscar Fritchie. F– R– I– T– C– H– I– E. De még nem döntöttem el!

– Itt a számla – közölte Dinty. – Az áll rajta, hogy tízezer dollárt ad Mr. Phippsnek huszonöt százalékos részesedésért az előadásból. Rendben van?

– Nos… vagyis…

– Teljesen rendben! – vágta rá Pupák. – Jobb nem is lehetne. Nincs más dolga, mint kiállítani a jó öreg csekket, és minden csodás lesz!

– Azt mondja, tegyem meg?

– Nem is kérdés. Nagyszerű darab. Nem túl mélyenszántó, nem is túl felszínes, pont középen szántó. Az egyik pasi lelövi a másikat, a pap és a rabbi összevissza beszélnek, és van egy kertjelenet, ahol bejön Mr. Hemingway … Á! – mondta Pupák, és megragadta a csekket.

– Vigyázzon! – intette Oscar Fritchie. – Még fog!

– Majd megszárítom!

– Nem tudom, jól tettem-e.

– Persze hogy jól tette! Elindult az úton a gazdagsághoz, hírnévhez, és dióhéjban, ahová csak akarja. Óriási siker lesz, édesem, óriási siker!

– Ez az én jó öreg Phippsem! Az a Phipps, akit ismerek! A próféta szólt belőled, drága öreg barátom!

Ezt nem Oscar Fritchie mondta. A hang Mervyn Potterhez tartozott. A tévelygő csillag az ajtóban állt, mindkét kezével támasztva magát.

Nagy változás ment végbe Mervyn Potteren, amióta Pupák utoljára látta, ráadásul pozitív változás. Azelőtt egy magába zuhant, összetört ember volt, aki az idegenlégió legközelebbi toborzóállomását kereste. Most azonban kimondottan boldognak látszott. Széles, osztályfénykép mosolya ittasságról árulkodott, de vidám, jókedvű ittasságról. Még mindig részeg volt, de szerethető részeg. A kebléből lakmározó keselyűk letették a lantot.

– Mérget vehettek rá, hogy óriási siker lesz! – folytatta, meggondolatlanul elengedte az ajtófélfát, és egy székhez

botladozott, amire úgy zúdult le, mint egy zsák brikett. – Azt is megmondom, miért. Mert én leszek a főszereplő, Phipps, öreg haver! Ismét hadba állok, őrmester, ismét hadba állok! Mervyn Potter szolgálatra jelentkezik! – közölte a színész, felállt, tisztelgett, és azonnal vissza is zuhant a székre, mint egy újabb zsák brikett.

– Hogyan?! – kiáltott fel Pupák.

Mervyn Potter, aki időközben szokása szerint frissítő szunyókálásra hunyta le a szemét, most ismét kinyitotta.

– Phipps – mondta –, legutóbbi üdítő beszélgetésünk során, azt hiszem – de javíts ki, ha tévedek –, elmondtam, hogy a menyasszonyom – Hermione, C. Hamilton Brimble, King's Point, Long Island, és Mrs. C. Hamilton Brimble, King's Point, Long Island egyetlen lánya – kirakta a szűrömet.

– Így van.

– Úgy vélem – de javíts ki, ha tévedek –, hogy összetört szívemről is szót ejtettem.

– Így van.

– Rendbejött – közölte Mervyn Potter. – Remekül van. Igen – folytatta –, Hermione szívtelensége átmenetileg felzaklatott kicsit. Úgy tűnt, leáldozott a napom. Véget ért az életem. De képzeld, mi történt! Bementem egy bárba, jó messze ettől a hoteltől, és bedobtam vagy fél tucat felest. Aztán tüzetesen szemügyre vettem az egész ügyet, minden szemszögből kielemeztem. És hirtelen teljesen megváltozott a hangulatom. Felvidultam, és beláttam, hogy így a legjobb. Szó sincs világvégéről, az utolsó pillanatban szabadultam a haláltól, pont mint a történelmi regényekben azok a fickók, akiknek már a nyakára akasztja a hóhér a hurkot, amikor megérkezik egy lovas tajtékzó paripán, és egy írást lobogtat.

Elmerengett kicsit.

– Az biztos, hogy a házasság olyan téma, Phipps – folytatta –, amit minden szempontból szemügyre kell venni. Hirtelen belém nyilallt a felismerés, hogy egy olyan lány, mint Hermione Brimble ragaszkodott volna a divatos esküvőhöz, kórussal, meg minden. Ott lett volna a püspök, sőt, alighanem két püspök, káplánok, nyoszolyólányok, ministránsfiúk, újságírók, fotóriporterek és vagy ezer különböző nemű vendég. És miközben végigvonulnék az oltár felé, ezek a püspökök, káplánok, nyoszolyólányok, újságírók, fotóriporterek és vendégek halálra röhögték volna magukat rajtam, hogy úgy érezzem magam, mint sajt az egérfogóban. Vedd hozzá a sekrestyést, a harangozót, egyházfikat, és ha mindez nem elég, utána jönne még a lakodalom a menyasszony otthonában. Csodálod, ha úgy érzem, hogy megmenekültem? Sápadtan, ám legbelül daloló szívvel tántorogtam ki a bárból, Phipps. Felismertem, szó sincs arról, hogy a Potterek őrangyala elaludt volna őrhelyén, mint gondoltam. Valójában hangyaszorgalommal dolgozott, hogy csakis a javamat nézve megszabadítson attól a végzettől, amelynél szörnyűbbet képzelni se lehet. Aztán ahogy sétáltam az utcán, találkoztam egy kisbabával.

Mervyn Potter elhallgatott, és egész testében összerázkódott.

– Nem tudom, hogy Syracuse összes kisbabája ilyen – folytatta a sztár reszkető hangon –, vagy kimondottan intő jelként küldte őt nekem a sors. A duci babák közé tartozott. Kicsit Boris Karloffra és Winston Churchillre emlékeztetett. Találkozott a tekintetünk, és mintha egy hang a fülembe súgta volna: „Látod, Potter? Ha nem végez az őrangyalod olyan kiváló

munkát, veled is valami ilyesmi történt volna!” Mondhatod, hogy velem ez nem fordulhat elő, de honnan tudod? Nálam sokkal kitűnőbb férfiúk is nemzettek ennél ezerszer rondább porontyokat. A legjobb barátaim némelyike a világ legrondább vízköpőinek atyja, és ki mondhatja biztosra, hogy én megúsznám? Mindenesetre ez az utolsó kételyeimet is elsöpörte afelől, hogy maga a végzet intézkedett nősülési terveim kútba eséséről. Nagy kő esett le a szívemről. Mellkasomat kidüllesztettem. Fürödtem ifjúságom dicsőségében. Elvetettem korábbi ötletemet, hogy csatlakozom az idegenlégióhoz. Helyette úgy döntöttem, visszajövök, és újfent elfoglalom helyem a társulatban. Tehát itt vagyok, Phipps, ide nekem az oroszlánt is! Vállvetve állunk, mint a régi harcostársak, amint már egyszer, azt hiszem, említettem neked. Elvisszük a darabot New Yorkba, és kiszúrjuk a szemüket. Van egy csodálatos ötletem. Tudod, mit csinálunk, Pupák, öreg barátom? A nevetésre fogunk rámenni. Letoljuk a gatyát, és a nézők özönleni fognak. Ez az opusz nem dráma, hanem bohózat! Gondolj csak bele! Ha józan maradok, sose jut eszembe ez az ötlet! Ebből is látszik, milyen csodálatos a világ, igazam van? Csak nem egy üveget látok, nyakkal felém fordulva? – tudakolta Mervyn Potter kíváncsian. – Vagy ez csak egy képzelt üveg, az elme szüleménye?

– Hogy? Ó, igen. Valóban, egy üveg. Pezsgő.

– Jöjj, hadd kapjalak el![18] – mondta Mervyn Potter.

Döbbent csönd telepedett a 726-os szobára. Olyan boldogság csöndje volt ez, mely túlságosan mély ahhoz, semhogy szavakba lehetne önteni.

Oscar Fritchie törte meg végül.

---

[18] Shakespeare: *Macbeth*. Szabó Lőrinc fordítása.

– Mondja, kérhetnék egy autogramot, Mr. Potter? – kérdezte Oscar Fritchie.

18.fejezet

Mivel az *Áldozat* című drámát szeptember végén mutatták be Syracuse-ban, aztán továbbment Albanyba, Worcesterbe és Providence-be, már október végére járt, mire befejezte az első turnét, és elérkezett az, amit filmes körökben úgy neveznek, a darab premierje a Broadwayen. Hogy egészen pontosak legyünk, október huszonhetedike volt.

Amikor Dinty Moore október huszonnyolcadikán reggel belépett a Lehmac Productions irodájába, hirtelen az a képzete támadt, hogy örömharangok konganak mindenütt a világon. Valójában csak a telefon szólt, így hát gyorsan felvette.

– Lehmac Productions – mondta hivatalos hangon. – Neeem, Mr. Phipps még nem jött be. Bizony, óriási sikernek tűnik, ugye…? Óó, nem is tudoooom. Szerintem Mr. Phipps személyesen akarja bemutatni Londonban. Esetleg hívja vissza később. Viszhall! – mondta Dinty, és miután letette, táncra perdült.

Elképzelhető, hogy a telefonálót – bárki is volt – nem lepte meg az *Áldozat* sikere, mert manapság a színház világában nincsenek meglepetések. Harminc éve még előfordulhatott, hogy egy darab csöndben lopakodva járjon körbe a hátországban, és sötét lóként érkezzen New Yorkba, de manapság a Varietynek mindenütt ott vannak a kémei, és a legszerényebb produkció is hétről hétre mérlegre kerül. A köznapok eseményeiből az új színházi bemutató úgy kiválik, mint hószín hattyú hollók közt világít.

A Broadway szakértő polgárainak mindent elárultak az afféle főcímek, mint:

AZ *ÁLDOZAT* CSINOS 15 000-ET
HOZOTT ALBANYBAN

AZ *ÁLDOZAT* SZOLID SIKERE WORCESTERBEN

És a legfontosabb:

AZ *ÁLDOZAT* BEINDULT,
20 RONGYOT KASZÁLT PROVIDENCE-BEN

Híre ment, hogy – hacsak a vidéki diadalok valamiért mégsem ismétlődnek meg a nagyváros emberpróbálóbb körülményei között – az *Áldozat* biztos siker. És így is lett. Megkérdőjelezhetetlenül, kétségtelenül és megmásíthatatlanul – ahogy a szinonimaszótárban olvashatjuk – „beindult".

Az idő rohant. Újabb telefonbeszélgetések következtek. Ketten személyesen tették tiszteletüket, hogy találkozzanak Mr. Phippsszel, és Dinty megígérte, hogy megemlíti látogatásukat, ha a főnök egyáltalán bejön. Végül megérkezett Pupák. Olyan arcot vágott, mint akinek látomásai voltak.

– Hahó, szívem királynője! – mondta halkan.

– Csip-csip maestro – felelte Dinty, mert tudta, mit diktál az illem.

– Mondd csak, idefelé jövet elmentél a színház előtt? – kérdezte Pupák.

– Igen!

– Tényleg sor állt a pénztáraknál?

– Tényleg, angyalkám! Hosszú sor. És mind az icipici kezükben szorongatták a négy dollár nyolcvan centet, az isten áldja meg őket!

Pupák fellélegzett. Ha Dinty is ugyanazt látta, akkor elhiheti.

– El se akartam hinni! Azt hittem, hogy láttam őket, de sehogy se tudtam szabadulni attól a kínzó érzéstől, hogy csak egy szép álmot láttam. Ugye neked is tetszettek?

– Nagyszerű emberek!

– A föld sói. A világon nincs még egy olyan ember, mint aki a pénztár előtt áll, hogy jegyet vegyen egy előadásra, amibe rengeteg pénzt öltél. Gavallérok, nagyúri dámák! Ó, Dinty!

Pupák valósággal megnőtt, mint akinek hatalmas súlyt vettek le a válláról. Voltak pillanatok az elmúlt négy hétben, amikor kétségek gyötörték és a bánat eljegyezte. Leginkább olyankor, ha üzlettársát, Mr. Fritchie-t csúnya pánikroham fogta el, ami elég gyakran előfordult. A szeszélyes, ingatag, határozatlan Oscar Fritchie remekül kijött volna Hamlettel. Úgy tűnt, képtelen a dolgok jó oldalát nézni. Ha azt mondták Oscar Fritchie-nek, hogy minden jegy elkelt, azt felelte: , Jó, de ki jön el holnap este?” Az efféle hozzáállás pedig a legbizakodóbb lelkeket is megtörné.

De most, hogy a Broadwayen az első estén a közönség ilyen kitörő lelkesedéssel fogadta a darabot, és kilencből nyolc kritikus kiválónak minősítette (a kilencedik pedig azt írta, nem is rossz), most, hogy kedves, intelligens színházlátogatók sorai kígyóztak a jegypénztár előtt, alig várva, hogy pénzüket az ablak mögött ülő eladóra tukmálják, Pupák kivirult, mint egy szép virág. Szeme csillogott. Vajszínű haja ragyogott. Hetykén járt, és legalább tíz centivel magasabbnak tűnt a valóságosnál. A

keresztes háborúból több év után hazatérő lovag magabiztosságával szorította karjába Dintyt, forró csókokkal borította felé fordított orcáját, és közölte vele, hogy az összes szemrevaló csibe közül, aki valaha e földre pottyant, ő a legszemrevalóbb.

– Szeretlek, kicsi Dinty.

– De nem annyira, mint én téged!

– Sokkal jobban, mint le engem!

– Kizárt. De ne vitatkozzunk erről. Ugye, milyen csodás, ami történt, Pupák? Felfogtad, hogy gazdagok leszünk?

– Simán.

– A Park Avenue-n fogunk lakni.

– Lesz inasunk.

– Két inasunk. És veszünk egy drága autót.

– Sok drága autót. Mit szólnál egy jachthoz?

– Szerinted eladnák nekünk a *Queen Maryt*?

– Egy próbát megér. De most beszéljünk arról, hogy lesz belőled Mrs. C. Fotheringay-Phipps. Mi legyen az eljárás? Egyenesen az illetékestől szeretném hallani. Mondd csak – tette hozzá Pupák ijedten –, ugye nem akarsz divatos esküvőt kórussal? Tudod, amiről Potter beszélt? Püspökökkel, káplánokkal, nyoszolyólányokkal, kóristafiúkkal, sekrestyéssel meg egyházfival, első és második sírásóval meg minden?

– Dehogyis! A Közeli Kis Templomban[19] szeretnék esküdni.

– Az hol van?

– A Huszonkilencedik utcában.

– Csöndes hely?

– Csak magunk leszünk.

– A lelkészt leszámítva.

---

[19] A Little Church Around The Corner létező templom New Yorkban.

– Sajnos őt nem hagyhatjuk ki.

– Nem, a lelkész jöhet. Esetleg két tanú?

– Gondolom.

– De ennyi?

– Ennyi.

– Akkor legyen a Közeli Kis Templom. Gyere, hozd a kalapod, és menjünk.

Dinty anyásan nézte Pupákot.

– Szegény gyermekem, ez nem így megy. Engedélyt kell szerezned.

– Nem ugorhatjuk át ezeket a formaságokat?

– Sajnos nem. Ha engedély nélkül odaállítasz a templomba, a lelkész a fülednél fogva hajít ki. Egyébként is, dolgoznod kell.

– Dolgozni? Ilyenkor?

– Most van itt az ideje! Rengetegen telefonáltak. A nap hátralévő részében előre kell gondolkoznod, és gyors döntéseket kell hoznod.

– Alighanem igazad van – adta meg magát Pupák. – Igen, szólít a kötelesség.

Leült a forgószékbe, hátradöntötte, lábát feltette az asztalra, a kalapjáért nyúlt, és felvette.

– Szóval – folytatta –, mondjon el mindent, cicuskám, ne hagyjon ki semmit, legyen még oly apróság is, mert nem lehet tudni, milyen fontos lehet a legjelentéktelenebbnek tűnő részlet is. Mi az ábra?

Dinty belenézett a noteszába.

– Ketten vagy hárman is telefonáltak. Az egyikük meg akarja vásárolni a darabot Londonnak. Azt feleltem, hogy valószínűleg személyesen akarod színre vinni Londonban.

– Még szép. Továbbá Párizsban, Berlinben és Moszkvában is.

– Moszkvában nem lehet.

– Akkor Brüsszelben. Ahonnan a csipke való. Brüsszel is éppúgy megteszi. Tovább – rendelkezett, és egymáshoz nyomta ujjai hegyét.

– Két látogatód is volt. Az egyik nem mondta meg a nevét. De nagyon titokzatosan viselkedett, és azt mondta, visszajön.

– Elárulta, mit akar?

– Nem.

Pupák elkomorult. Úgy érezte, muszáj az irodai alkalmazottai körmére néznie.

– Mindig kérdezd meg, mit akar – mondta feddőn. – És előbb hozd be a névjegyét, és kérdezd meg, fogadom-e.

– Igen, uram! Úgy lesz, uram! Köszönöm, hogy emlékeztetett, uram!

Pupák elpirult.

– Elvetettem a sulykot?

– El bizony.

– Sajnálom. Próbálok uralkodni magamon, de sajnos kezd a dolog a fejembe szállni. Azon kapom magam, hogy kidüllesztem a mellkasomat, letolom az embereket a járdáról, és erős késztetést érzek, hogy beugorjak Lee Shubert[20] irodájába, és „Lee”-nek szólítsam. Néha rángass vissza a földre, rendben? Ha látod, hogy megint rám tör, csak mondd azt: „Hahó!”

– Úgy lesz.

– Hahó! Ilyen határozottan!

– Oké, professzor!

Pupák elgondolkozott.

---

[20] Lee Shubert befolyásos amerikai színháztulajdonos és producer volt.

– Na de az ördögbe is! – mondta, mert úgy érezte, megfosztják attól, ami jár neki. – Csoda, ha valaki kicsit elszáll, és fennhordja az orrát ekkora siker után? Láttad a kritikákat?

– Kívülről tudom mindet. Csodálatosak!

– Na és a *Times*? – kérdezte Pupák bizonytalanul.

– Az se volt rossz.

– Nem volt rossz, de… Nem tetszett, amikor azt írták, hogy a bordélyjelenetnél rezeg a léc. – Pupák szigorú tekintetet öltött. – Azt hiszem, a következő darabomra nem jöhet el a *Times*. Majd én megmutatom nekik!

– Hahó!

– Persze, hahó. Látod, milyen váratlanul tör rám? Mint egy agyvérzés. Egész jól vagyok, de hirtelen bingó, a fejem feldagad, mint egy mérgezett kiskutyáé. Orvoshoz kell mennem. Ki volt a másik csóka?

– Milyen csóka?

– A másik csóka, aki meglátogatta Phippset. Azt mondtad, ketten voltak.

– Á, igen. A volt főnököd, Mr. Anderson.

Pupák elcsodálkozott.

– J. G. Anderson? Ez biztos?

– Ő legalábbis azt mondta.

– A nemjóját!

– Azt mondta, fontos kérdésben szeretne beszélni veled.

– Tényleg? Tudod, mi történhetett? Nyilván felugrott New Yorkba, tegnap megnézte az előadást, elolvasta az újságokat, látta, hogy sikerem van, és újra megpróbálja eladni nekem a hoteljét. A Bessemert, Ohióban. Álmodjon csak!

– Miért? Miért nem veszed meg a hotelt?

Pupák gúnyosan felkacagott.

– Én? Minek nekem egy hotel? Ha Lee Shubert ugrana be, hogy eladja nekem néhány színházát, az más tészta. De egy hotelt!

– Hahó!

– Szó sincs róla! A hahónak ehhez semmi köze. Hogy vezessek szállodát Ohióban, amikor benne vagyok a jóban?

– Szállj ki a jóból.

Pupák elképedt. El se akarta hinni, hogy jól hallotta.

– Mi? Hagyjam ott a show-bizniszt most, amikor enyém a világ?

– De ez annyira bizonytalan, kicsim. Ma fent, holnap lent. Az *Áldozat* nagy siker, de lehet, hogy a következő csúfosan megbukik. És az azt követő, meg az azutáni. Egy hotel az más. Az stabil. Szívesen vezetnék veled egy hotelt, és tudom, hogy boldog lennék Bessemerben. Torkig vagyok a Broadwayjel!

Pupák megint csak nem hitt a fülének.

– Torkig vagy a Broadwayjel?

– Torkig vagyok vele. Ó, Pupák…

Elhallgatott. Nyílt az ajtó, és Oscar Fritchie lépett be.

Kívülről ugyanúgy nézett ki Oscar Fritchie, mint bármikor, tehát sehogy, de az első szavaiból világossá vált, hogy belül csupa ideg.

– Mondják, mit csinál az a rengeteg ember a színház előtt? – kérdezte izgatottan, átugorva az olyan formaságokat, mint a köszönés. – Most jöttem el a színház előtt, és egy csomó ember tülekedett az előtérben.

Pupák hátrabillentette a kalapját, és felkacagott. Ezek a zöldfülűek!

– Jegyeket vásárolnak.

– Jegyeket?

– Egen.

– Mármint az előadásra? De miért?

– Óriási siker.

– Ki mondta?

– Mindenki. Nem olvasta a kritikákat?

– Milyen kritikákat?

– Az előadásról. Az újságokban.

– Nem mertem elolvasni az újságokat.

– Dinty, nálad vannak az újságok?

– Nincsenek. Menjek, és vegyem meg őket?

– Légy szíves, méghozzá gyorsan.

– Megyek – mondta Dinty. – Később, ha akad egy perce, Mr. Shubert, folytatnám azt, amiről azelőtt beszéltem, hogy megzavartak minket. Rengeteg mondanivalóm lenne egy bizonyos témáról.

Oscar Fritchie izgatottan várta, hogy becsukódjon az ajtó, aztán Pupákhoz fordult.

– De most őszintén – suttogta rekedten –, hogy állnak a dolgok?

– A világtörténelem egyik legnagyobb sikere.

– Ugyan! – mondta Oscar Fritchie. – Már kiment. Velem őszinte lehet.

– Egymásnak adják a telefont a lelkes jelentkezők, akik be akarják mutatni a darabot Londonban és mindenfelé.

Oscar Fritchie összerezzent.

– Mennyit kapott?

– Nem adtam el.

– Hogyan?

– Még szép, hogy nem! Még hogy eladni, ostobaság! Mi az ördögért akarnám eladni?

Oscar Fritchie szánalmasan belekapaszkodott üzlettársa zakóujjába. Rendkívül izgatott volt. Úgy hebegett, mint az a birka, amelyre olyannyira hasonlított.

– Nézze. Ha bármi pénzt kaphatunk, használjuk ki. Hogy… Tudja… kétségeim vannak.

Pupák kinevette Fritchie aggodalmát.

– Majd ha színpadra állítunk még néhány darabot, belejön.

– Ön szerint ezt kell tennünk?

– Ez csak természetes! Ez nem a vég, hanem a kezdet. Kezdetnek egy musicalben gondolkozom, tíz komikussal és száz gyönyörű lánnyal.

Oscar Fritchie a kalapjáért nyúlt.

– Azt hiszem, jobb, ha kiszállok.

– Kiszáll a cégből? Rendicsek. Egyedül is boldogulok.

– Megvenné a részem?

– Mint a pinty.

– Ó? – Oscar Fritchie letette a kalapját. – Akkor… nos… nem is tudom.

Az ember szinte látta Hamletet, amint hátba ütögeti, és azt mondja neki, megérti, mit érez.

– Tudja, mit csinálok, virágszálam? – kérdezte Pupák, megbillentve a kalapját. – Megkeresem az ország összes jó színdarabíróját, leszerződtetem őket, azután pedig felvásárolom az összes külföldi darabot is. Hiányt teremtek, ahogy mondani szokás.

Oscar Fritchie ádámcsutkája fel s alá ugrált.

– Tényleg?

– És ha megvan az összes darab, rátérek a színházakra.

– A színházakra?

– Egen.

– Felvásárol egy csomó színházat?

– Valahol elő kell adni a darabokat.

Oscar Fritchie ádámcsutkája ismét galoppozni kezdett.

– De ide figyeljen! Mi lesz, ha közbejön valami? Mi lesz, ha valahol hiba csúszik a tervekbe?

– Hogy csúszhatna?

– Nem lehet tudni.

– Kizárt. Eláruljam a show-biznisz titkát? Add meg a népnek, amire vágyik!

– De honnan tudja, mire vágyik?

– Mindig ugyanarra.

– Az én tapasztalatom az – ingatta a fejét kétkedve Oscar Fritchie hogy meggondolják magukat.

Dinty jött vissza a lapokkal a hóna alatt, a kezében pedig egy névjegykártyát tartott.

– Hahó! – mondta, alighogy belépett.

Pupák hangyányit bűnbánóan nézett rá.

– Miért hahóztál?

– Lefogadom, hogy szükség volt rá, amíg távol voltam.

Ez annyira igaz volt, hogy Pupák gyorsan témát váltott.

– Látom, egy névjeggyel gazdagodtál – mondta meglehetősen kimérten. – Talán vár valaki odakint?

– Igen.

Pupák főnökösen intett Oscarnak.

– Látja? Nincs egy percem se, mindig jön valami buzgómócsing, hogy üzletet kínáljon. Ki az?

– A két csóka egyike.

– Két csóka? Á, igen. Arra a két csókára gondolsz, aki itt járt, ugye?

– Így van. Ez az első csóka. Amelyik nem árulta el a nevét, és azt mondta, visszajön.

– Nem tudom, miért – jegyezte meg Oscar Fritchie, akin a Parkinson-kór kezdeti tünetei jelentkeztek –, de úgy érzem, hogy ez rosszat jelent!

Pupák a névjegyre pillantott. Semmit nem mondott neki.

– A szóban forgó úriember vadidegen számomra. Szavamra, bejártam a fél világot, de sose hallottam még J. Bromley Lippincottról.

– Ügyvéd – mondta Oscar Fritchie, aki átlesett Pupák válla fölött. – Ez az, ami nem tetszik. Hogy ügyvéd.

– Megmondta, mit akar?

– Egy szót se szólt. Néma, mint a sír.

– Biztos valami ajánlatot akar tenni.

Oscar Fritchie a fejét rázta.

– Egy ügyvéd soha. Ők nem ajánlgatnak. Talán valami korábbi disznósága, hm? – tette hozzá segítőkészen.

Pupákból előbújt a gyakorlatias vállalatvezető.

– Öt percet tudok szánni rá, hogy előadja a mondókáját. Küldd be, szívem csücske.

– Igen, uram-parancsolóm!

Oscar Fritchie most már reszketett, mint a nyárfalevél.

– Tudják, mi lehet? – kérdezte. – Rossz színházban mutattuk be a darabot.

Mielőtt Pupák reagálhatott volna erre a kellemetlen gondolatra, Dinty visszatért, és bekísérte a vendéget. Amint Pupák meglátta, tudta, hogy nem átlagos vendégről van szó.

Olyan vendég volt, aki egy új korszak kezdetét jelenti.

19. fejezet

J. Bromley Lippincott magas, sötét hajú, holtsápadt ember volt. Hatvan körülinek látszott – alighanem már tízéves kora óta. Mint oly sok ügyvéd, ő is olyan ember benyomását keltette, aki annyi mindent látott az élet sötét oldalából, hogy már mindenkire, akivel csak találkozott, gyanakvással nézett. Az ijesztő szó írja le jól J. Bromleyt és a „vészjósló” a degeszre tömött aktatáskát, amit úgy hordozott magával, mint katona a pajzsát. Ahhoz kicsi volt ugyan, hogy hullát rejtsen, hacsak nem egy liliputiét, de elég nagy, hogy elférjenek benne fél New York legféltettebb titkai. A nyugtalan szemlélő már-már látta maga előtt, amint hirtelen különböző dokumentumok ugranak elő a mélyéről, amelyek bebizonyítják róla, a nyugtalan szemlélőről, hogy jogszerűen megfosztották minden járandóságáról, vagyontárgyától, ingóságától, vagy valami hasonló. Pont ilyen aktatáska volt.

Mr. Lippincott úgy fektette a táskát az asztalra, mint a Fekete Kéz végrehajtója, aki épp egy bombát ellenőriz egy étterem ruhatárában. Egy pillanatig csak állt Pupák és Oscar előtt, hagyta, hogy tekintete mélyen beléjük ivódjon. Akárcsak Coleridge vén tengerésze, fénylő szemével fogta meg őket.

– Jó napot – köszönt.

Egyszerű szavak, de ahogy kimondta őket, olyannyira emlékeztetett egy detektívre, aki a bűnügyi történet utolsó fejezetében leleplezi a gyilkost, hogy Oscar Fritchie, aki elkerekedett, rémült szemekkel nézte, rángatózni kezdett, mint

aki lepihent egy villamosszékre, és valami tréfamester ráadta az áramot. Nyilvánvaló volt, hogy Oscar Fritchie a legrosszabbtól tart.

Pupák sem érezte magát olyan közömbösnek és lazának, mint szerette volna. Volt valami megmagyarázhatatlan ebben az alakban, amitói megfagyott a vér az ember ereiben. Az Egyesült Államok ezekben az időkben alighanem tele volt J. Bromey Lippincott gyerekkori pajtásaival vagy régi cimboráival, akik vele együtt jártak a jogra, brancsbeliként tekintettek rá, a társadalom jeles tagjaként kezelték, de Pupák nem tartozott közéjük. Ő kifejezetten allergiás volt Mr. Lippincottra. Amikor belepillantott Mr. Lippincott halványszürke szemébe, hirtelen megértette, mire gondolt Cigány Sybil, amikor azt mondta, hogy bajba kerül egy sötét hajú férfi miatt.

– Beszélni óhajtott velem? – kérdezte Pupák a nyakkendőjét igazgatva, és J. Bromey Lippincott gyors, rövid, metsző, kellemetlen pillantást vetett rá.

– Melyikük Mr. Cyril Phipps? – kérdezte rideg hangon.

– Ő! – vágta rá Oscar Fritchie megkönnyebbülten. Először gondolt arra, hogy talán a boldogság kék madara is a jelenlévők közt lehet.

De nem örülhetett sokáig.

– Ön pedig Mr. Oscar Fritchie? – csapott le a látogató.

Vége volt a dalnak.

– Igen – felelte Oscar, Istennek ajánlva lelkét. Semmi sem menthette meg immár.

– Á! – állapította meg Mr. Lippincott, és rövid időre elhallgatott. Alighanem egy visszahelyezési eljáráson járt az esze, vagy valami hasonlón. Azután szeme az aktatáskájára

tévedt, és erről eszébe jutott, hogy fontos ügyben jött. Tovább beszélt tehát ugyanazon a rideg hangon, amiről Pupáknak a londoni bankja igazgatója jutott eszébe, aki ugyanilyen hangon közölte vele, hogy a fennálló körülmények között nehézségekbe ütközik – sőt, lehetetlen – biztosítani számára a kért hitelt.

– Már kerestem önöket, és megüzentem, hogy visszatérek.

– Egen? Bárcsak tudtam volna! – nyafogott Oscar.

– Megkapták a névjegyemet?

Miután a tagadásnak nem volt értelme, Pupák beismerte, hogy megkapta a névjegyét.

– A nevem Lippincott.

– Tudom, méghozzá J. Bromley.

– A Lippincott, Lippincott, Cohn, Mandelbaum és Lippincott irodától.

– Ügyvéd, ugye?

Ezt Oscar Fritchie kérdezte. Próbált könnyed, barátkozó hangot megütni. Oscar Firthcie mindig is azt az elvet vallotta, hogy a legjobb szívélyes légkört teremteni.

– Jogtanácsos – javította ki Mr. Lippincott rideg komolysággal. – Megengedik...? – kérdezte, és egy mozdulattal jelezte, hogy használatba venné az asztalt.

– Ó, parancsoljon – felelte Pupák, elnyomva azt az erős késztetést, hogy kirohanjon a szobából, és meg se álljon Új-Skóciáig.

Mr. Lippincott gyűlöletes, őrjítő lassúsággal az asztalhoz lépett, felemelte áz aktatáskát, és olyan szeretettel ölelte magához, mint anya az elsőszülöttjét. Kinyitotta, és elővett belőle egy halom iratot. Az iratköteget az asztalra tette, és közben mohó pillantást vetett Pupákra és Oscarra. Kivett egy második köteget is, az első mellé helyezte, majd ismét Pupákra

és Oscarra pillantott. Egy harmadik köteg és egy harmadik pillantás után úgy tűnt, végzett a formaságokkal. Levette a szemüvegét, elővett egy másikat, az orrára helyezte, megköszörülte a torkát, felvette az egyik dokumentumot, és széthajtotta. Fénysugár tört be az ablakon keresztül. A jogtanácsos fagyosan nézett rá, mintha csak figyelmeztetné, hogy ne packázzon vele.

– Uraim – szólalt meg, és nyilvánvaló volt, hogy ha van valami, amit nem kerülget tovább, az a forró kása.

Szeretettel megütögette az aktatáskáját, mert nagyon a szívéhez nőtt, és ismét megköszörülte a torkát.

– Önök – kezdte – a Lehmac Productions tulajdonosai, székhelye New York állam, New York város, Broadway, hatvannyolcas szám?

Hatásszünetet tartott, aztán, mintha a szavai olyan halálos bizonyítékot tartalmaznának, amely egyszer s mindenkorra lerántja a leplet az előtte állókról, hozzátette:

– Egy New York-i vállalkozás.

Oscar Fritchie, akinek halványan rémlettek a filmek, amiket a syracuse-i mozikban látott, gyászosan felemelte a jobb kezét.

– Bevallom. De a nagyobb része az övé! – tette hozzá bizakodva.

Mr. Lippincott még nem lőtte el minden munícióját. Folytatta.

– A szóban forgó vállalkozás állított színpadra egy drámai alkotást – más néven színdarabot –, melynek címe *Áldozat*.

– Egen – mondta Pupák értetlenül, de szolgálatkészen. – Tegnap volt a bemutató. A Broadhurstben.

Mr. Lippincott ismét megköszörülte a torkát. Az aktatáskából – amelyből, Pupák úgy érezte, bármi előkerülhet –

kivett egy magazint. A címlapon látható színes kép egy fekete maszkot és kifogástalan szmokingot viselő úriembert ábrázolt. Épp kést döfött egy hölgybe, aki csupán némi fehérneműt és vért viselt.

– Az úr ezerkilencszázhuszadik évének novemberében – folytatta Lippincott – megjelent ebben az újságban, a New York államban New York Cityben kiadott *Peppy Tales*ben, egy fikciós műalkotás – ha úgy tetszik, kisregény. Címe: *Egy férfi becsülete*, szerzője az ügyfelem, Mr. Rodney Rich, a massachusettsi Worcesterből.

Ismét elhallgatott. Halálos csönd volt éz, mint egy lecsapni készülő kobráé.

– És amint azt annak rendje s módja szerint bizonyítani fogjuk a bíróságon…

Oscar Fritchie nagyot szökkent.

– A bíróságon?

– A bíróságon.

– Akkor jól hallottam – mondta Oscar Fritchie.

Mr. Lippincott folytatta beszámolóját hízelgően figyelmes hallgatósága előtt. A bárd ősz volt, fehér galamb, de tudta a dolgát.

– És amint azt annak rendje s módja szerint bizonyítani fogjuk a bíróságon, a szóban forgó kisregény szolgált egy drámai alkotás – vagy színdarab – alapjául, melynek szerzője Haley Thompson, aki időközben elhalálozott.

– Vagyis meghalt – magyarázta Pupák Oscar Fritchienek. Elég régóta ismerte már ahhoz, hogy tudja, a két szótagnál hosszabb szavak megzavarják.

– Ezek után, mint azt bizonyítani fogjuk, Joseph Lehman – és társa, John McClure – a darabot megvásárolta, avagy

elidegenítette – a Lehmac Productions nevében, Broadway, ezernégyszázhatvannyolc, New York állam, New York város –, és színpadra is állította.

Mr. Lippincott ismét elhallgatott. Szigorú modorát leheletnyi szomorúság árnyalta. Mint aki minden galádság ellen felvértezte magát, és nem könnyű őt megbotránkoztatni, de most valami olyan vérlázító dologgal találta szemben magát, amitől mindenki undorodik, aki csak hisz az ember isteni származásában, és alig talál szavakat, hogy folytassa. Hozzanak elé bár dupla lakbért, mondta talán magában, és beletörődik. Lehet, hogy nem fog tetszeni neki, de képes belátni, hogy az emberi természet ily gyarló. Ugyanezt mondaná, ha árvákat kéne kilakoltatnia.

De ez! Irgalom atyja!

Nagy nehezen erőt vett magán, hogy folytassa az émelyítő feladatot.

– Meg fogjuk mutatni – mondta, majd egy pillanatra elhallgatott és a táskáját vizsgálta, mintha arra számítana, hogy kisnyúl ugrik elő belőle –, hogy nevezett drámai alkotás – vagy színdarab – száznegyvenhat ponton egyezik az említett kisregénnyel.

Pupák balett-táncosokat megszégyenítve szökkent fel.

– SzáznegyvenHAT?

– Száznegyvenhat. Mi több, az említett színdarabban nem kevesebb mint hét szereplő rendelkezik ugyanazzal a névvel, mint az említett kisregényben.

– Ó, a csudába is! Figyeljen…

– Egy pillanat! – Mr. Lippincott túltette magát szomorúságán. Ismét rideg és baljós önmaga lett. – Ügyfelem, Mr. Rodney Rich semmiféle fizetséget nem kapott ebből a

darabból, mi több, engedélyt sem kértek tőle. Röviden, ez közönséges plágium, méghozzá a legfelháborítóbb, amivel csak pályafutásom során találkoztam – közölte Mr. Lippincott, majd hirtelen elhallgatott, mert a környezete hatására majdnem azt mondta, „Oltári plágium, édesem, oltári plágium!”

Pupák Oscarra nézett. Oscar Pupákra nézett. Egyiküknek sem nyújtott nagy vigaszt, amit látott.

– De… De… De… – hebegte Oscar.

– Na de figyeljen már, drága biztos úr! – szólt Pupák. – Erről mi nem is tudtunk, az ördögbe is! Úgy értem, én Mr. Lehmantól vettem, aztán pedig Mr. Fritchie is kivágott egy szeletet. Nem is álmodtunk róla, hogy sumáksági van a dologban.

– Talán nem. Nem feltételezek önökről semmi szándékosságot. Ám sajnálatos módon…

– Ez nem hangzik jól – nyafogott közbe Oscar.

– Sajnálatos módon azonban az ügyfelem nem lehet tekintettel erre. Az alkotását színpadra alkalmazták az engedélye nélkül. Érthető, hogy most jóvátételt követel.

– Mit követel? – kérdezte Oscar.

– Pénzt – magyarázta Pupák.

Mr. Lippincott, aki úgy tűnt, mostanra lemondott minden reményről, hogy kisnyúl ugorjék elő a táskájából, egyesével visszarakta belé az iratkötegeket, és visszapattintotta a csatját. A nagy csöndben a kattanás olyan volt, mintha bomba robbant volna, megölve hat embert.

– Feltett szándékom volt önök elé tárni a tényeket, mielőtt perre vinnénk, hogy lehetőséget nyújtsak, ha óhajtják, bíróságon kívül rendezni az ügyet.

– Úgy érti, megegyezni?

– Pontosan. Íme az ajánlat, amelynek megtételére felhatalmazást kaptam. Ügyfelem beéri az említett színdarab eddigi és jövőbeni nyereségeinek hatvanhat és kétharmad százalékával, és ebben az esetben engedélyezi a műsoron tartását. Amennyiben nem kapná meg a hatvanhat és kétharmad százalékot…

– Az jó sok pénz! – állapította meg Oscar, akinek ma reggel vágott az esze. Legalábbis Oscar Fritchie-hez képest.

– …tiltó végzésért folyamodik, és azonnal leállíttatja a darabot.

Pupák hangosan felkiáltott.

– Leállíttatja?

– Leállíttatja.

– Le? – kérdezte Oscar.

– Le – felelte J. Bromley Lippincott.

Hangos nyelés törte meg a fenti szavakat követő mélységes csöndet. Oscar Fritchie-től származott. Az ajtó felé botladozott. Szarukeretes szemüvegén át csak halálhörgést, siralmat látott. Bár zöldfülű volt még színházi ügyekben, de annyit azért ő is tudott a színjátszás világáról, hogy ha pénzt fektetsz egy darabba, és valaki leállíttatja, nem reménykedhetsz jelentős megtérülésben a befektetésed után.

Bár alapjában véve önmegtartóztató életet élt, érezte, hogy most nagy szüksége van egy italra, jó erősre, méghozzá azonnal.

– Figyeljen – fordult Pupákhoz halk, síri hangon. – A legnagyobb része a magáé, igaz? Én nem nagyon értek a joghoz. Csináljon valamit. Én megyek, megnézem, áll-e még a színház.

Távozott a helyiségből, és csönd telepedett a Lehmac Production Incorporated irodájára a New York állambeli New York városban lévő Broadway ezernégyszázhatvannyolcban

(New York-i vállalkozás). Pupák megszólalni sem bírt, Mr. Lippincott pedig, miután munkáját elvégezte, megpihent, mint egy hóhér valamelyik közelkeleti udvarban, aki szusszan egyet, miután megfojtott néhány háremhölgyet a selyemzsinórral. Kinyitotta az aktatáskáját, ismét várt, mintha még egy utolsó esélyt adna a kisnyúlnak, aztán benyúlt, előhúzott egy szelet mogyorós csokoládét, amit majszolni kezdett, megemlítve, hogy keveset reggelizett.

Pupák Dintyhez fordult. A lány egész idő alatt a vízautomata mellett állt, és rémülten szemlélte az előtte kibontakozó tragédiát. Pupák érezte, ha bármit lehet még tenni, Dintynek kell utat mutatnia.

– Szerinted mit tegyünk, Dinty?

Dinty közelebb lépett. Az arca sápadt volt, a szeme kerek. Úgy nézett J. Bromley Lippincottra, mintha az emberi érzés bizonyítékát keresné gránitkeménységű vonásai mögött. De Mr. Lippincott, jóllehet, úgy tűnt, ízlik neki a mogyorós csokoládé, ugyanaz a végzetszerű, megközelíthetetlen alak maradt, akinek meg sem kellett szólalnia, puszta tekintetével száműzött minden napfényt erről a szép reggelről.

– Mr. Phippsnek azonnal választ kell adnia?

J. Bromley Lippincott elfogyasztotta a mogyorós csokoládét, és ujjait kényesen letörölte a zsebkendőjével.

– Attól tartok, igen.

– De az ördögbe, nem volt időm…

– Legalább átbeszélhetjük? – kérdezte Dinty.

Mr. Lippincott levette olvasószemüvegét, elővette a távollátót, megtörölte, feltette, és alaposan szemügyre vette Dintyt, mintha valami jogi rejtélyt vizsgálna.

– Ez az ifjú hölgy a tanácsadója?

– Egen.

– Hm – mondta Mr. Lippincott, és ismét szemügyre vette. Talán az anyjára emlékeztette lánykorában. Vagy hasonlított egy üde szépségre, akire a jogtanácsos szemet vetett ifjúként. Bárhogy is, de megenyhült. Ami persze annyit jelent, hogy immár nem úgy nézett ki, mint az Első gyilkos, hanem csupán, mint a Második gyilkos.

– Legjobb esetben is – mondta – csupán rövid időt adhatok.

– Az is több a semminél.

– Legyen, mondjuk, fél óra?

– Legyen? – kérdezte Pupák.

– Legyen – adta meg magát Dinty.

– Rendben. Visszajövök a válaszukért fél óra, avagy harminc perc múlva – tette hozzá Mr. Lippincott a gyengébbek kedvéért.

Fogta az aktatáskáját, lenyalt egy csokimorzsát a szája sarkából, és távozott.

20. fejezet

Jóllehet, a szoba vitathatatlanul sokkal vidámabb hely volt J. Bromley Lippincott nélkül, mint amikor megtelt J. Bromley Lippincottal, Pupák viselkedésében semmi sem utalt arra, hogy az ügyvéd távozása után akár a legkisebb mértékben is felderült volna a kedve. Mr. Lippincott jelenlétében, különösen a beszélgetés vége felé, hősünk úgy nézett ki, mint egy többnapos vízi hulla, és úgy is maradt.

Elődjeihez hasonlóan – akik ugyanebben az irodában értesültek róla, hogy ha valami nem a tervek szerint alakult – ő is bánatosan a vízautomatához sétált, és megtöltött egy papírpoharat. Csak azután szólalt meg, miután kiürítette poharát, feltűnően hasonlóan ahhoz, ahogy Szókratész itta meg a gyilkos bürököt.

– Nem vesszük meg a *Queen Mary*t – mondta.

– Ó, Pupák!

– És még valami. Nem költözünk a Park Avenue-ra. Az autókat is elfelejthetjük. És a két inas, akikről beszéltünk, jobb, ha felkötik a harisnyájukat, és más állás után néznek. Igen, tudom – mondta szórakozottan, amikor Dinty átölelte a nyakát és megcsókolta. – Nagyon kedves tőled, öreglány, és nagyra értékelem a kitüntetett figyelmet, de nincs az a csóközön és női együttérzés, ami megváltoztathatja azt az égbe kiáltó tényt, hogy immár harmadszor is nyakig vagyok a szószban. És épp, amikor minden olyan gusztán alakult, az ördögbe!

– Még nem szabad elcsüggedned.

Pupák sötét pillantást vetett rá.

– Azt mondtad, „még”? Tényleg a „még” szócskát alkalmaztad volna?

– Hátha téved.

– Ezek a fickók sose tévednek.

– Meg se nézted a bizonyítékait.

Pupák megborzongott.

– Nem bírtam rájuk nézni. Nem, biztosra ment. Ha ő azt mondja, hogy a nevezett színházi alkotás – vagy darab – száznegyvenhat ponton megegyezik az említett kisregénnyel, az ingedet teheted rá, hogy pontosan száznegyvenhat olyan pont található, ahol megegyezik, és hogy ügyfele, Mr. Rodney Roch a massachusettsi Worcesterből fel fogja markolni a hatvanhat és kétharmad százalékot a nevezett darab minden hasznából, ahogy mondta. Hatvanhat és kétharmad százalék! Pedig milyen nagy dolgokat akartam véghezvinni!

– Úgy is lesz!

Pupák a fejét rázta. Oscar Fritchie sem lehetett volna csüggedtebb.

– Kizárt. Már látom, hogy én nem olyan csóka vagyok. Vannak csókák, akik nagy dolgokat visznek végbe, és vannak, akik nem. Én azok közé tartozom, akik nem. Nincs meg hozzá az eszem. Kevés a szürke agysejtem. Emlékszem, egyszer azt mondta nekem Theodore bácsikám, amikor merő jóindulatból eltörtem a tajtékpipáját, mert meg akartam szabadítani a családot a könyvtárszobában pimaszkodó légytől, azt mondta, annyi eszem van, mint a falu bolondjának. Némileg zaklatott volt ekkor, mert nagyon szerette azt a pipát, mindennap órákon át szívta, hogy szép, patinás színe legyen, és azt hittem, csak jogos haragját vezeti le a megjegyzésével, de belátom, hogy

igaza volt. Sőt, még elnéző volt velem. Mihaszna vagyok. Reménytelen. A jó öreg Pupák, a falu bolondja.

– Én szeretem a bolondokat.

Pupák meghökkent.

– Azt ne mondd, hogy még mindig hozzám akarsz jönni!

– Szerezd be az engedélyt, és csak figyelj!

Az éjre, mely úgy hullott Pupák fölé, mint földtekére zord pokol[21], némi fénysugár vetült. Mosolyogni éppen nem mosolygott, mert hosszú időbe telik, mire ismét képes lesz mosolyogni, de rosszkedve tele némileg enyhült. Már-már szenvedélyesen csókolta meg Dintyt.

Ám ekkor visszatért a csüggedés. Nagy sóhajjal engedte el a lányt.

– Fogalmad sincs, mire vállalkozol. Szép kis kenyérkereső leszek a jelen körülmények között! Egy szeletet se tudnék megkeresni, nemhogy biztosítsam azt az életszínvonalat, amit megszoktál.

– Egyszobás lakást az Astoriában?

– A bevételeimből egy szoba se telik.

– Szerezhetsz állást.

– Nem hiszem. A Phippseket nehéz elhelyezni.

– Ezelőtt is volt munkád.

– Igaz. Recepciós voltam J. G. Andersonnál. De azt a posztot sem az érdemeimért kaptam, hanem protekcióval. Theodore bácsikám, aki sziámi macskákat tenyészt, New Yorkban járt. Tudniillik, minden évben felkereste egyszer néhai nagyapámat. Megtudta, hogy a sziámimacska-tenyésztők épp az ohióí Bessemerben dzsemboriznak, ezért úgy döntött, csatlakozik hozzájuk. Pont J. G. Andersonnál szállt meg.

---

[21] Részlet William Emest Henley *Invictus* c. verséből, Kálnoky László fordítása.

Összeismerkedtek, barátok lettek, és a bácsi, újsütetű barátságukat kihasználva, rásózott, mint már mondtam, recepciós minőségben. S lőn reggel, és J. G. Anderson, ahogy Potter mondaná, lapátra tett.

– Nem venne vissza?

Pupák halkan, erőtlenül felnevetett. Nem hitte, hogy valaha képes lesz még nevetni, még ha csak halkan és erőtlenül is, de ez a naiv kérdés mégis kihozta belőle.

– Ha jól olvastam a szeméből, amikor elváltunk egymástól, nem. De az ördögbe is, ne vesztegessük az időt arra, hogy állásokról csevegünk! El kell döntenünk, mit mondjunk J. Bromley Lippincottnak. Mindjárt itt lesz, és mohón várja, mi az eredmény. Mondanunk kell valamit.

– Mi lenne, ha megadnád, amit kér? – vetette fel Dinty.

– Nekünk alig maradna valami.

– Ez igaz.

– A harminchárom és egyharmad százalék fele Oscarnak és nekem. – Pupák lázasan rótta a szobát. – Borzasztóan bánt, hogy Oscart is belerángattam. Ott volt szegénykém boldogan, jó állással, a pénze biztonságban a párnacihában, én pedig jöttem és… Te jó ég! – kiáltott fel Pupák, mivel egy ököl koppant az ajtón. – Csak nem J. Bromley jött vissza máris?

– Szabad! – mondta Dinty. – Biztos nem ő az. Még van vagy húsz percünk a visszatéréséig. Talán… Ó, helló, Mr. Potter!

– Ó, hahó – köszönt Pupák.

Bár a parti, amit a színész tiszteletére szerveztek a barátai, csak reggel hat körül ért véget, Mervyn Potter tökéletesen kisimultnak és üdének tűnt. Nem volt karikás a szeme, és szokásos ereje sem hagyta el. Feltehetően azon szerencsések közé tartozott, akik kevés alvással is beérik. Ha mégis kritizálni

akarnánk valamit a megjelenésén, szóvá lehetne tenni, hogy bár már javában délelőtt volt, csaknem ebédidő, ő még mindig fehér csokornyakkendőt és frakkot viselt, jóllehet, hagyományosan ezen ruhadarabokat vacsoraidőre tartogatják. A furcsaságok sorát szaporította az a körülmény is, hogy valaki rúzzsal Potter ingmellére írta: „Ó, baby!”

De Mervyn Potter sosem adott olyan semmiségekre, mint az öltözködés. Ha valaki megkérdezi, azt felelte volna, csak a lélek számít.

– Az a fontos, hogy a lélek tökéletes formában legyen – mondaná –, a külső burok gondoskodik önmagáról.

Rámosolygott öreg barátjára, Pupákra, és ifjú barátjára, Dintyre, és megkérdezte, olvasták-e a kritikákat.

– Hatalmas diadal! – mondta Mervyn Potter. – Minden érintettet agyondicsértek! Legalább egy évig színen maradunk. De nem csak azért jöttem, hogy ezt közöljem, bár kétségtelenül nagy elégtétel. Ám most követként jelentem meg itt, Phipps, öreg barátom. Ha nem bánod, leülök. Használhatja bárki a nagy fehér főnökön kívül ezt a forgószéket? Hajíts ki, ha megsérteném a szabályokat!

Helyet foglalt az asztalnál, és ismét felrakta a lábát.

– Bizony – folytatta –, teljhatalmú meghatalmazott vagyok. Afféle követ. Megkértek, hogy beszéljek meg veled egy nagyon fontos ügyet. Ma reggel, midőn épp a szobám padlóján hevertem a Lambsben, és édesdeden aludtam – magyarázta Mervyn Potter –, hirtelen felcsörögtek odalentről, és közölték, hogy látogatóm van. „Fojtsa meg a puszta kezével!” mondtam. Sajnálkozásukat fejezték ki, amiért ezt nem áll módjukban megtenni. „Akkor küldjék fel azt a pokolfattyát” közöltem, és felküldték a pokolfattyát. Na, és mit gondolsz, ki volt ez a

pokolfattya? Nem más, mint régi cimboránk, J. G. Anderson, a skeewassetti Andersonok közül. Miután túlestünk az ilyenkor szokásos formaságokon, könyörgött, hogy beszéljelek rá: vásárold meg a hoteljét. Ha jól értem, egy korábbi megbeszélésetek során nem tudtál felnőni a feladathoz, de most, hogy ekkora sikert értél el, és hetente milliókat keresel, úgy érzi, folytathatnátok a beszélgetést. Azt üzeni, beéri hetvenötezerrel.

– Haha!

– Parancsolsz? Mit mondtál?

– Csak azt, hogy haha!

Mervyn Potter csodálkozott.

– Azt mondod, haha, s ezzel hasonló álláspontra helyezkedsz, mint az a bizonyos bibliai ló a félelemmel kapcsolatban, ha még emlékszel rá, Jób könyvéből. De mit jelentsen? Világítsd meg kifakadásod okát.

Pupák a vízautomatához ment, és megtöltött egy papírpoharat.

– Amikor azt mondta, hetvenötezer, dollárra vagy centre gondolt?

– Meggyőződésem szerint dollárra.

– Igazából nincs jelentősége – jegyezte meg Pupák. – Jelen pillanatban hetvenötezer cent is gondot okozna a bukszámnak.

– Rossz hírünk van, Mr. Potter – magyarázta Dinty. – Mondd el neki, Pupák!

Pupák összetörten elmondott mindent. Mervyn Potter a fejét csóválta, és elismerte, hogy a „rossz” enyhe megfogalmazás.

– Most mit teszel? – kérdezte.

– Fogalmam sincs. Épp erről beszélgettünk, amikor jöttél.

– Attól félek, meg kell kapnia a koncát. Egy ügyvéd maga az ördög – állapította meg Mervyn Potter. – Hollywoodban nyakig gázoltam bennük. Ott nyüzsögtek a színpad körül, az ágyam körül, mindenütt kémkedtek utánam. Emlékszem, hogy egyszer…

A sors nem akarta, hogy kiderüljön, mire emlékezett Mervyn Potter, ekkor ugyanis kivágódott az ajtó, és Fanny Lehman vonult be rajta azzal a magabiztos járásával, mintha épp most menne ki a színpadra, hogy hat buzogánnyal kápráztassa el a nagyérdeműt. Rózsás kedvében volt. A szeme csillogott, az arca ragyogott. Úgy nézett ki, mint egy nő, aki épp nagyon ki akar babrálni valakivel.

– Helló, gyermekeim – köszönt. – Helló, Mr. Potter.

– Kézcsókom, hölgyem.

Most, amikor épp a problémákat tárgyalták és sorsfordító döntések elé néztek, Pupák kicsit sem vágyott arra, hogy megzavarják, még akkor se, ha egy olyan hölgy teszi, akit mindig is kedvelt. De ha szürke agysejtekben szűkölködött is, azért ismerte a jó modort.

– Ó, hahó, Mrs. Lehman – köszönt, és remélte, hogy szavai nem hasonlítanak halálhörgésre.

De hasonlítottak. Fanny felvonta a szemöldökét. Pillantása ide-oda cikázott Dinty és Pupák között. Jó megfigyelő volt, de még egy rossz megfigyelőnek is feltűnt volna a feszült hangulat.

– Az ég szerelmére! – mondta. – Mi ez a gyászos hangulat? Legyenek vidámabbak! Tudják, hogy sikerük van?

– Ó, hogyne. Tisztában vagyok vele.

– Azért jöttem, hogy megmondjam, még háromszor ekkora sikerük lesz! Még pedig a bordélyjelenet miatt! A rendőrség be

akarja tiltatni az előadást miatta, és tudják, mit jelent ez. A csillárról is lógni fognak az emberek!

Pupák elámult. J. Bromley Lippincottal és a New York-i rendőrséggel a nyakában úgy érezte magát, mint műnyúl az agárpályán.

– De mi lesz, ha betiltják?

Fanny elnézően felnevetett.

– Kizárt. Ebben a városban nem.

– Igaza van – mondta Mervyn Potter. – New York nem Boston. Nekünk itt jogaink vannak, pajtás. Nem lesz más következménye, mint hogy tele lesznek vele a címlapok, és holnap este ki kell húznod a darabból néhány „Pokolbá”-t és „Teringettét”. Aztán következő este visszarakod őket, és megy minden tovább.

– De mindeközben – folytatta Fanny – a város összes lakója, aki csak rendelkezik négy dollár nyolcvannal, a járdán fog tolongani, hogy a pénztárhoz jusson.

– Akiknek pedig nincs négy dollár nyolcvanjuk – tette hozzá Mervyn Potter –, addig szaladgálnak, míg kölcsön nem kapnak valahol.

– Én mondom, lavinaként fog tarolni! – bizonygatta Fanny. – És mondok még valamit. Mindjárt érkezik valaki.

– Hm? – kérdezte Pupák. – Ki?

– Mr. Lehman!

Dinty felkiáltott.

– Mr. Lehman?

– Személyesen. Megvágott egy pénzeszsákot – magyarázta Fanny, megadva a bejelentésnek az azt megillető ünnepélyességet –, és vissza akarja vásárolni az előadást. A

rendőrségi füles segítségével szerezte a pénzt, és nála van a csekk.

Ha Fanny arra számított, hogy nagy szenzációt kelt bejelentésével, nem csalódott. Pupák felkiáltott, és Dintyre nézett. Dinty felkiáltott, és Pupákra nézett. Ugyanaz a gondolat színezte homlokukat kibomlott rózsaként. És a viselkedéséből nyilvánvalóvá vált, hogy Mervyn Potternek is ugyanaz a gondolata támadt.

– Hűha! – jegyezte meg Dinty.

– Minden jó, ha jó a vége – állapította meg Mervyn Potter.

– Az lesz, ha ideér kevesebb mint negyedóra alatt – mondta Pupák. – Ideér kevesebb mint negyedóra alatt? – kérdezte izgatottan.

– Mi ez az egész? – kérdezte Fanny csodálkozva. – Mi folyik itt?

Pupák nem tágított.

– Mit gondol, ideér?

– Azt hiszem. Már elindult. Csak megelőztem, hogy értesítsem. Tudja, kedvelem magát, Phipps. Valahogy mindig is bejöttek a balekok. Nem hagyhatom, hogy Joe Lehman szigonyhegyre tűzzön egy ilyen fiatal, ártatlan embert. Joe remek pasas, és szeretem is, de némelyik módszerét elítélem.

– Milyen igaz – jegyezte meg Mervyn Potter. – Valóban megkérdőjelezhetőek. Nem tudom, Joe hol végezte tanulmányait. Vagy az általános iskolában, vagy a főiskolán, de elfelejtették megtanítani neki a különbséget jó és rossz között. Nekem szóltak, hogy különbség van köztük, de Joe-t nem világosították fel.

– Nem – ismerte el Fanny. – Az évszázad lenyúlására készül, egyem a szívét, én pedig idesiettem, hogy

figyelmeztessem magukat. Ha megérkezik, és támadásba lendül, semmi esetre se gyengüljenek el! Valóságos bűn lenne, ha hagyná, hogy az a rablóvezér kiénekelje a szájából az előadást.

Valaki dörömbölt az ajtón. Fanny elmosolyodott.

– Á! Függöny fel!

– Igen – mondta Mervyn Potter. – Ha nem tévedek, Watson, itt az ügyfelünk.

21. fejezet

Amikor Mr. Lehman sietve beporoszkált, szemmel láthatóan meglepődött, amiért egy kisebb gyűlésen találta magát. A régi irodájában összeverődött tömeg meghökkentette. Pupákra nézett. Dintyre nézett. Mervyn Potterre nézett. Aztán pillantása Fannyra tévedt, és összerezzent, mint aki tarantulákat talált a fürdőkádjában.

– Te! – mondta rekedtes hangon. – Mit keresel itt?

– Csak látogatóba jöttem.

– Kifelé!

Pupák felvonta a szemöldökét. Az ember nem tűrheti az ilyesmit.

– Hahó! – mondta szemrehányóan. – Remélem, nem kezdi el megint kiosztani az embereket! Ez az én irodám! – emlékeztette Pupák. – New York állam, New York város, Broadway, ezernégyszázhatvannyolc. Itt csak én dobhatok ki embereket, a nemjóját!

– Jól mondtad, Phipps – helyeselt Mervyn Potter.

– Az év mondása, nem?

– A legjobb aranyköpés idén – ismerte el Mervyn Potter.

Pupák helyet foglalt a forgószéken, amelyről Mervyn Potter gálánsan felállt, amikor Fanny megérkezett, és az asztalra telte a lábát.

– Üljön le, kedvesem – mondta –, és halljuk, mi jár az eszében.

– Már ha ez nem túlzás – jegyezte meg Mervyn Potter.

– Pontosan – helyeselt Pupák. – Már ha ez nem túlzás. Mi hozta ide ezen a derűs, napos reggelen, virágszálam?

Mr. Lehman, aki egész eddig haragosan nézett hites feleségére, egy szenvedélyes gesztussal Pupákhoz fordult.

– Figyeljen – mondta. – Nem tudom, mit mondott magának, de a felét se higgye el!

– Rébuszokban beszél, komám.

– Nézze – folytatta Mr. Lehman. – Azért jöttem, hogy visszafizessem, ami jár, megtérítsem a veszteségét.

– Úgy érti, meg akarja venni a show-t?

– Annyit adok érte, mint maga. Húszezret. Nem veszít egy petákot sem.

– Ahogy maga se, mi?

– Mi?

– Pontosan ezt mondtam. Mi?

– Nem értem.

Pupák nem gondolta, hogy egyszer még boldog lesz, amiért megismerkedhetett J. Bromley Lippincottal, most azonban elöntötte lelkét a hála, hogy akcióban láthatta a jogtanácsost, mert egy ifjú színházi menedzser igen sokat tanulhatott a sötét hajú, halottsápadt férfiú viselkedéséből. Bár Pupák nem tudott sötét hajúvá és halottsápadttá válni, de kölcsönvehette J. Bromley Lippincott hűvös, acélos modorát, és meg is tette.

– Hadd magyarázzam meg – mondta Pupák. – Könnyű azt mondani…

– Sőt, nem kerül semmibe – tette hozzá Mervyn Potter.

– Na, igen, sőt, nem kerül semmibe – ismerte el Pupák, aki mindig nyitott volt a javaslatokra. – Könnyen mondja, hisz nem kerül semmibe, hogy megvásárolja az előadást, de hadd emlékeztessem, hogy a nevezett drámai mű – vagy darab – irtó

értékes tulajdon. Az elmúlt húsz év legnagyobb színházi szenzációja! Egy prológgal kezdődik…

Mr. Lehman felhorkant.

– Elhiszi, amiket Fanny mondott, mi? Figyeljen, virágszálam…

– Csupa fül vagyok, édesem.

– Én már régi motoros vagyok a szakmában. Ha?

A „Ha?” Fannynak szólt, aki a „varietéügynök” szavakat motyogta maga elé. Kérésre megismételte.

– Most hagyjuk a varietéügynököket! Most nem a varietéügynökökről van szó, hanem a színielőadásokról! – mondta Mr. Lehman, gyilkos pillantást vetve feleségére. – Én régi motoros vagyok a szakmában – folytatta, és bal öklével belecsapott a jobb tenyerébe. – Én sikerre tudom vinni ezt az előadást, maga viszont nem.

– Én nem?

– Nem.

Pupák könnyedén felnevetett. Tisztában volt vele, hogy J. Bromley Lippincott hasonló helyzetben a homlokát ráncolta volna, de neki jobban tetszett a könnyed nevetés. Nem csilingelt olyan dallamosan, mint szerette volna, úgyhogy még egyszer megpróbálta, és ezúttal tökéletesen csilingelt.

– Nem tudom, mi? Akkor ugorjon le a színházba, és nézze meg, ahogy a szórakozásra kiéhezett tömeg próbál jegyet vásárolni. Óriási siker, kedvesem, és az én vezetésem alatt.

– A vezetés a döntő – ismerte el Mervyn Potter.

– Bizony uram, a vezetés a döntő – ismételte el Pupák. – Teljes mértékben. Hozzáértő kézre van szükség, márpedig ebben a produkcióban csupa hozzáértő kéz van.

Mr. Lehman annyira fújtatva vette a levegőt, hogy az orvosa rosszalló szájcsücsörítéssel nyugtatót adott volna neki.

– Nézze – mondta. – Harmincat adok érte. Itt a csekkkönyv a zsebemben. Áll az alku?

Pupák a fejét rázta.

– Nem lehet, öregem. A maga érdekében nem tehetem. Soha többé nem lenne egy nyugodt perce sem a bűntudattól, hogy harmincezer dollárért kiénekelt a számból egy ilyen nagy színházi sikert. Nem tudna nyugodtan aludni. Van egy kabaréjelenet…

– Negyven.

– Sajnálom.

– Csak ötvenezrem van. Akarja mind? Azt hiszi, át akarom verni?

– Dehogy! Nem feltételezek önökről semmi szándékosságot! Sajnos azonban…

Ekkor olyan hang támadt, mintha szélvihar söpört volna végig az irodán. Kivágódott az ajtó, Jack McClure süvített be, még kopogni se állt meg. Akárcsak partnere, ő is sietni látszott. Amikor meglátta Mr. Lehmant, döbbenten megtorpant.

– Úgy! – mondta érzelmekben gazdag hangon.

– Aha! – mondta Fanny. – A jó barát!

– Sejtettem! – közölte Jack McClure, és még maga J. Bromley Lippincott se lett volna képes ennyi méltatlankodást sűríteni egyetlen szóba. – Megpróbálsz kijátszani, mi? – kérdezte vádlón Jack McClure. Perzselő pillantását Mr. Lehmanon nyugtatta egy hosszú pillanatig, azután erőt vett magán, és Pupákhoz fordult. – Már eladta neki?

– A nagy színházi szenzációt?

A máskor oly csöndes és úri Jack McClure kiabálni kezdett.

– Ha még nem tette meg, várjon vele! Meg akarja kopasztani!

– Mr. Lehman? – csodálkozott Pupák.

– Nem beszélt a rendőrségről, ugye?

– Én igen – jegyezte meg Fanny, mire Mr. Lehman úgy nézett rá, amiről még J. Bromley Lippincott is elismerte volna, ha ott van, hogy mérföldekkel lepipál bármit a saját repertoárjából.

– Rád mindig számíthatok! – mormolta.

Jack McClure a tettek mezejére lépett.

– Nézze. Adok érte ötvenezer dollárt. Itt van nálam.

– Ötvenezret? – Pupák ismét megkockáztatta a csilingelő nevetést. – De hisz Mr. Lehman is pont ennyit ajánlott érte.

– Tényleg?

– Óhajt rálicitálni? Csodálatos drámai alkotás. Bejön egy pap és egy rabbi, és locsi-fecsiznek, locsi-fecsi… satöbbi satöbbi…

Jack McClure elgondolkodva támasztotta meg arcát a mutatóujjával.

– Ötvenezer? Az jó sok guba.

– Na és maga, Mr. Lehman?

Mr. Lehman átmenetileg megfosztotta figyelmétől a társalgást. Épp azt közölte a feleségével halkan, de annál magabiztosabban, hogy kitekeri a nyakát. Mervyn Potter úgy érezte, az ő dolga javaslatot tenni.

– Azt hiszem – kezdte Mervyn Potter, és elhallgatott. A délelőtt folyamán először tűnt fel neki az ingmelle, és elolvasta az üzenetet. Megdermedt, és tetszetős arca szigorú, vádló tekintetet öltött. – Lehman, ez a maga műve? Maga lopózott hozzám, mint éjjeli tolvaj, hogy ideírja a szegycsontomra: „Ó,

baby?” – Aztán némileg megenyhült. – De hát maga nem lehetett. Tudtommal nem használ rúzst. Vagy mégis? Azt hiszem, ez is a történelem megoldatlan rejtélyeinek egyike lesz, mint a vasálarcos férfi. Azt akartam mondani, hogy megvan a megoldás. Nem tudom, mennyire járatosak az üzleti világban, de azt hiszem, olyankor, amikor két mágnás, hívjuk őket 1. Mágnásnak és 2. Mágnásnak, meg akarnak kötni egy üzletet, és egyik se lép vissza a másik kedvéért, a konfliktust összeolvadással oldják meg. Mármint a két mágnás összeolvad, ha tudnak követni. Én úgy látom, ez csodálatos megoldás lenne a jelen problémára. Önnek, plutokratikus barátom, Mr. Lehman, van ötvenezer dollárja. Maga, a jó öreg, gazdag McClure, ugyanennyivel rendelkezik. Miért nem rakják össze, amijük van?

Pupák szóhoz se jutott az ámulattól. Salamon király féleszű volt ehhez a nagy gondolkodóhoz képest! Attól a pillanattól kezdve, hogy Jack McClure megemlítette az ötvenezrét, hősünk, aki a szeme sarkából figyelte Mervyn Pottert, azonnal látta, hogy a mozgófilm állócsillaga elő fog állni egy ötlettel, javaslattal fog élni, fortélyhoz fog folyamodni, és most, hogy megtette, az ő ajkai liliomok voltak, melyekről csepegő mirha folyt.[22]

– Úgy is van! – kiáltotta élénken. – Le a kalappal, Potter, nemhiába olyan magas a homlokod. Százezer az ára, Mr. Lehman. Mit szól hozzá?

Mr. Lehman egy székre roskadt. Jack McClure szintén.

– Százezer? – kérdezte Mr. Lehman.

– Százezer? – kérdezte Jack McClure.

– És döntsön gyorsan! – tette hozzá Pupák.

---

[22] *Énekek éneke*. Károli Gáspár fordítása.

Mr. Lehman felpattant, mint egy bolha. Jack McClure úgyszintén.

– Ez tehát… – Mr. Lehman nagyot nyelt. Úgy tűnt, az elmúlt percekben éveket öregedett. Mintha a bátyja lenne annak az embernek, aki nem olyan rég berontott a szobába, méghozzá egy olyan báty, akinek kemény élete volt, sok mindent látott, és egy mérettel kisebb gallért visel. – Ez tehát végleges?

– Teljes mértékben.

– Bravó! – mondta Fanny, aki ismét olyan pillantást kapott hitvesétől, ami még a csúnyán nézés bajnokából, J. Bromley Lippincottból is elismerést váltott volna ki.

– Persze azonnal tudnom kell a választ – tette hozzá Pupák. Csettintett egyet. – A show-biznisz már csak ilyen.

Mr. Lehman Dinty súgólyukjához tántorgott.

– Gyere át ide egy kicsit, Jack.

– Oké.

– Rögtön jövünk – közölte Mr. Lehman.

A fülke ajtaja becsukódott mögöttük. Fanny nagy levegőt vett.

– És én még féltettem! – mondta.

Dinty sugárzó arccal lépett hozzá.

– Ön nélkül semmire se mentünk volna, Mrs. Lehman – mondta a lány. – Nagyon köszönjük… kimondhatatlanul! Ugye, Pupák?

– Sose felejtem el, hogy segített a nehéz időkben – felelte Pupák lelkesen. – Mostantól sokat fogom emlegetni a reggeli és esti imáimban, és az első Phipps porontyot önről nevezzük el. Feltéve, ha lány lesz, persze. Ha fiú, akkor Mervyn lesz, Potter után.

– Szebb nevet nem is találhatnátok egy szép kis kölyöknek – ismerte el Mervyn Potter.

– Poronty? – kérdezte Fanny.

– Egy kis előzetes – magyarázta Pupák. – Dinty és én összeházasodunk.

– Valóban?

– Lám-lám – mondta Mervyn Potter. – Szóval összeházasodtok, mi? Új életet kezdtek együtt, gyermekeim? Sok szerencsét és boldogságot kívánok. Bár felmerül a kérdés – folytatta komolyabb hangra váltva –, hogy egy lány, aki hozzámegy egy kétnevű fickóhoz, nem követ-e el bigámiát. Úgy látom, kellemetlenségek várnak még önre, Dinty Moore. Elég kínosan fogja érezni magát, amikor egy téli estén ott ül Fotheringay ölében, és hirtelen belép Phipps, vagy épp fordítva.

Fanny leplezetlen csodálattal nézett Pupákra.

– És ha belegondolok, hogy pancsernak néztem! Végig ura volt a helyzetnek. Nyilván már előre gondolkodott, amikor megvásárolta a darabot. De hogy miként lett siker belőle, az örök rejtély marad öreganyátok számára. Ha érti, mire gondolok, Mr. Potter.

– Pontosan tudom, mire gondol – ismerte el Mervyn Potter. – De ne felejtsük el, túl azon, hogy a darabot Cyril Phipps mutatta be, a Phippsek velük született tehetségével, szerepelt benne egy sztár, akit, ha nem tiltaná szerénységem, úgy jellemeznék, hogy egy…

– Szívtipró?

– A számból vette ki, drága hölgyem. Szájakról szólva, az enyém olyan szörnyen száraz, hogy ha nem nedvesítem be azonnal, kitör az aszály. Nyilván nem tartana velem a sarokra legurítani pár pohárral.

– Dehogynem! – kurjantotta Fanny. – A legnagyobb örömmel!

– Mindig is azt mondtam, nincs jobb, mint egy kis csekélység ilyenkor, délelőtt, hogy feldobjon – jelentette ki Mervyn Potter. – Isten vele, ifjú Dinty. Isten veled, ha rövid időre is, öreg barátom, Phipps. Tudatom J. G. Andersonnal, hogy hamarosan felkeresed. Egy közeli bárban vár rám. Adj nekem fél órát, és úgy megpuhítom, hogy aprópénzért oda fogja adni a hotelját. Ha itt végeztél, és szívesen tárgyalnál a mi Andersonunkkal, akkor az épületből kilépve fordulj balra, és sétálj néhány sarkot, amíg el nem érsz egy Mike's Place nevű bisztróig. Várj odakint, amíg hangos bordalokat nem hallasz felcsendülni odabentről. J. G. Anderson lesz az. Ekkor jön el a te pillanatod, hogy lecsapj.

Azzal egy régimódi pukedli után Mervyn Potter kikísérte Fannyt a szobából. Miután becsukódott az ajtó, Pupákék még hallották, amint a színész azt magyarázza A Világ Legjobb Zsonglőrjének, hogy az „Ó, baby!" szavakat alighanem egy nemzetközi banda íratta az ingmellére, de sejti, kik a főkolomposok.

– Micsoda férfi! – mondta Dinty.

Pupák nem válaszolt. Eszébe jutott valami. Azon gerinckocsonyásító rohamok egyike tört rá, amelyek oly gyakran tették tönkre Oscar Fritchie napját. Egyszer Monte Carlóban az utolsó száz frankját feltette a pirosra a rulettasztalon, és ugyanilyen érzésekkel figyelte, ahogy a kerék forogni kezd, ahogy most a csukott ajtóra nézett, amely mögött a két mágnás tanácskozott. Mint eddig mindig, és egész hátralévő életében, Dintyhez fordult vigaszért és erkölcsi támogatásért.

– Szerinted megveszik?

– Persze hogy meg.

– De mi van, ha az ügyvéd előbb toppan be, mint hogy döntenének?

Elhallgatott. Oscar Fritchie csusszant be a maga rákszerű módján, ami mindig azt sugallta, hogy valamit vár. Mondjuk, hogy a fejére szakad a plafon, vagy belécsap a ménkű. Oscar felhajtott három felest a Mike's Place-ben. De hiába telt el az éltető nedűvel, még mindig az a félénk kis nyuszi volt, aki kiugorhatott volna J. Bromley Lippincott táskájából – bár, mint láthattuk, nem tette. Miután Oscar körbenézett, és sehol se látta Mr. Lippincottot, egy pillanatra fellélegzett. Aztán ahogy egy erős hangot hallott a súgólyuk ajtaja mögül, ismét összeomlott.

– Odabent van, ugye? – kérdezte csüggedten.

– Nem, Mr. Lippincott elment – felelte Dinty. – Később visszajön…

– Úgy? – mondta Oscar, még csüggedtebben.

– …de most nincs itt. Mr Lehman és Mr McClure van odabent.

– Lehman és McClure? Mit csinálnak ott? Jesszus! – kiáltott fel Oscar Fritchie, mert mindent értett már. – Valami nem stimmelt a papírokkal, amiket aláírtunk, és mégsem adták el nekünk az előadást!

– De igen – nyugtatta meg Pupák. – Most viszont vissza akarják vásárolni. Százezret kértem.

– Hogyan?

– Egen.

– Százezer dollárt?

– Egen.

– Szent Kleofás! – mondta Oscar Fritchie.

Pupák pillanatnyi megingása elmúlt. Ismét az a férfi volt, aki gyorsan dönt, és előre gondolkodik.

– Figyeljen, maga reszkető nyárfalevél – mondta. – Egészen más lett a felállás. Lehman és McClure aláírt csekkekkel a kezükben érkeztek ide, és csak idő kérdése, hogy a birtokunkban tudhassunk százezret a legjobból. Ráadásul egykori munkáltatóm, J. G. Anderson a közelben vár, hogy eladja nekem az ohióí Bessemer Hotelt. Együtt vesszük meg, jó? Az lesz a világ legjobb drámai hotelje. A show-biznisz nem magának való. Neki való?

– Dehogy való! – erősítette meg Dinty.

– Nem való? – csodálkozott Oscar.

– Egyáltalán nem – felelte Pupák. – Egy magafajta embernek a szállodabizniszben a helye! Nem igaz?

– Teljes mértékben!

– De legutóbb azt mondta, hagyjam ott.

– Ó, az egész más volt – érvelt Pupák. – A Bessemer tetszeni fog önnek. Csodálatos hely. Nézze! Eladom magának a hotel huszonöt százalékát a részesedéséért a százezer dollárból. Áll az alku?

– Nos… vagyis…

Pupák dobolni kezdett ujjaival az asztalon.

– Gyerünk már, gyerünk! Döntsön gyorsan! Benne van?

Oscar Fritchie-nél sokkal erősebb jellem se biztos, hogy képes lett volna ellenállni egy ilyen profi eladónak. Különösen akkor, amikor Dinty a zakója hajtókájával babrál és igézően néz a szemébe.

– Ha úgy gondolja – mondta elgyengülve.

– Helyes! – felelte Pupák.

Mr. Lehman és Jack McClure kijöttek a fülkéből. Olyan emberek benyomását keltették, akik, jóllehet, nem fenntartások nélkül, de döntésre jutottak.

– Ó, helló – köszönt Oscar. – Helló, Mr. Lehman. Helló, Mr. McClure.

– Hogy s mint? – kérdezte Jack McClure.

– Megjárja. Csak van ez a furcsa, bizsergő érzés a fejemben és a torkomban, mintha…

– Kérem! – szólt közbe Pupák, aki igen helyesen úgy feltételezte, hogy ezeket a részleteket jobb volna Oscar Fritchie kezelőorvosának tartogatni. – Tehát? – fordult Mr. Lehmanhoz.

Mr. Lehman, úgy tűnt, még dédelget holmi halvány reményt, hogy sikerülhet Pupák jobbik énjére hatni.

– Álljunk meg egy pillanatra…

Elhallgatott. Tekintélyparancsoló kopogás dübbent az ajtón. Pupák és Dinty kétségbeesetten nézett egymásra. Rögtön tudták, ki áll az ajtó másik oldalán. A fél óra letelt, és J. Bromley Lippincott a Lippincott, Lippincott, Cohn, Mandelbaum és Lippincott ügyvédi irodától ismét csatlakozott hozzájuk. Elüldögélhetett volna egy ital felett az Astor bárban, sétálhatott volna a Broadwayen, megnézhette volna a nevezetességeket, ezer meg egy dolgot csinálhatott volna, aminek következtében elkésik a találkáról, de nem. Másodpercre pontosan a megbeszélt időben tért vissza.

– Majd én – mondta a mindig készséges Oscar, és az ajtó felé indult.

– Ne menjen! – kiáltott rá Pupák ijedten, és megragadta a zakóját.

– Hogy?

Pupák nyelt egyet.

– Csak… Csak a… Tudom, ki az! – Egyetlen lépéssel elérte az ajtót, és ráfordította a kulcsot. Gyorsan megtörölte homlokát, és visszatért Mr. Lehmanhoz. – Mit is akart mondani? – kérdezte, miközben ujjal lázas babrálásba kezdtek a nyakkendőjével.

Oscar Fritchie nem adta fel ilyen könnyen. Úgy látta, végre hasznos lehet, és nem szívesen hagyott ki egy ilyen alkalmat.

– De ha van valaki odakint…

– Nincs ott senki.

Megismétlődött a kopogás, hangosabban és tekintélyparancsolóbban, mint valaha.

– Magának elhiszem – felelte Oscar Fritchie kétkedve, és csodálkozva nézett az ajtóra.

– Ki van odakint? – kérdezte Mr. Lehman.

– Senki fontos – felelte Pupák, akinek menthetetlenül összegubancolódott a nyakkendője. – Biztos egy könyvügynök vagy hasonló. Kell az előadás, vagy nem? – kérdezte kétségbeesetten.

– Nézze, kedvesem. Száz rongy az rengeteg zsozsó. Nem várhatja… – Mr. Lehmant félbeszakította a harmadik kopogás robaja. – Az ég szerelmére – fortyant fel dühösen –, miért nem küldi el azt az istencsapását?

Dinty azzal a csöndes, de hatékony simulékonysággal vette át az események irányítását, ami az olyan nőkre jellemző, akik nem maradéktalanul őszinte tettekre készülnek. Nyilvánvaló volt számára, hogy Pupák nem bír megbirkózni a helyzettel, amely azonban az igazság nőies árnyalásával könnyen megoldható.

– Mr. Phipps nem küldheti el – mondta. – Kíváncsi rá, ki az?

– Nem érdekel, kicsoda, csak hagyja abba ezt a lármát!

– Egy olyan ember, aki szeretné megkapni az előadás jelentős hányadát – csacsogta Dinty.

Mr. Lehman megtántorodott.

– Hogyan?

– Meglepődne, ha tudná a nevét. Neki ez csak ennyi – mondta Dinty, és csettintett az ujjával. – Tehát ha nem akarják az előadást, mondják meg, és máris beengedjük.

– Várjon! – kiáltotta Mr. Lehman – Várjon! Várjon! Várjon! Várjon! Várjon!

Lázasan elővette a csekkjét, de Jack McClure még nála is gyorsabb volt. Egyszerre nyomták Pupák kezébe, mintha hetek óta ezt gyakorolták volna, Pupák pedig kötelességtudóan továbbadta őket Dintynek, aki szorgalmasan firkált egy papírra.

– Most már a miénk! – mondta Mr. Lehman.

– Tessék, az elismervény – felelte Dinty.

– Visszakapom a pénzem? – kérdezte Oscar mohón.

– Drága aszalt szilvám – közölte Pupák, akinek sikerült ismét gyorsan magához térnie, és újra ereje teljében volt –, sokkal többet kap. Az imént magyaráztam el tüzetesen, de gondolom, nem fogta fel. A Lehman-McClure komikus duó százezer dollárt fizetett…

– Az előadás harminchárom és egyharmad százalékáért – fejezte be Dinty a mondatot.

Mr. Lehman megvonaglott.

– Hogy miért?

– Ez az úr majd elmagyarázza – felelte Dinty, azzal kitárta az ajtót, és J. Bromley Lippincott belépett. Ha lehet, még magasabbnak, még sötétebb hajúnak és holtsápadtabbnak tűnt, mint korábban.

– Mr. Lippincott ügyvéd – magyarázta Pupák. – Jogtanácsos! – javította ki magát azonnal. – Hatvanhat és kétharmad százalékot akar az összes profitból, amikor csak és amennyiben a nevezett darabot bemutatják, mert a nevezett darab jelentős részét egy kisregényről koppintották, melyet ügyfele, Mr. Rodney Rich írt a massachusettsi Worcesterből. Ez közönséges plágium, méghozzá a legfelháborítóbb, amivel csak Mr. Lippincott a pályafutása során találkozott. Jól mondom, öregem?

– Tökéletesen – felelte az örege. – Kik ezek az urak?

– Mr. Lehman és Mr. McClure. Épp most vásárolták vissza az előadást.

– Valóban?

– Igen, valóban! – szólt közbe Oscar Fritchie lelkesen. Magában nagyon remélte, hogy most az egyszer nincs semmilyen félreértés.

Mr. Lehman, aki tudott emelt fővel veszíteni, felkészült az utolsó kirohanásra.

– Mindent tudok erről a kétes ügyletről! – mondta. – Annyi bizonyítéka sincs, mint az óriásláb létezésének!

J. Bromley Lippincott nem mosolyodott el. A jogtanácsosok nem mosolyognak. De szorosan összepréselt ajkai sarkának izomrángása azt jelezte, olyan közel jutott a mosolygásig, amennyire csak egy jogtanácsostól elképzelhető.

– Mindent bizonyítani tudunk – felelte nyugodtan.

– Egen? Akkor jöjjön, és meséljen róla – közölte Mr. Lehman. – Majd meglátja, milyen gyorsan szétcincálom a bizonyítékait. Az elmúlt húsz évben nem volt még darab, amire ne mondta volna valaki, hogy tőle lopták.

Bevezette a jogtanácsost a súgólyukba. Olyan volt, mint egy tőrbe csalt mártír. Jack McClure is utánaindult, de még hátramaradt egy pillanatig, és feddőn nézett Pupákra.

– Csalódtam magában! – mondta.

Belépett a súgólyukba, és becsukódott mögötte az ajtó.

Bentről még hallották, amint J. Bromley Lippincott azt mondta, száznegyvenhat pont.

Pupák azonnal a tettek mezejére lépett.

– Hé! – kiáltotta.

– Én? – kérdezte Oscar Fritchie.

– Egen. Ismeri a Guaranty Trust Companyt, a Negyvenharmadik utca és az Ötödik sugárút sarkán?

– Nem.

– Pedig ott van. Az Ötödik sugárút és a Negyvenharmadik utca sarkán. Szaladjon oda, és váltsa be a csekkeket, méghozzá egy másodperc késlekedés nélkül. Nyargaljon, mint a gazella, mint a fiatal szarvas. Még a végén Lehmannak eszébe jut letiltani a csekket. Ha villámgyorsan beváltja, elkerülünk minden kellemetlenséget.

– Márpedig az ember inkább elkerülné a kellemetlenségeket – vélte Dinty. – Miért nem váltod be őket te magad?

– Fel kell adnom egy-két levelet, táviratot – felelte Pupák. – Minden világos? Mondja el a saját szavaival, hogy mi a dolga.

– Elmegyek a bankba…

– A csekkeket beváltja és a pénzt berakatja Cyril Phipps számlájára. Igen. Azután ismeri a Mike's Place nevű bisztrót?

– Pont onnan jövök.

– Helyes. Miután elment a bankba, irány a Mike's Place. Ott talál Mervyn Potter társaságában egy idősebb urat, akinek

olyan az arca, mint egy útlevélkép. A neve J. G. Anderson. Mondja meg neki, hogy azonnal megyek. Övé a hotel, amit megvásárolunk. Rendben?

– Oké – mondta Oscar. Szívesebben maradt volna, hogy feltegyen egy rakás kérdést, de még ő is megértette, hogy a csekkek beváltása mindennél sürgősebb. Így hát magához képest sebesen távozott.

– És mondok én még valamit erről az előadásról! – hallatszott Mr. Lehman hangja a súgólyukból. – Volt egy pasas, úgy hívták, George Bernard Shaw…

Pupák Dintyhez fordult, olyan fürgén, mint még soha.

– Lediktálhatok valamit?

– Lejjebb nem is diktálhatnál.

– Külföldi sürgönyt írunk – mondta Pupák kurtán. – Lord Binghamptonnak, Theodore bácsinak, Binghampton Hall, Binghampton, Norfolk, Anglia. „Leveledet megkaptam, és ezer darabra téptem. Pukkadj meg. Csirió, Cyril.”

– Ez minden?

– Ez minden. Most egy belföldit. A Közeli Kis Templom plébánosának, vagy lelkészének… hova is?

– Huszonkilencedik utca.

– Huszonkilencedik utca. „Mizu, plébános, vagy lelkész, vagy mit tudom én. Készüljön fel egy nagy esküvőre a közeljövőben, cicuskám. Phippsék jönnek – méghozzá teljes erőbedobással. Köszönettel, Phipps.”

– Szép táviratokat írsz.

– Most pedig egy levél. A White Star Cunard Line vezérigazgatójának. Hol székelhet a White Star Cunard Line vezérigazgatója?

– Valahol a Broadway sűrűjében.

– Jó. A White Star Cunard Line vezérigazgatójának, valahol a Broadway sűrűjében. „Kedves uram. Kérem, írja meg, mi lenne a minimum ár a *Queen Mary*ért.”

Pupák megtorpant. Pislogni kezdett, mint egy holdkóros.

– Megőrültem – mondta. – Mi nem óceánjárókat vásárolunk, hanem hoteleket. Mégse írjunk a White Star Cunard Line vezérigazgatójának, a Broadway sűrűjébe. Adj egy csókot útravalónak, aztán irány a szabadba!

A súgólyukban Mr. Lehman épp az igazát bizonygatta.

– Aztán még valami. A kisregényben a férfit George-nak hívták. A darabban Haroldnak.

De Dinty és Pupák ezt már nem hallotta. Úton voltak a Mike’s Place felé.